

پایام

دی ۸۵ / شماره ۳۸

ماهنشاہ آموزشی / اطلاع رسانی بانک کشاورزی

مراسم تقدیر از کشاورزان نمونه سراسر کشور در بانک کشاورزی

شبکه‌سازی با پژوهگان

- » دومین المپیاد فرهنگی-ورزشی ایثارگران نظام بانکی کشور
- » خواص رتکها و تأثیرات آنها بر جسم و روان انسان
- » نظام بانکی کشور در برنامه چهارم توسعه

شب‌نشی بایزدگان

پیام مهر / دی ۱۳۸۵ / شماره ۲۸

سخن مدیر مسئول
نامه واردہ

گزارش

مراسم تقدیر از کشاورزان نمونه سراسر کشور در بانک کشاورزی (۶)
دومین میعاد فرهنگی-ورزشی ایثارگران نظام بانکی کشور (۸)
عباس کوهی، محمد رضا جمالوندی /
گزارشی از برگزاری نمایشگاه مرکز تحقیقات اقتصادی بانک کشاورزی (۱۱)

خبر (۱۸-۳۵)

گفت و گو

گفت و گو با مدیر ستادی بانک در استان مازندران (۲۰)
گفت و گو با رئیس اداره امور بین الملل بانک (۲۳)
گفت و گو با مدیران ستادی بانک در پنج استان (۲۶)
گفت و گو با رئیس اداره رایانه بانک (۲۸)

مقاله

نظام بانکی کشور در برنامه چهارم توسعه (۳۲)
/ مجید سعید طاهری /
روشاهی جذب سرمایه های خارجی در پروژه ها (۴۰)
/ محمد معتمران کاشانی /
جامعه اطلاعاتی (۴۲)
/ منوچهر بصیر /
بانکداری خصوصی (۴۳)
/ ابوالقاسم حکیمیان /
طرح پشتیبانی خدمات خرد روستایی (۴۶)
بازرگی را بهتر بشناسیم (۴۷)
هوشنگ همراه علیزاده /

سلامت خانواده

خواص رنگها و تأثیرات آنها بر جسم و روان انسان (۴۹)
/ محمد رضا اکرمی /

باشما

از روزگار رفته حکایت (۵۲)
/ غلامحسین آذریمه ر /
یک روز در شبۀ ما (۵۴)
دو شعر (۵۶)
/ مستی جلیلوند /

پیروزمندان

نورسیدگان
پیوندان مبارک
تشویق شدگان

صاحب امتیاز:
بانک کشاورزی
مدیر مسئول:
قاسم محمدی
مدیر اجرایی:
عبدالله سلیمانی
سودیر:

مهندس منوچهر کریم زاده
 مجری:
سرواسان هنر
همکاران:
الهام خرمی / اویاد عبدالله / سید مهدی موسوی / فرزانه قاسمی / آرش روشنگر

نشانی دفتر نشریه:

تهران / بزرگراه جلال آل احمد / بخش خیابان شهر آرا
ساختمان بانک کشاورزی / طبقه اول / اداره کل روابط عمومی
تلفن: ۸۸۲۸۳۵۶ / نمبر: ۸۸۲۸۹۳۵۸

پست الکترونیک:

payamemehr@agri-bank.com

نشانی وب سایت:

www.agri-bank.ir

صندوق پستی:

۱۴۴۵۸۳۴۴۳

نامه واردہ

من لم پیشکر المخلوق لم پیشکر الخالق

همکاران گرامی؛

مشاور عالی مدیر عامل، پس از دریافت نامه زیر، ترجیح دادند آن را به عنوان خاطره خوش یک جوان پویا و فعال، به جای «سخن مدیر مسئول» به اطلاع همگان برسانند؛ زیرا اعتقاد راسخ داشتند که هر چه بنویسند تأثیرش از این نامه صمیمانه و صادقانه بیشتر نخواهد بود.

استاندار محترم خراسان رضوی
جناب آقای محمدی زاده

مهمنتر همیشه با مدرک و دلیل و منطق کاری را از پیش برده ام کمال بی انصافی می دانم که از بانک محترم کشاورزی تقدیری نداشته باشم [چون] حداقل احساس می کنم به خاطر آیندگانی که بعداز من سرو کار خواهند داشت در این باره دین دار هستم. من خلاصه ای از نحوه شروع فعالیتم با صداقت تمام خواهم گفت و در پایان قضاوت رادر تدبیر هر تشویقی به عهده‌ی خودتان می گذارم. در خانواده ۹۹ نفری هستم که پدر خوبیمان افتخار و سرمایه کاری شان ۴۱ سال و یک ماه کارگری در کارخانه قند فریمان است. طبیعی بود به عنوان یک نوجوان نتوانم ایده های آینده ام را با پشتونه مالی پدرم عملی کنم؛ اما دو نصیحت به عنوان دو سرمایه با ارزش از ایشان آموختم، اول اینکه سعی کنم همیشه در اجتماع سرمایه ام صداقت باشد و دوم اینکه مردم من را فقط به خاطر خودم بخواهند نه به خاطر موقعیتی که در آن قرار دارم. با این ذهنیت قلک خیلی بزرگی بعداز سال ۷۲ در کابین ظرفشویی مان گذاشتم و روزی ۱۵۰ تا ۲۰۰ تومان پس

با سلام و عرض احترام ، اینجانب حمید جوان ۲۶ سال و در فریمان دامدار هستم. قبل از شروع هر چیز باید یادآور شوم که خود واقعی مکاتبه با یک استاندار باید مختصراً و کوتاه باشد؛ اما این حق را بدھید در مقام یک ارباب رجوع حداقل برای من یکی بیان جان کلامم و ادای درست حق مطلب، که همیشه بر گرفته از احساس و حس واقعی درونی ام است، آن هم در چند سطر همیشه کاری مشکل بوده، از این رو ضمن پوزش خواهشمندم استثناعاً [این نامه را] تا پایان مطالعه فرمایید. جناب آقای استاندار، من در این مدت ۶ سال فعالیتم چون به شخصه فردی بوده و هستم که اگر انتقادی [در ارتباط با] کار اداری ام داشته ام از اعتراض به مسئول مربوطه گرفته تا پیگیری از رئیس اداره، مدیر استان، اداره مرکزی شان در تهران و حتی تا دیوان عدالت اداری و نهایتاً بیت رهبری پیگیر شده‌ام.

با این حال اکنون که این کارنامه را مروز می کنم و برخوردها را مقایسه می کنم و از همه

فنی در پرواربندی گوسفند با امتیاز ۲۰ و رتبه ممتاز و پرواربندی گوساله بالامتیاز ۱۷ و رتبه خوب اخذ کردم تا در حد زیادی خلاً تجربه ام را پر کند و با مانده بولم یک اسب خریدم به ۲۶۰ هزار تومان و با ۲ بشکهٔ ۶۰ لیتری از مسیر ۲ کیلومتری چاه بالاروزی ۳ مرتبه آب حمل می‌کردم برای آشخورشان [و بعد از اینکه] دیگر همسایگانم آب ندادند و حیوان هم لاغر شد.

یک زیان پیکاپ به ۷۰۰ هزار تومان خریدم که سه سال و نیم از خودم بزرگتر بود و ۳۶۰ لیتر آب را از منزل تا مسیر ۱۰ کیلومتری گاوداری هر روز حمل می‌کردم تا حدی که مردم به مانند مرغابیهایی که لاک پشت را به آسمان برده بودند این وضعیت و روش تأمین آب را به یکدیگر نشان می‌دادند و می‌خنیدند. تأثیری در هدفمن نداشت و شکر خدا در یازده ماه و نیم گوساله را از ۶۵ کیلو به ۴۰۲ کیلو رساندم و با تمام این مشقتها، داشتم به معنی استخاره ام می‌رسیدم. شاید فکر کنید از اینکه واحد تکمیل و صاحب تأسیساتم خوشحالم.

اما مطمئن باشید که این طور نیست و من در کارهای اداری مجوزهایم از ابتدای تاکنون سر و کارم با ۲۹ اداره افتاده و همیشه چیزی که برای من و جوانان امثال من بیشتر از تیجه کار اهمیت دارد بخورد خوب کارمندان و سلامت کاری شان است و من همیشه در مقام مقایسه بر می‌آیم. ببخشید که صریح صحبت می‌کنم؛ اما به تجربه دریافتیم، ندو چند درصد بانکهای انداره موجودی طرف برایش شخصیت قائل هستند، اما با کمال تعجب بانک محترم کشاورزی را این طور نیافتم. تعجب از این جهت که یک علامت سؤال همیشگی در ذهنم بود.

یعنی خدای تمام تأسیسات و زمینم یک هектار بیش نیست؛ سرمایه دار هم نیستم که هیچ، پدرم هم که کارگری بیش نیست؛ اما [کارکنان بانک کشاورزی] دقیقاً همان برخوردي را [با من] داشتند که با فردی که چند حلقه چاه عمیق داشت، فرقی نداشت و این را از میلیاردها تومان

انداز می‌کردم و تا حدود ۲ سال بعد شد ۱۰۰ هزار تومان. و روی علاقه آمد ۱۰ هزار تومان را در زمین بلا استفاده همسایه با اجازه اش یک چهار دیواری ۴۳ ساختم و ۹۰ هزار تومانش را از یک مرغداری بالصرار زیاد مرغ سه ماهه خریدم.

خوشبختانه چند ماه بعد میانگین روزی ۶۰ عدد تخم مرغ برای فروش داشتم که تا سال ۷۷ شد ۸۰۰ هزار تومان، که با یک دوچرخه تنها سرمایه ام بود (عکس‌هایم موجود است) به سرم زد مرغداری بزنم که پروانه ممنوع بود و پروانه گاوداری گرفتم اما هر کسی می‌شنید ابتدا کلی می‌خندید و بعد می‌گفت: بچه جان حداقل ۱۰ میلیون تومان پول نقد لازم داری. اما من استخاره کردم و جواب آمد [کارم] با خیر و برکت همراه و خوب است. از این جهت [به حرف دیگران] اهمیت نمی‌دادم. یک هکتار در ۱۰ کیلومتری محدوده شهر بدون آب و برق و راه مناسب خریدم به همان ۸۰۰ هزار تومان و ابتدا ۲ رکعت نماز روی خاکش خواندم و از خداوند خواستم یاری ام کند (سفراش خوب پدرم بود). بیل و کلنگ برداشتیم و بیست و پنج روز با یکی از دوستانم پی را کنیدیم.

هیچ وقت فراموش نمی‌کنم که در روز سیزده به در هم تعطیل نکرده بودم. روزی دیدم دسته کلنگم صورتی [رنگ] است. دقت کردم دیدم از خون تاولهای دستانم بوده که متوجه نشده بودم. جناب آقای استاندار، من فقط [این همه را] از برکت نظام مقدس اسلامی می‌دانم. چرا که آن روزها که پول کارگرنداشتم حتی فکرش را نمی‌کردم روزی برسد و مادر کارگری دعا یم کند که حالا با اشتغال فرزندش می‌تواند برایش زن بگیرد و یا همسر دیگری مادرانه از من تشکر کند که اکنون می‌تواند با اشتغال مردشان جهیزیه دخترشان را تکمیل کند. با این حال تنها یک چهار دیواری را با مساعدت چند ماهه مصالح فرشی فامیل ساختم و ۵ میلیون و ۵۰۰ درصدی از بانکی گرفتم و ۴ رأس گوساله ۲ ماهه و ۵ رأس بره خریدم، ضمن آنکه ۲ گواهینامه مهارت

بدون مبالغه برایم ارزشمندتر بود و نصیحت پدرم را که سعی کنید شمارادر اجتماع به خاطر خودتان بخواهند در بانک [کشاورزی] محقق شده باقتم.

من هفته ها فکر کردم که نامه ام را به مدیریت بانک بنویسم، اما یک دغدغه و نگرانی کاذب داشتم؛ چون به هر حال یک دامدار هستم و احتمالاً سالهای آینده شاید گذرم به بانک بیفتند و این ذهنیت پیدی آید که توقع مساعدت داشته ام؛ اما آقای محمدی زاده، من خیلی کم قسم می خورم؛ ولی الا خداوند را گواه می گیرم این طور نیست و چون بعد از رژیم گذشته به دنیا آمده ام یک طبقه کتابخانه مان را اختصاص داده ام به کتاب خاطرات دوران پهلوی و تنها مقایسه آن فساد به زبان خودشان با پیشرفت کارم باعث نوشتن این نامه بعد از مدت‌ها شد و خیلی وقت‌ها با تمام سختیها و کمبودها پیش خود افتخار می کنم که از نسل انقلابیم [و در این ارتباط] چیزهایی از بعضی از کارمندانشان دیده ام که دلایل تشكیر است، و بد نیست بدانید در سال ۷۸ به خاطر حفظ صداقت و درستی که تنها یک وظیفه احساس می کردم دوبار از سوی اداره ای متتحمل هزینه های میلیونی شدم که در ابتدای کارم خیلی تأثیر داشت، اما از این موضوع در برابر بانک دیگری ترس نداشتم و آن سلامتیشان بود.

من [به] استانهای زیادی رفته و با تولید کنندگان نمونه زیادی برای کسب تجربه صحبت داشته ام. به عنوان مثال، متأسفانه در استانی که نام نمی برم (سالها پیش) تولید کنندگانشان عنوان می کردند متأسفانه مجبور ند ۵ تا ۷ درصد اعتبار اشان را صرف افراد مرتب با کارشان کنند تا موفق به جذب اعتبارشان شوند.

در مقابل جالب است بدانید شعبه فریمان کارشناسی دارد به نام آقای مهندی آریانی. به تبع کارم و بدون هیچ غرضی ظرفی از ماست تولیدی را به ایشان دادم و [ایشان] به زور ۳ هزار تومان ناقابلش را در بازدید بعدی دادند.

ابتدا از اینکه آیا محتاج ۳ هزار تومان من را یافته اند ناراحت شدم؛ اما همسایه ام که سبب زمینی مرغوب شدن در منطقه معروف است، گفت: ناراحت نباش سال قبل یک کیسه کوچک سبب زمینی بدون هیچ چشم داشتی و روی رفاقت به ایشان دادم و با اصرار موفق شدم و جهش رانگیرم؛ اما ایشان شماره حساب را پیدا کرده و بدون اطلاع عم [وجه آن را به] حسابم ریخته بود

من نان بانک سر سفره خانواده ام است و در این موارد اول تأمین نظر بانک برایم مطرح است. دو مین کار با ارزشی که از ایشان دیدم روزی برای سوال از پرونده ام به همراهم زنگ زندن که اتفاقاً در شلوغی بانک بودم و از دور دیدم که ایشان پشت میز رئیس شعبه هستند و شماره بانک افتاد. حدود ۱۰ دقیقه بعد برای یادآوری ۱۶۰ هزار تومانشان که چند هفته عقب افتاده بود زنگ زندن دیدم که شماره همراه خودشان است.

جناب آقای استاندار من از این افراد زیاد ندیده ام و حتی چندی قبل از این جریان در وزارت خانه ای بودم و خودم دیدم کارمندی آرام به دیگری در ساعت

و پشتکار بعد چند سال به آیه شریفه «إِنَّ مَعَ الْعُسْرِ يُسْرًا» که در قرآنم می خوانم می رسم، چنان از ته دل آن صفحه قرآنم را می بوسم که اگر کسی از دور ببیند شاید فکر کند با خود مشکلی دارم، فقط برایم دعا کنید.

حال که در زمستان بخاری و انتم را می زنم و به جای اسب و زیان برای حمل آب تنها یک کلید استارت چاه را می زنم و به جای آتش کردن اطراف موتور دیزل با یک کلید از نعمت برق شبکه برخوردارم و حدود دوازده نفر مستقیم و غیر مستقیم [از نتیجه کارم] امارات معاش می کنند بتوانم شکر گزار خداوند را وجود چنین نظام مقدس اسلامی باشم، ضمن پوزش از طولانی شدن این نامه اگر یک باغ همیشه سرزنشد و شاداب است، بعد از عنایت پروردگار برمی گردد به مدیریت و بعد باغبانش و من شما و مدیر بانک را این گونه مقایسه کردم، با این دلایل مسجل که دیده و بیان کردم و افسوس می خورم که موقعیت مالی و اجتماعی ام اجازه نداد [این نامه را] بتوانم در روزنامه‌ای به چاپ برسانم.

نصرانه از جنابالی خواستارم در جهت استمرار و تقویت این روحیه خدمت و اخلاص و تعهد بین افراد فوق الذکر و ان شاء الله نهادینه شدن در بین دیگر ادارات تدبیری داشته باشید؛ چرا که به دید من اینهاست که می توانند یک جوان را که از صفر شروع می کند به اصل نظام خوشبین و خدای نکرده بدین نماید. در عوض فقط و فقط می توانم برای موفقیت بیشتر جنابالی و زیر مجموعه های فوق الذکر اگر استجابت شود دعا کنم و با ایفای نقش کوچک در تولید پروتئین و ایجاد چند فرصت شغلی که از اهداف دولت محترم، جنابالی و مدیریت شعب استان نیز هست، تنها و تنها جبران نمایم.

التماس دعا حمدی جوان

رونوشت:

- دفتر خاطراتم
- دفتر ریاست محترم جمهور
- مدیر عامل محترم بانک کشاورزی
- مدیریت محترم امور شعب بانک کشاورزی خراسان رضوی

اداری ۱۱ ظهر گفت: دو ساعتی می روم استخر و بر می گردم و وقتی این دو را مقایسه می کنم صد افسوس می خوردم که چرا افراد با اخلاص و تعهد در بیت المال اینچنین گمنام هستند و [همین مسئله] باعث شد در شرایطی که نه ریالی به بانک بدھکارم و نه درخواستی دارم، دست به قلم بشوم [و این نامه را بنویسم]. و به اعتقادم اگر چنین نیروهایی از سوی جنابالی تشویق شوند حداقل پیامدش رضای خداوند که در گرو رضای مردم است خواهد بود و ان شاء الله استمرار خواهد داشت.

کسانی بوده اند چون دکتر غفاریان و آقای اسداللهی که چند ساعت مانده به سال تحويل ایستاده اند تا کارم را تمام کنند، که این توقع را خود نداشته ام و در پایان یادگار خوب یا به قول پدرم یک سرمایه از آقای مهندس افخمی مدیریت شعب استان دارم و آن پاراف ایشان است.

راستش در کمدم چند پوشه سنگین از پارافهای چندین ساله و چند پهلو مدیران ارشد کارهایم با مضامین مساعدت، همکاری، حتی الامکان، حتی المقدار، طبق ممکن و ... دارم؛ اما متن پاراف ایشان که جداگانه به عنوان یادگاری ارزشمند نگه داشته ام این است: «با توجه به تلاش و صداقت این فرزند عزیز» که واقعاً واقعاً این قسمت فرزند عزیز بدون اغراق و مبالغه از میلیونها تومان و ام بلاعوض برایم با ارزش تر بوده و هست. استاندار محترم، اعتراف و اذغان دارم که پس از سالها برای اولین بار شعار یک رئیس جمهور (دولت مهرورز) را به معنای واقعی کلمه با برخورد کارکنان بانک کشاورزی در کردم؛ زیرا زمانی که با اسب روی گل و لای جاده زمین می خوردیم و آب بشکه هاماً ریخت و توکل و اشکهایم در جدال بودند و زمانی که هفته ها در زمستان با سگ باوفایم تا اول مسیر ۱۰ کیلومتری را در برف و گل پیاده طی می کردم و زمانی که بند کفشها یم بخ می زد و مجبور بودم علی رغم مخالفت مادر و خواهران خوبم با کفش کنار بخاری بایستم تا بخ بندهایش آب [شوندو کفش از پایم] در بیاید.

زمانی که دوبار چرخ زیانم زیر فشار ۳۶۰ لیتر آب کنده می شد و زمانی که هندل موتور دیزل بر قلیم را به درد می آورد و ... هیچ وقت فکر نمی کردم از برکت وجود این مجموعه ها دست خالی و تنها و با توکل

مراسم تقدیر از کشاورزان نمونه سراسر کشور
در بانک کشاورزی

شب نشینی بزرگان

چراغ امید را در دل کشاورزان روشن کرده است و اینک بر ماست که تسهیلاتی را که به سختی از مردم جمع آوری می کنیم، در اختیار بهترین ها قرار دهیم.

وی با بیان اینکه هم اکنون ۱۱ هزار میلیارد تومان متقاضی پرداخت تسهیلات در بین مشتریان بانک وجود دارد، بر پرداخت تسهیلات در دسترس بانک به افرادی که از یک طرف قدرت بازپرداخت اقساطشان را داشته باشند و از طرف دیگر قدرت تولید را تأکید کرد. دکتر نوربخش با اشاره به اینکه هر چقدر سرعت چرخش پول را سرعت دهیم بیشتر می توانیم به کشاورزان خدمت کنیم، گفت: پولی را که با این زحمت به دست می آوریم چه خوب است که به بهترینها اختصاص دهیم در همین خصوص از شما که در کار خود بهترینها هستید یاری می طلبیم که به نظر شما این پولها باید در اختیار چه کسانی قرار گیرد؟ مدیر عامل بانک کشاورزی در پایان سخنانش با ترسیم هرمی فرضی که در رأسش کشاورزان قرار دارند و در قاعده هایش دولت و بانک کشاورزی، از کشاورزان و تولیدکنندگان نمونه سراسر کشور خواست تا به صورتی خلافانه و پویا یاری گر اهداف بانک کشاورزی باشند.

به دنبال سخنرانی دکتر سید حسن نوربخش، برنامه پرسش و پاسخ کشاورزی

عنوان کرد و در همین خصوص گفت: ما به سختی های کار شما واقفیم و اطلاعات مورد نیازمان را هم از طریق نظام تحقیقاتی و اطلاع رسانی که برپا کرده ایم، کسب می کنیم و آنچه که انتظار ما از شماست در واقع فکر و اندیشه شماست.

وی با اشاره به اینکه جمع حاضر هم تفکر را در کارنامه خود دارد و هم تجربه را، استفاده از خلاقیتهای کشاورزان و تولیدکنندگان را نیاز مبرم بانک دانست زیرا به زعم وی اگر این خلاقیتها به کار گرفته شود، بهترین نتایج به بار خواهد نشست.

مدیر عامل بانک کشاورزی در ادامه خطاب به تولیدکنندگان و کشاورزان نمونه گفت: شما از منابع محدود، بهترین استفاده را کرده اید و از همین رو بر ماست که از تجارب گرانبهای شما در این خصوص بهترین بهره برداری را کنیم.

وی با بیان اینکه بانک کشاورزی همواره خود را نیازمند راهنمایی های شما می بیند، بر استفاده حداکثر از منابع موجود در دسترس تأکید کرد. دکتر نوربخش در بخش دیگری از سخنانش با ارائه گزارشی از وضعیت سپرده ها و تسهیلات پرداختی بانک کشاورزی به متقدیان اعلام کرد: دولت نهم با جهت گیری خاص و حمایتی اش از بخش کشاورزی؛

آن شب محله الهیه تهران به صورت اعم و باشگاه فرهنگی - ورزشی مهر ۸۲ به طور اخص تنها گوشه ای از تهران نبودند، بلکه مقیاس کوچک شده ای بودند از سراسر ایران زمین؛ در آن شب سرد و برفی تهران، بودند افرادی که از سواحل نیلگون خلیج فارس و دریای عمان، از شرق و جنوب شرق و غرب و جنوب غرب و صد البته شمال و شمال غرب و مرکز به تهران آمده بودند تا در گردهمایی پرشور بانک کشاورزی که به پاس خدمات و فعالیتهای آنان برپا شده بود، حاضر شوند.

آری! با حضور دکتر سید حسن نوربخش که از سوی قاسم محمدی مشاور عالی خود نیز همراهی می شد، مراسم صورت رسیم به خود گرفت و کشاورزان و تولیدکنندگان نمونه سراسر کشور با قرار گیری در جایگاه خود، نظاره گر مراسمی شدند که برای آنان بود... برای قدردانی و سپاس از آنان و... گردهمایی کشاورزان و تولیدکنندگان نمونه سراسر کشور با حضور مدیر عامل بانک کشاورزی، ۱۲ دی ماه در مرکز فرهنگی - ورزشی مهر ۸۲ برگزار شد.

دکتر سید حسن نوربخش در ابتدای این مراسم با خیر مقدمه بکشاورزان و تولیدکنندگان نمونه کشور، استفاده از نظریات و افکار کشاورزان را نیاز هر روزه بانک کشاورزی

راگاه به جای مابگذارید و آن وقت قضاوت کنید زیرا یک طرفه دیدن مسائل هیچ دردی را از ما دوانخواهد کرد.

وی بالشاره به اینکه بانک کشاورزی هرچه توان دارد برای کشاورزان خرج می کند، گفت: حتی ما از رئیس جمهور خواستیم که برای رونق بخشیدن کشاورزی از صندوق ذخیره ارزی منابعی را به بانک کشاورزی اختصاص دهد تا ما بتوانیم هر چه بیشتر در جهت توسعه این بخش گام برداریم.

مدیر عامل بانک کشاورزی در ادامه به مشکلات پیش روی بانک در خصوص بیمه محصولات کشاورزی و ویقه ها پرداخت که مورد استقبال کشاورزان و تولیدکنندگان قرار گرفت. فلسفی، معاون ترویج وزارت جهاد کشاورزی نیز در سخنان کوتاهی با قدردانی از مسئولان بانک کشاورزی برای هماهنگی به منظور برگزاری این جلسه، سیاستهای حمایتی وزارت جهاد کشاورزی در توسعه بخش کشاورزی را تشریح کرد. در ادامه این مراسم برنامه اجرای موسیقی به زبانهای محلی ایران برگزار شد که با توجه به جو حاکم بر مراسم، مورد استقبال کم نظیر مدعوهین قرار گرفت و حال و هوای برنامه را به سمت و سوی دیگری هدایت کرد.

پایان بخش مراسم بزرگ بانک کشاورزی تقدير از کشاورزان و تولیدکنندگان بخش کشاورزی بود که با اهدا لوحی از سوی دکتر سید حسن نوربخش، از این دسته از کشاورزان و تولیدکنندگان تقدير شد.

و تولیدکنندگان با مدیر عامل بانک با اجرای قاسم محمدی مشاور عالی و مدیر حوزه مدیر عامل و سرپرست اداره کل روابط عمومی برگزار شد.

در طول نود دقیقه ای که کشاورزان و تولیدکنندگان به صورت مستقیم و رو در رو مسائل و مشکلات خود را با مدیر عامل بانک در میان می گذاشتند، می شد برق امید را در چشم اندازی دید و اینکه تا چه اندازه از برگزاری این برنامه پرسش و پاسخ «که بنا بر تأکید کشاورزان بهترین برنامه سفرشان به تهران بود» رضایت خاطر داشتند.

بالا بودن نرخ بهره ها، عدم توانایی در ارائه خدمات، لزوم تفکیک مسائل جامعه کشاورزان ایران و مشکلات اقتصادی بانک کشاورزی، لزوم تشکیل یک اتاق فکر متشکل از نماینده وزارت جهاد و بانک کشاورزی به منظور بازبینی طرحهای متقاضی تسهیلات، درخواست مبنی بر تشکیل کارگروههای مشخص مابین تشکلهای تخصصی کشاورزی و بانک کشاورزی، لزوم درک و ضعیت فارغ التحصیلان کشاورزی و پرداخت تسهیلات مناسب به آنها، تشکیل صندوقی دولتی برای حمایت از کشاورزان و مباحثت مرتبط با کمبود نقدینگی از جمله مسائل، انتقادات و پیشنهادات کشاورزان و تولیدکنندگان نمونه سراسر کشور با مدیر عامل بانک کشاورزی بود. دکتر سید حسن نوربخش در مقام پاسخگویی، با دسته بندی مسائل مطرح شده از سوی کشاورزان به توصیه ای، در دست اقدام و تعاملی گفت: یکسری از صحبت‌های کشاورزان در مقام توصیه و راهنمایی بود که ما تلاش می کنیم از آنها به بهترین نحو استفاده کنیم، اما بخش دیگری از سخنان کشاورزان را ما در بانک کشاورزی در دست مطالعه و اقدام داریم که امیدواریم به زودی شاهد نتایج مثبت آن باشیم. وی در ادامه با اشاره به اینکه در یکسری مسائل، ما و کشاورزان باید به یک تعامل و درک مشترک بررسیم، خواستار جدی گرفتن تعاملات دوجانبه از سوی کشاورزان شد و تأکید کرد شما خودتان

**به دنبال سخنرانی
دکتر سید حسن نوربخش،
برنامه پرسش و پاسخ
کشاورزان و تولیدکنندگان
با مدیر عامل بانک باجرای
قاسم محمدی مشاور عالی و
سرپرست اداره کل روابط
عمومی برگزار شد**

دومین المپیاد فرهنگی - ورزشی ایثارگران نظام بانکی کشور

گزارش از: عباس کوهی / محمد رضا جمالوندی «امور ایثارگران»

شرکت کرد و در نهایت مقرر شد تا مکان بانک ملی در شهرستان بابلسر میزبانی این مسابقات را بر عهده بگیرد که بر این اساس مراتب در ۹ رشته شامل (فوتسال، والیبال، شطرنج، تنیس روی میز، حفظ قرآن کریم، مفاهیم موضوعی قرآن کریم، قرائت قرآن کریم، دو میدانی ۱۵۰۰ متر و دو میدانی ایثارگران قطع عضو به مسافت ۳۰۰ متر) از تاریخ ۱۴۰۰/۹/۷ لغایت ۱۴۰۰/۹/۲ برگزار شد.

نتایج مسابقات

۱. والیبال

مسابقات فوق با حضور ۸ تیم از بانکهای سپه، ملی، کشاورزی، ملت، رفاه، مرکزی، سپه و مسکن در ۲۲ مرداد ۱۴۰۰ آغاز شد، که در نهایت ۴ تیم، ملی، مرکزی، ملت و کشاورزی با پیروزی بر سایر حریفان به دوره نیمه نهایی راه یافتند. بانک کشاورزی با شکست تیم خوب بانک ملت به عنوان یکی از فینالیستهای دومین دوره المپیاد فرهنگی - ورزشی ایثارگران نظام بانکی کشور معروف شدو بانک ملی نیز با غلبه بر بانک مرکزی دیگر فینالیست این مسابقات معرفی گردید.

دیدار رده بندی بین تیمهای بانک ملت و بانک مرکزی برگزار شد که بانک ملت موفق شد در ۲ گیم متوالی تیم بانک مرکزی را شکست دهد و به مقام سوم این دوره از مسابقات برسد.

دیدار فینال نیز بین تیمهای بانک کشاورزی و بانک

ایثارگران یادگاران روزهای حماسه و مقاومت، تبلور مظلومیت و حقانیت مردم قهرمان ایران در طی ۸ سال دفاع مقدس بهترین سند گویا و چهره های درخشان انقلاب اسلامی بوده و هوستند. هرگونه خدمت و حمایتی از این یاران صدیق حضرت امام (ره) و یاوران رهبر معظم انقلاب، به معنی قدردانی از ایثارگران آن عزیزان است، عزیزانی که در شرایط بسیار سخت، جوانمردانه از ارزشها و تمامیت ارضی این کشور دفاع کرده اند.

خدمت به این قشر که صاحبان وارثان انقلاب و نظام اسلامی هستند در مقابل آن همه جانفشانی ها قابل ذکر نیست.

همین راستا و به منظور ارج نهادن به خدمات این سلحشوران با غیرت و با ایمان و همچنین شرکت هر چه با شکوهتر این یاوران حضرت امام (ره) در عرصه های ورزشی مسابقاتی تحت عنوان المپیاد فرهنگی - ورزشی ایثارگران نظام بانکی کشور که اولین دوره آن در سال ۱۳۸۴ به بیشندهاد دایره ایثارگران این اداره کل و در ۵ رشته ورزشی (فوتسال، والیبال، شطرنج، تنیس روی میز و دو میدانی) در مرکز آموزشی و رفاهی بانک در بابلسر برگزار شد.

در پی استقبال بی شائبه ایثارگران و جانبازان از این همایش عظیم، در سال ۱۳۸۵ نیز طی جلسات متعددی که بین نمایندگان ایثارگران بانکهای کشور برگزار شد و این اداره کل به عنوان نماینده در جلسات مذکور

که در پایان ۴ تیم، ملی، سپه، ملت، مرکزی به دوره نیمه نهایی راه یافتند.

تیم فوتسال بانک کشاورزی علی رغم شایستگیهای فراوان و در عین ناباوری از دوره مسابقات حذف شد که این خود باعث شگفتی همگان گردید. در خاتمه نتایج زیر به دست آمد.

مقام اول: بانک ملی

مقام دوم: بانک ملت

مقام سوم: بانک سپه

ملی برگزار شد که در یک دیدار بسیار جذاب و دیدنی و در حضور تماشاگران بسیار، تیم بانک کشاورزی با رائے یک بازی بسیار منطقی و زیبا موفق شد در ۲ گیم متوالی تیم قدرتمند و یکدست بانک ملی را شکست دهد و مقام قهرمانی این مسابقات را به دست آورد.

مقام اول: بانک کشاورزی

مقام دوم: بانک ملی

مقام سوم: بانک ملت

۲. شطرنج

مسابقات با حضور ۸ نفر بازیکن از بانکهای مختلف کشور در پنج دور و به روش سوئیسی برگزار شد که در خاتمه آقای علی قره محمدلو از بانک کشاورزی با اقتدار کامل مقام قهرمانی این دوره از مسابقات را مانند سال گذشته به دست آورد.

لازم به توضیح است که یکی از حریفان نامبرده در دوره سوم مسابقات عضو تیم ملی معلولین و جانبازان کشور و قهرمان پارالمپیک بود که وی موفق به پیروزی مقابل این حریف قدرتمند گردید.

مقام اول: بانک کشاورزی

مقام دوم: بانک ملی

مقام سوم: بانک صادرات

۳. فوتسال

یکی از پرطرفدارترین و جذابترین رشته ورزشی در طی برگزاری ۲ دوره المپیاد برگزار شده فوتسال بوده است. تعداد تیمهای شرکت کننده در این دور از مسابقات ۱۰ تیم بود که در ۲ گروه ۵ تیمی با یکدیگر به رقابت پرداختند.

۴. قنیس روی میز

مسابقات با حضور ۱۰ نفر بازیکن از بانکهای مختلف کشور و به صورت دوره‌ای برگزار شد. بعد از انجام ۴۵ بازی سخت و فشرده که تمام مسابقات فقط در یک روز انجام شد، آزاده سرافراز و با اخلاق و محبوب تیم بانک کشاورزی، مهران اوجانی، که اخلاق او همواره در تمام مسابقات زبانزد خاص و عام است موفق شد مقام نایب قهرمانی را به دست آورد. ضمن اینکه با رائے بازیهای جوانمردانه نیز موفق به کسب کاپ اخلاق این دوره از مسابقات شد.

مقام اول: بانک صنعت و معدن

مقام دوم: بانک کشاورزی

مقام سوم: بانک سپه

۵. دو و میدانی ۱۵۰۰ متر

در مسابقات فوق تعداد ۲۵ نفر دونده از ۱۰ بانک کشور در مسیری بسیار زیبا با یکدیگر به رقابت پرداختند.

از بانک کشاورزی تاکنون چندین بار به مسابقات بین المللی قرائت قرآن کریم خارج از کشور نیز اعزام شده‌اند.

مقام اول: بانک کشاورزی - بانک ملی

مقام دوم: بانک رفاه

مقام سوم: بانک سپه

۸. تفسیر مفاهیم موضوعی قرآن کریم
در رشته تفسیر مفاهیم موضوعی قرآن کریم تمام شرکت کنندگان با آمادگی کامل حضور داشتند.
شرایط برای همگی به صورت یکسان بود که در خاتمه محمد صادق پیروزمند، فرزند شهید بزرگوار هادی پیروزمند به مقام دوم دست یافت.

مقام اول: بانک توسعه صادرات

مقام دوم: بانک کشاورزی

مقام سوم: بانک سپه

۹. حفظ قرآن کریم
در قسمت حفظ قرآن کریم که حافظان ممتاز از سایر بانکهای کشور نیز حضور داشتند، رقبات بسیار سخت و فشرده بود که در بین ۱۰ نفر شرکت کننده، حافظ قرآن کریم از بانک کشاورزی علی رغم شایستگی‌های فراوان به مقام چهارم دست یافت و نتایج مسابقات در خاتمه به شرح زیر اعلام شد:

مقام اول: بانک مرکزی

مقام دوم: بانک سپه

مقام سوم: بانک مسکن

در خاتمه کاروان ورزشی بانک کشاورزی بالقتدار کامل و کسب ۱۷ امتیاز مقام اول تیمی دومین دوره المپیاد فرهنگی ورزشی ایثارگران نظام بانکی کشور را به دست آورد.

مسیر مسابقات توسط نیروی انتظامی شهرستان بابلسر کاملاً مسدود و تحت نظر بود که در خاتمه مسابقات، دونده پر تلاش بانک کشاورزی، ابوالقاسم کمالی، موفق شد زودتر از سایر رقبای خود به خط پایان بررسد و مقام اول این دوره مسابقات را کسب کرد.

مقام اول: بانک کشاورزی

مقام دوم: بانک صنعت و معدن

مقام سوم: بانک مسکن

۶. دو و میدانی جانبازان قطع عضو

مسابقات با حضور ۱۰ نفر دونده از بانکهای مختلف کشور و به مسافت ۳۰۰ متر برگزار شد. کلیه شرکت کنندگان در این رشته ورزشی از جانبازان سرافراز ۸ سال دفاع مقدس بودند.

این رشته ورزشی حال و هوای خاص خود را داشت و ورزشکاران دائم‌باذکر صلووات از سوی تیمهای خود مردم تشویق قرار می‌گرفتند. در پایان، عوض مظفری، جانباز قطع پای بانک کشاورزی به مقام سوم دست یافت.

مقام اول: بانک ملت

مقام دوم: بانک سپه

مقام سوم: بانک کشاورزی

۷. قرائت قرآن کریم

مسابقات قرائت قرآن در فضای بسیار معنوی در محل نمازخانه مرکز آموزش بانک ملی و با حضور ۱۰ قاری ممتاز از بانکهای کشور و کمیته داوران برگزار شد. در خاتمه قاری بین المللی قرآن آقای سید محمد غیاثی از بانک کشاورزی به اتفاق قاری ممتاز بانک ملی به طور مشترک مقام اول این مسابقات را به دست آوردند. لازم به توضیح است که آقای سید محمد غیاثی

همه ساله در هفته پژوهش به صحبت از حسنات پژوهش، چگونگی پژوهش و برنامه های پژوهشی آینده بسنده می کنیم و به محض پایان این هفته، تمام ادعاهای خود را فراموش کرده و به روال سابق باز می گردیم. با این تفکر رو به رو بودم تا هفته پژوهش امسال که برای تهیه خبری به ساختمان مرکزی بانک کشاورزی قدم گذاشتیم. با نمایشگاهی رو به رو شدم که به واقع «پژوهشی» بود.

فرضت رامغتنم شمرده و برای اطلاع از کم و کيف و نحوه برگزاری اين نمایشگاه، به سراغ برگزارکنندگان آن رفتم. مسئولان «مرکز تحقیقات اقتصادی» بانک کشاورزی از نامه نگاری های خود به ادارات و بخشهاي مختلف بانک و حتی مراکز تحقیقاتی و دانشگاهی تهران خبر دادند و اینکه در این هدف از برگزاری این نمایشگاه «به معرض نمایش گذاشتن تحقیقات انجام شده در مرکز تحقیقات و سایر مراکز دیگر که چندان هم شناخته شده نیستند» بوده است.

گزارشهايی که در اولین نمایشگاه مرکز تحقیقات اقتصادی به نمایش گذاشته شده بود، «جدید و به روز» بودند. «مجموعه مقابلات سمینار اعتبارات خود»، «مجموعه خلاصه پایان نامه های مرتبط با بانک کشاورزی»، «مجموعه خلاصه طرحهای تحقیقاتی بانک»، «مجموعه مقابلات همایش تأمین مالی بانک»، «برنامه استراتیک دوم بانک»، «مجموعه آماری بانک» و «تحقیقات و مطالعات در بانک کشاورزی» نیز از جمله عنایین کتابهای منتشره از سوی مرکز تحقیقات اقتصادی بانک کشاورزی بودند که بنابراین بازدید کنندگان، به صورت رایگان در اختیار آنها قرار می گرفت. بنا به اظهار مسئولان برگزاری این نمایشگاه، استقبال مدعوین خارجی و همکاران داخلی از این دوره نمایشگاه کم نظیر بود به نحوی که برای ۵۰۰ مورد گزارش سفارش کپی گرفته شد.

از جمله نکات مثبت برگزاری این نمایشگاه که در گفت و گوهایم با بازدید کنندگان به آن رسیدم، اطلاع یابی مدعوین از وجود تحقیقات کیفی گسترده در بخشهاي مختلف بانک بود به نحوی که تا پيش از برگزاری این نمایشگاه، افراد زیادی از وجود این تعداد تحقیق کیفی گسترده در حوزه های گوناگون و مرتبط با بانک کشاورزی خبر نداشتند و این نمایشگاه منجر به آشنایی همکاران و مدعوین خارجی با این تحقیقات شد. اینترنت رایگان، برگزاری مسابقه های پژوهشی گسترده، نظرسنجی از بازدید کنندگان و ... نیز از دیگر حاشیه های نمایشگاه «پژوهشی» بانک کشاورزی بود. بازدید از نمایشگاه که به پایان رسید با خود گفتم؛ چه خوب بود که سایر ارگانها و دستگاههای دولتی نیز در طول این هفته، تنها به ارائه آمار و ارقام از فعالیتهای پژوهشی خود نمی پرداختند و مانند بانک کشاورزی، با به معرض نمایش گذاشتن عملکرد پژوهشی خود، قضاوت در این خصوص را به بازدید کنندگان از نمایشگاه واگذار می کردند.

گزارشی از برگزاری نمایشگاه مرکز تحقیقات اقتصادی بانک کشاورزی

با کوله باری از پژوهشی ۰۰۰

سمنان

پرگزاری سمینار وصول مطالبات در استان سمنان

نهایت سعی و تلاش خود را اعمال کنند. مدیر ستادی بانک در ادامه در بحث تجهیز منابع اظهار داشت: بر اساس تقسیم‌بندی، استان سمنان از استانهای ناموفق می‌باشد که بایستی برنامه ریزی داشته باشیم و بتوانیم در فرصت اندک با قیمانده تا پایان سال، نقصانی را که تا این مرحله داشته‌ایم جبران کنیم.

وی در پایان در خصوص اعمال کنترل‌های داخلی، نظم در ورود و خروج، وضعیت چکهای برگشتی، اقلام باز حسابهای موقع، تاکید بر جلسات بخشنامه خوانی، کنترل دستگاههای خودپرداز، رسیدگی و پاسخگویی به موقع به درخواستهای مردمی و بیمه‌محصولات کشاورزی مطالبی را عنوان کرد.

سمینار وصول مطالبات با حضور رئیسی کلیه شعب استان سمنان سیزدهم دی ماه سال جاری در محل سالن شهید اسماعیلی مدیریت استان برگزار شد.

به گزارش مدیریت سمنان در این مراسم دشتبانی، مدیر ستادی بانک در استان به وضعيت برنامه کاری استان پرداخت و گفت: در پرداختها بایستی موازین و مقررات رعایت و پرداختهای غیراصولی را مدیریت کرد و هر شعبه ای که از پرداخت تجاوز کرده باشد امتیاز پرداخت را از آن گرفت. وی در ادامه در خصوص وصول مطالبات گفت: وضعیت وصولی استان رضایت بخش نیست و برای رسیدن به تعهدات بایستی در فرصت اندک با قیمانده تا پایان سال، شعب

خراسان رخموی

اهدای جوایز حسابهای قرض الحسن ویژه کشاورزی

کرج

برگزاری مراسم اهدای جوایز متاز پژو ۲۰۶ در منطقه کرج

مراسم اهدای جوایز متاز پژو ۲۰۶ به برندهای شعب بانک در منطقه کرج آذرباچنور مدیریتی بانک در منطقه، دکتر زالی رئیس پردازی کشاورزی و منابع طبیعی و جمعی از مقامات سیاسی، محلی و اساتید دانشگاه در محل سالن اجتماعات مؤسسه تحقیقات، اصلاح و تهیه نهال و بذر کرج برگزار شد.

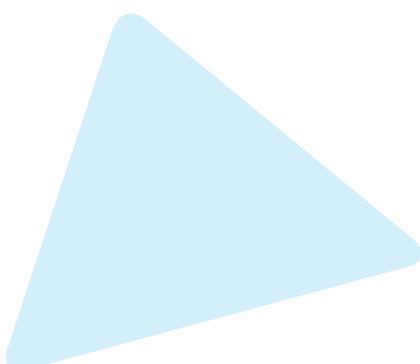
به گزارش مدیریت کرج در این مراسم آفای جمالی آشتیانی «مدیریتی بانک در منطقه کرج» ضمن خیرمقدم و تبریک به برندهای این جوایز، درخصوص موفقیت بانک برای چهارمین سال پیاپی در بین ۱۰۰۰ بانک برتر دنیا و کسب عنوان بانک برتر ایران در سال ۲۰۰۶ میلادی در میان بانکهای کشور که به همت مشتریان و تلاش کارکنان بانک در سراسر کشور محقق شده، همچنین چگونگی انجام قرعه کشی، انتقال موجودی حسابهای پس انداز ویژه بالا فاصله پس از قرعه کشی به حساب پس انداز دفترچه برای کسب امتیاز مرحله بعد و حفظ و افزایش آن، سخنرانی کرد.

مراسم تحويل جوایز خودروی پژو ۲۰۶ از سری جوایز حسابهای قرض الحسن ویژه کشاورزی سال ۸۵ و همچنین برپایی جشن انتخاب بانک کشاورزی به عنوان بانک برتر جمهوری اسلامی ایران در سال ۲۰۰۶ از سوی نشریه معتبر و بین المللی بانک «Banker» مراسم باشکوهی در ۲۸ آذر در مدیریت خراسان رضوی برگزار شد.

به گزارش مدیریت خراسان رضوی در این مراسم مهندس افخمی راد مدیر امور شب بانک کشاورزی دراستان خراسان رضوی با اشاره به افتخارات بانک در عرصه های مختلف، درخصوص قرعه کشی حسابهای قرض الحسن ویژه کشاورزی مطالبی را عنوان کرد.

لازم به ذکر است در این مراسم مهندس پاکزاد عضو هیئت مدیره بانک، مهندس بیات مشاور و بازرس ویژه مدیر عامل و مهندس نمازی معاون اداره کل نظارت بر طرحها و عملیات اعتباری نیز حضور داشتند.

جشن بزرگ برتری بانک در شیراز

فارس

ادامه با تبریک به کلیه مشتریان و کارکنان زحمتکش بانک بخاطر کسب عنوان برترین بانک ایران، این امر را به دلیل برخورداری بانک از شاخص‌های تخصصی کمی نظیر بازده سرمایه، بازده دارایی، سودآوری، رشد سود، نسبت هزینه به درآمد، نسبت سود به متوسط سرمایه، توسعه فناوری، کیفیت خدمات، کمک به افزایش تولید، کمک به افزایش و توسعه استغال مولد، بیمه مخصوصات کشاورزی و صندوق کمک به خسارت دیدگان دانست.

لازم به ذکر است در ادامه این مراسم جوایز خودروهای پژو ۲۰۶ به برندهای اهداء شد.

مراسم جشن بزرگ برتری بانک کشاورزی در سال ۲۰۰۶ میلادی، بیست و نهم آذر در محل سالن اجتماعات شهرداری شیراز برگزار شد. به گزارش مدیریت فارس در این مراسم که با حضور مدیر ستادی شعب بانک در استان، مدیر پشتیبانی مدیران حوزه‌های فنی، رؤسای شعب و برندهای پژو ۲۰۶ قرعه کشی حسابهای ویژه سال ۸۵ برگزار شد، مهندس طباطبائی مدیر ستادی شعب بانک در استان در خصوص حسابهای قرض الحسن و تأثیر بسزای آن در خدمت رسانی و حمایت هرچه بیشتر از بخش کشاورزی مطالبی را بیان داشت و در

شعبه جدید بانک کشاورزی بناب در استان آذربایجان شرقی طی مراسمی باحضور فرماندار، امام جمعه، اصناف، مشتریان و مسئولین بانک رسماً افتتاح شد.

به گزارش روابط عمومی بانک کشاورزی استان آذربایجان شرقی در این مراسم مدیر ستادی بانک در استان به خدمات و فعالیتهای این بانک در سطح بخش کشاورزی، روسایی و خدمات شهری اشاره کرد و با اشاره به موفقیت‌های سالهای اخیر بانک کشاورزی گفت: در سال ۲۰۰۶ نیز بانک کشاورزی به عنوان بانک برتر ایران شناخته شد و این موفقیت ۴ سال پیاپی است که در سایه حمایتهای بی دریغ مشتریان و زحمات همکاران زحمت کش نصبی بانک کشاورزی می‌شود.

وی در ادامه افزود: بانک کشاورزی استان نیز در سال گذشته با بررسی‌های انجام گرفته از سوی سازمان مدیریت و استانداری بعنوان بانک برتر در زمینه تکریم ارباب رجوع و ارتقاء کرامت انسانی شناخته شده است. مهندس گلچین این موفقیت رانیز مرهون پشتیبانی مردم و همکاران بانک اعلام کرد. گفتنی است مساحت داخلی شعبه از ۴۶۰ مترمربع و ارتفاع نیز از ۴۶۰ متر به عمترا رتفاق یافت.

آذربایجان شرقی

افتتاح
شعبه جدید
بانک در
بناب

تهران

پر گزاری سومین همایش رؤسای شعب شرق تهران بزرگ

رضامطالبی را عنوان کرد و درادمه مهندس ماهیکار در زمینه مدیریت بحران، ارتباط مستقیم پرداخت تسهیلات وصول مطالبات، مراحل نظارت از جمله نظارت قبل از اجرا، نظارت حین اجرا، نظارت بعد از اجرا و لزوم به کارگیری افراد بالنگیزه و مطلع دربخش وصول مطالبات سخنرانی کرد.

لازم به ذکر است در این مراسم مدیران فنی و پشتیبانی و رئیس واحد بازرگانی و حسابرسی مدیریت در خصوص مسائل مبتلا به واحد خود سخنرانی کردند.

سومین همایش رؤسای شعب شرق تهران بزرگ با حضور مهندس ماهیکار مدیر امور استان تهران، قاسی مدیر شعب بانک، رضایی پورمعون اداره کل وصول مطالبات، آتشی رئیس اداره کل مدیریت بانکداری الکترونیک، مدیران فنی و پشتیبانی شرق تهران، رؤسای شعب و جمعی از کارکنان مدیریت برگزار شد. به گزارش مدیریت شرق تهران در این همایش ابتدا قاسی در خصوص فعالیتهای انجام شده مدیریت در راستای وصول مطالبات، تأمین نیرو و لزوم همکاری کلیه کارکنان با صندوق مهر امام

مراسم اهدای جوایز حسابهای قرض الحسن و بیژه بانک کشاورزی و گرامیداشت کسب رتبه نخست سال ۲۰۰۶ در بین بانکهای کشور، بیست و هشتم آذرماه با همکاری مدیریت شرق و غرب و شعبه مرکزی در مدیریت امور استان تهران در سالان مرکز قلب تهران برگزار شد.

در ابتدای این مراسم مهندس ماهیکار مدیر امور استان تهران ضمن خیر مقدم به مهمانان مراسم، به ثواب معنوی و اجر اخروی سنت قرض الحسن اشاره کرد و درادمه افزود: موقفیتهای بانک در سطح بین المللی و فعالیتهای بانک در عرصه های مختلف از جمله طرحهای زود بازده، تسهیلات خوداستغالی، طرحهای ایران و طوبی نشانگر حرکت رو به جلو و توسعه ای بانک است که امیدواریم همچنان تداوم داشته باشد.

در این مراسم که با برنامه های شاد و مفرح زیادی نیز همراه بود، دکتر سید حسن نوربخش مدیر عامل بانک کشاورزی نیز در خصوص احراز رتبه نخست بانک از سوی مؤسسه بنک، در بین نظام بانکی کشور سخنرانی کرد.

**پر گزاری
مراسم اهدای جوایز
و بیژه کشاورزی در
مدیریت امور استان
تهران**

برگزاری دوره آموزشی کارشناسان بیمه خراسان جنوبی

خراسان جنوبی

افتراقی عوامل خسارت زاد را در واحد های تحت پوشش بیمه ای، تشریح عوامل بیمه گری و بررسی آئین نامه ها و دستور العمل های بیمه ای محصولات زراعی و باغی، روشهای ارزیابی خسارت در مزارع گندم و جو و باغات پسته، انار، بادام و زعفران و نحوه تشخیص افتراقی عوامل خسارت زاد، بررسی اثرات تعدادی از عوامل خسارت زاد کلیه محصولات زراعی و بررسی عوامل موثر بر تولید در محصولات باغی آموزش های لازم را دیدند.

اولین دوره آموزش ارزیابی خسارت محصولات زراعی، باغی و دامی ویژه کارشناسان بیمه شعب بانک کشاورزی استان خراسان جنوبی برگزار شد. به گزارش مدیریت خراسان جنوبی در این دوره سه روزه که مدرسین صندوق بیمه محصولات کشاورزی نیز در آن حضور داشتند، ۴۱ نفر از کارشناسان بیمه شعب استان در خصوص بررسی اهمیت و نقش عوامل مدیریتی تولید در واحد های دامپروری، روشهای ارزیابی خسارت در دام سبک و سنجین و نحوه تشخیص

شرح وظایف جدید شورای مرکزی تجهیز منابع بانک منتشر شد. به گزارش اداره کل روابط عمومی، با توجه به بحث ها و تحلیل های مختلف صورت گرفته در جلسات شورای مرکزی تجهیز منابع مبنی بر بازنگری شرح وظایف این شورا، تصویب استراتژی ها، برنامه ها و سیاستهای اجرایی و خط مشی در حوزه تجهیز منابع، تصویب طرح های نوین، معرفی خدمات جدید و گسترش خدمات موجود بانکی برای استفاده مردم، تصویب برنامه تبلیغاتی بانک، تصویب برنامه اتحادی، جایه جایی یا توسعه شعب، تصویب سیاستهای قیمتی خدمات بانکی، تحلیل وضعیت بازار و عملکرد رقبا، نظارت بر برنامه عملکردی مدیریتها و بررسی ادواری برنامه بازاریابی به عنوان وظایف جدید شورای مرکزی تجهیز منابع اعلام شده است. لازم به ذکر است به منظور اجرای هر چه بهتر این وظایف و مسئولیت ها، مقرر شد از سوی واحد های مختلف بانک، شرح چکونگی برگزاری جلسات و همچنین وضعیت کارگروه فرعی زیر نظر شورا، تعیین شود.

**اعلام شرح
وظایف جدید
شورای مرکزی
تجهیز منابع بانک**

هرمزگان

پاکزد پیشنهاد پاکزد از طرحهای کشاورزی استان هرمزگان

عبدالله جمالی که از تسهیلات بانک کشاورزی استفاده کرده است، بازدید کردند.

در ادامه مهندس پاکزد ضمن تقدیر از تلاشهای صورت گرفته در جهت توسعه بخش کشاورزی، بر اجرای طرحهای این بخش با بهره‌گیری از فناوریهای روز دنیا و سیاستهای دولت تأکید کرد. لازم به ذکر است مدیر ستادی بانک در استان هرمزگان و معاون فنی وی مهندس پاکزد را در این بازدید همراهی کردند.

مهندس پاکزد عضو هیئت مدیره بانک کشاورزی به همراه مهندس رسیدی رئیس اداره کل اعتبارات و هدایت سرمایه گذاری و دکتر شاهوردی رئیس اداره کل وصول مطالبات واجهه از طرحهای بزرگ کشاورزی و صنعتی در استان هرمزگان بازدید کردند. به گزارش مدیریت هرمزگان مهندس پاکزد و هیئت همراه در این دیدار از شرکت نوپان کوثر هرمزگان، مزرعه بیدرام و طرح تولید ترشی آبائی

تعرفه های جدید بیمه درآمد نخود دیم مطابق مصوبه هیئت مدیره و کمیته فنی صندوق بیمه مخصوصلات کشاورزی به منظور اجرا در سال زراعی ۸۵-۸۶ اعلام شد. بر طبق تعرفه های جدید در سطح پوشش ۷۵ درصد و سطح درآمد تضمینی دو میلیون و ۵۰۰ هزار، کل حق بیمه ۴۵ هزار، سهم کشاورز ۳۰ هزار، سهم دولت ۱۵ هزار، تعیین شده است؛ همچنین در سطح پوشش ۸۵ درصد و سطح درآمد تضمینی دو میلیون و ۸۰۰ هزار، کل حق بیمه ۱۱۰ هزار، سهم کشاورز ۸۵ هزار و سهم دولت ۲۵ هزار تعیین شد. لازم به ذکر است تعرفه های جدید که در سطح ۲ هزار هکتار اعلام شده است به منظور مطلوبیت بیشتر و تأمین رضایت بهره برداران تعیین شده است.

اعلام تعرفه های
جدید بیمه درآمد
نخود دیم

بهره یابی از دستاوردهای مدیریت، زمینه و شاخص‌های مطلوبی را برای دستیابی به توسعهٔ پایدار فراهم ساخته است. یکی از این دستاوردها، به کارگیری ابزارهایی برای افزایش میزان پذیرش تعهد، پاسخگویی، ایجاد روحیهٔ مشترک و از همه مهمتر همت همگانی به منظور دستیابی به اهداف سازمان از سوی کارکنان است. بانک کشاورزی نیز در راستای دستیابی به موارد مذکور و دریافت رهنمود دربارهٔ چگونگی حفظ جایگاه بانک و آگاهی از نظر، پیشنهادها و انتقادهای کارکنان، اقدام به برگزاری دومین نشست گفت و شنود بی واسطه مدیرعامل بانک کارکنان در تاریخ ۸۵/۸/۲۰ در مجموعهٔ فرهنگی - ورزشی مهر ۷۸ کرده است. ادارهٔ کل روابط با انجام نظرسنجی، اقدام به دریافت اثربخشی نتایج نشست مذکور کرد که خلاصه آن به شرح زیر از نظر همکاران می‌گذرد.

عنوان، روش، جامعهٔ آماری و جامعهٔ نمونه

تحقیق با عنوان نظرسنجی از کارکنان ستادی بانک در ارتباط با نشست مورخ ۸۵/۸/۲۰ مدیرعامل با کارکنان ستادی بانک و روش تحقیق در این نظرسنجی پیمایشی است. همچنین ابزار تحقیق در اجرای این طرح، پرسشنامه است.

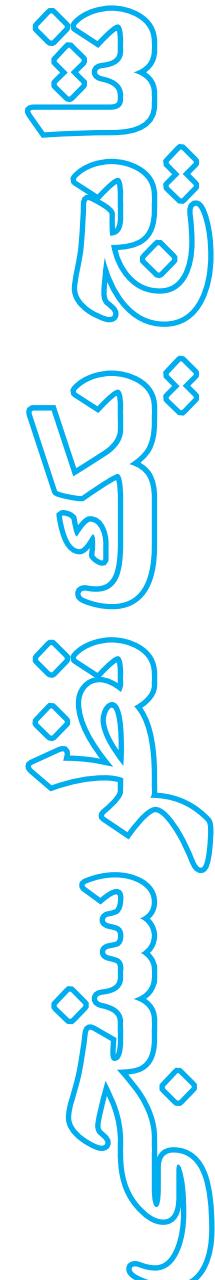
جامعهٔ آماری در این تحقیق را تمام کارکنان ستادی بانک تشکیل می‌دهند که در زمان برگزاری نشست، در مجموعهٔ فرهنگی - ورزشی مهر ۷۸ در سالن حضور داشتند و جامعهٔ نمونه ۴۸ نفر از همکاران هستند که به صورت تصادفی اقدام به تکمیل پرسشنامه کردند.

در پرسشنامهٔ توزیع شده سوالاتی در مورد ضرورت برگزاری نشست، فواصل زمانی نشست، محل برگزاری، نظام و برنامه ریزی در نشست، نحوهٔ اطلاع یابی، مدیریت جلسه و عملکرد عوامل اجرایی، چگونگی مباحث مطرح شده در جلسه و میزان دریافت پاسخ سوالات توسط کارکنان، کیفیت نور سالن، صدا، سیستم‌های تهویهٔ هوا و نحوهٔ پذیرایی مطرح شد. نتایج میزان رضایت از شاخص‌های مذکور به طور خلاصه و به ترتیب میزان رضایت‌ها به شرح ذیل استخراج شده:

دستاوردها

- ۱۰۰ درصد پاسخ دهنده‌گان، برگزاری نشست را مفید و ضروری ارزیابی کردند.
- ۹۳/۷۵ درصد از پاسخ دهنده‌گان، رضایت خود را از نظام و برنامه ریزی حاکم بر فضای سالن اعلام کردند.
- ۸۹/۵۸ درصد از پاسخ دهنده‌گان، کیفیت نور در سالن را مناسب دانستند.
- ۸۹/۵۸ درصد از پاسخ دهنده‌گان، کیفیت صدا در سالن را مناسب ارزیابی کردند.
- ۷۵ درصد از پاسخ دهنده‌گان، از مدیریت جلسه و عملکرد عوامل اجرایی اعلام رضایت کردند.
- ۷۰/۸۴ درصد از پاسخ دهنده‌گان، از سیستم‌های تهویهٔ هوا در سالن راضی بودند.
- ۶۴/۵۸ درصد از پاسخ دهنده‌گان، در مجموع برگزاری نشست را عالی و خوب ارزیابی کردند.
- ۶۲/۵ درصد از پاسخ دهنده‌گان از نحوهٔ پذیرایی راضی بودند.
- ۵۶/۲۵ درصد از پاسخ دهنده‌گان، بهترین فواصل زمانی برای برگزاری نشست گفت و شنود را هر سه ماه یک بار اعلام کردند.
- ۵۲/۰۸ درصد از پاسخ دهنده‌گان، به سؤال میزان رضایت از مباحث مطرح شده در جلسه و دریافت پاسخ سوالاتشان جواب بلی دادند.
- ۴۲/۹۶ درصد از پاسخ دهنده‌گان، از کیفیت تصویرهای پخش شده در سالن اعلام رضایت کردند.
- در مجموع ۶۴/۵۸ درصد از پاسخ دهنده‌گان، از برگزاری نشست اعلام رضایت کردند.
- دستاوردهای نظرسنجی نشان می‌دهد که برگزاری این چنین نشست‌ها، زمینه را نه تنها برای ایجاد ارتباط مستقیم، دوسویه و بی واسطه کارکنان با مدیر عامل محترم بانک فراهم می‌سازد، بلکه روحیهٔ مشترک، پذیرش تعهد و تلاش و اخلاق کاری را در محیط کار ارتقا می‌دهد.

عبدالله سلیمانی - بهجت علیشیری
ادارهٔ کل روابط عمومی

نشانی صندوق پستی و پست الکترونیکی دفتر مرکزی حراست

یک سازمان زمانی در انجام وظایف محول موفق است که بتواند واحدهای تحت مسئولیت خود را به نحو شایسته ای اداره کنند و این مهم جزء همکاری صمیمانه همه کارکنان حاصل نمی شود.

از این رو دفتر مرکزی حراست به منظور ارتقای هم اندیشی و شناخت بهتر شیوه های خدمتگزاری، شناسایی معایب و نارسایی ها و برای نیل به اهداف «اثرگذار، تضمیم ساز و پاسخگو» آماده دریافت نظریات، گزارشها و پیشنهادهای شما عزیزان است.

در همین ارتباط، همکاران محترم بانک می توانند با ارسال اطلاعات به موقع، مفید و موثق، به نشانی صندوق پستی و پست الکترونیکی (E-mail) ذیل، این دفتر را در انجام مطلوب وظایف خود در ایجاد فضایی آرام، انسانی، پویا و نتیجه گیری عادلانه از اقدامات حراستی یاری کنند.

نشانی:
تهران صندوق پستی ۱۴۳۹۵-۹۷۹

پست الکترونیکی (E-mail)
مدیر کل حراست

Salman-hoseini2007@yahoo.com

مسئول دفتر

Salman-mohsen2007@yahoo.com

حراست ساختمان شهر آرا

Salman-amir2007@yahoo.com

مسئول امور فرهنگی استانها

Salman-saeid@yahoo.com

زنگجان

در زنجان صورت گرفت:

برگزاری همایش اعضای بسیج پایگاههای مقاومت

همایش سیاسی اعضای بسیج پایگاههای مقاومت بانکهای کشاورزی، صادرات و تجارت با فرماندهی پایگاه مالک اشتراک کشاورزی باحضور مدیریت ستادی بانک در این استان بیست و یکم آذر برگزار شد. در این همایش یک روزه مهندس برنج فروش آذر، مدیر ستادی بانک در استان زنجان، بالشاره به معیارهای شناخت کاندیداهای اصلاح، گفت: بنده به عنوان یک شهروند به کسی رأی می دهم که هم مدیر باشد و هم مدیر و هم به ساده ترین مقررات اداری حداقل آشنایی را داشته باشد.

همچنین سید اشرف مولوی از مسئولین سیاسی سپاه زنجان پیرامون وظایف و اختیارات خبرگان رهبری و شوراهای اسلامی و شفاف نمودن جایگاه، قدرت و حساسیت شغلی آنان در نظام جمهوری اسلامی سخنرانی کرد. لازم به ذکر است این همایش یک روزه در سالن آمفی تئاتر مدیریت بانک کشاورزی استان زنجان برگزار شد.

کرج

معاون اول رئیس
جمهور:

تلاش
می کنیم
منابع بانک
کشاورزی
افزایش یابد

هم زمان با گرامیداشت هفتگهاد کشاورزی در مراسمی مجتمع گاو شیری شرکت کشت و صنعت هدامپروری زرین هیو با حضور دکتر داودی، معاون اول رئیس جمهور، مهندس اسکندری، وزیر جهاد کشاورزی و نماینده گان مدیریت و شعبه هشتگرد رسم افتتاح و به پهله برداری رسید.

به گزارش مدیریت کرج در این مراسم دکتر داودی با تبریک اعیاد سعید قربان و غدیر، درخصوص حمایتهای دولت از بخش کشاورزی و پیش بینی کاهش نرخ سود تسهیلات بانکی تاسقف ۱۱/۵ درصد، همچنین تقویت و افزایش منابع محدودی که در اختیار بانک کشاورزی و صندوق بیمه محصولات کشاورزی قرار دارد سخنرانی مبسوطی را ارائه کرد و در ادامه افزود: «تلاش می کنیم تا منابع بانک کشاورزی افزایش یابد»؛ وی با اشاره به بدھی دولت به صندوق بیمه محصولات کشاورزی، اظهار امیدواری کرد با تسریع در روند باز پرداخت این بدھی ها به بانک کشاورزی، زمینه تقویت مالی بانک برای تأمین سرمایه مورد نیاز بخش کشاورزی فراهم شود.

مدیر ستادی بانک در استان مازندران در گفت و گوی اختصاصی با پیام مهر:

مشکل کمبود قلچار پیشگی را پنهان نمایی کنیم

سمنان را که به قصد ساری ترک کردم، می دانستم که تاساعاتی دیگر بایکی از فرزندان سمنان قرار است گفت و گویی داشته باشم؛ فرزندی که اکنون در مرکز اداری استان همچوار خود به خدمت رسانی مشغول است... در مسیر و با مشاهده تو اندی ها، کمبودها و پتانسیل های میدوار بود که یک گفت و گوی چالشی را بامدیر ستادی بانک در استان پیش رو داشته باشم که اتفاقاً همینطور هم شد...

عبدالجواه نورائیان از سال ۱۴۰۰ به عنوان کارشناس به خانواده بزرگ بانک کشاورزی پیوسته است و از آن تاریخ تاکنون در سمتهايی مثل معاون فني شعبه سمنان، مدیر استان هرمزگان، مدیر استان گلستان و از سال ۱۴۰۲ تاکنون نيز در سمت مدیر ستادی بانک در استان مازندران به خدمت رسانی مشغول بوده است؛ با عبدالجواه نورائیان که مدرک تحصيلي خود را در مقطع کارشناسی ارشد در رشته مدريت اخذ کرده است و ۲۷ سال سابقه کاربانکی دارد گفت و گویی ترتیب داده ايم که در زیر می خوانيد...

خودپرداز دیدم که اتفاقاً این موضوع موجب انتقاد رؤسای شعب مذکور شده است؛ این عده بر این باورند که همین عامل نبود دستگاه خودپرداز باعث دفع تعداد زیادی از مشتریان بانک و جذب آنها به سوی بانکهای دیگر شده است، چه نظری در این خصوص دارید؟ آیا وجود این مشکل را می پذیرید؟
بله! این مشکلی است که وجود دارد و علت

در آنها، ۸۸ درصد آن را آقایان و ۱۲ درصد آن را خانمهاتشکیل می دهند.
در خصوص نسبت افراد تحصیلکرده به کل شاغلین هم باید به اطلاع تان برسانم که ۲۰ درصد از همکاران ما افراد لیسانس و بالاتر، ۷۰ درصد دیبلوم و فوق دیبلوم و ۱۰ درصد از همکاران ما راهنمایی دارند.
افراد زیر دیبلوم تشکیل می دهند.
● در بازدیدی که از بعضی شعب بانک داشتم، تعداد کمی دستگاه

● جناب آقای نورائیان! به عنوان مدیر ستادی بانک در استان مازندران، تعداد شعب بانک در استان و ترکیب جنسی و تحصیلاتی افراد شاغل در آنها را برایمان بگویید.

با تشکر از وقتی که برای این گفت و گوی حضوری ترتیب دادید، در سراسر استان مازندران از غرب تا شرق، ما ۹۱ شعبه فعلی بانک کشاورزی داریم که از مجموع ۷۵۰ نفر همکاران شاغل

بانکمان را وارد گردونه رقابت کنیم زیرا این سخن

ما که مدعی هستیم فقط باید به بخش کشاورزی تسهیلات و امکانات بدھیم موقعی درست است که سایر بانکها هم به بخش کشاورزی وام ندهند که متأسفانه وضع به گونه دیگری است.

در زمانه ما که منابع محدود و نقاط نامحدود است، این اقتصاد رقابتی است که چاره ساز است زیرا با کاهش نرخ سود تسهیلات وضع بدتر شده است. سؤالی که از خدمت شما دارم این است که وقتی ماسفه اعطای تسهیلات به مشتریان و بیرون خود را کم کرده ایم، چگونه توقع داریم که وی پول خود را از شعب مانگیرد و در یک بانک خصوصی دیگر سرمایه گذاری نکند؟ الان وضعیت به سمتی پیش می رود که خدای ناکرده ما باید کم کم به «روزمرگی» روزگار بگذرانیم.

در بحث از شیوه های جدید جذب مشتری و تکریم ارباب رجوع، عده ای ارائه خدمات مطلوب را مهم می انگارند در حالی که عده ای دیگر نحوه برخورد مناسب را مهم می دانند.

از نظر شما نمره هر کدام از این عوامل چقدر است؟

من ۷۰ نمره را از ۱۰۰ نمره به ارائه خدمات مطلوب می دهم و ۳۰ نمره را نیز به رفتار مناسب مشتری که به شعب ما می آید خدمات مطلوب را از مامی طلب و نه رفتار مناسب را؛ البته مشتریان ما متفاوت هستند و از آنجا که ما بیش از ۱۰

تعريف کرده اید؟

ما با رویکرد قبلی بانک موفق شده بودیم مشتریان و بیرون خوبی برای خود فراهم کنیم که با تغییر آن رویکرد و ایجاد رویکرد جدید، مادیگر نتوانستیم به مشتری ویژه برسیم و همانها را هم از دست دادیم. بر این اندیشه ام که ما باید

آن هم موقعیت نامناسب ساختمانهای شعب ما بوده است. بینید! کارت مهر دارن به خودی خود مشکلی راحل نمی کند، خودپرداز وابستگی اش به پایانه فروش است و تا وقتی که ما پایانه های فروش خود را گسترش ندهیم، گسترش شبکه خودپرداز هم هیچ دردی را دوامی کند.

به نظر من ما هر چه تعداد دستگاههایمان را افزایش دهیم بر مصرف نقدینگی خود خواهیم افروزد به همین دلیل فکر می کنم که هر چه فرهنگ استفاده از پایانه فروش را گسترش بدھیم تا مردم کمتر از خودپرداز استفاده کنند بشرط برد خواهیم کرد زیرا امروز مشکل کمبود نقدینگی، مشکلی است که به شدت احساس می شود؛ به عنوان مثال مادرستگاه شعبه آمل را روزی سه بار پر می کنیم ولی باز هم خالی می شود، سوال من این است که این بولهای کجا می رود؟ بانک مرکزی هم اعلام کرده است که نمی توانند مشکل کمبود نقدینگی را تأمین کنند. اینگونه می اندیشم که در این حوزه ما باید تلاش کنیم تا چرخه را کامل کنیم و اوضاع را به سمت و سوی نیریم که کله را بزرگ و دسته هارا کوچک کنیم...

شعب شما در استان مازندران چه خدمات ویژه ای را به مشتریان ارائه می دهند؟

ما در بحث پرداخت تسهیلات به شعب تفویض اختیار کرده ایم یعنی به آنها این اختیار را داده ایم که خودشان به صلاحیت خود، تسهیلات خاصی را به مشتریانش ارائه دهند که فکر نمی کنیم هیچ بانکی تا کنون چنین اختیاراتی را به شعبه هایش تفویض کرده باشد؛ از طرف دیگر چون شعب مدارای کارشناس کشاورزی هستند و کارهای صورت کارشناسی اظهار نظر می شود، تولید کنندگان رغبت بیشتری دارند که با شعب ما همکاری کنند تا با شعب بانکهای دیگر.

در اینجا می توانم ادعا کنم که ما ۵ برابر سایر بانکهای تجاری مشتری داریم ولی چون حسابهای آنها چندان کلان نیست، به چشم نمی آیند.

طرح ایران، طرح حضرت زینب، طرح فارغ التحصیلان و طرح آتیه نیز از جمله خدمات ویژه ای است که شعب مدارایه می دهند.

آیا مشتری خاص و ویژه برای خود

در زمانه ما که منابع محدود و نقاط نامحدود است، این اقتصاد رقابتی است که چاره ساز است زیرا با کاهش نرخ سود تسهیلات وضع بدتر شده است. از نظر شما نمره هر کدام از این عوامل چقدر است؟

من ۷۰ نمره را از ۱۰۰ نمره به ارائه خدمات مطلوب می دهم و ۳۰ نمره را نیز به رفتار مناسب مشتری که به شعب ما می آید خدمات مطلوب را از مامی طلب و نه رفتار مناسب را؛ البته مشتریان ما متفاوت هستند و از آنجا که ما بیش از ۱۰

استان جنوبی توریستی بیشتری دارد و از طرف دیگر در شرق استان سرمایه بیشتری خواهد داشت...

● رابطه شما با سازمان جهاد کشاورزی استان مازندران چگونه است؟

عالی است! آنها بیشتر نیروی ما هستند و ما حرف اول و آخر را در معادلات می‌زنیم...

● با توجه به ظهور بانکهای خصوصی در صحنه رقابتیهای بانکی، چه ابزارهایی را برای رقابت با این بانکهای اختیار دارید؟

به نظر من ماباید به خدمات خودمان سرعت بدھیم، می‌باشد دنبال طرحهای متنوع و جدید باشیم و روشهای کاری مان را هم ساده کنیم تا بدین وسیله مشتریانمان را از دست ندهیم. البته به دلیل تعییر رویکرد بانک، مدیر بانک خیلی از بُعد پرداخت تسهیلات محدود شده است، من باید به کی تسهیلات بدhem؟ ما تقریباً از صحنه رقابتیین بانکی حذف شده ایم، از همین رو فکر می‌کنم باید با ایده‌های جدید همچنان به دنبال جذب مشتری باشیم.

● مهمترین مشکل امروز شما در استان مازندران چیست؟

بزرگترین مشکل من کمبود نیروی انسانی است، من سرباز می‌خواهم زیرا افسر زیاد دارم و قصد دارم با این سربازها کار مردم را هرچه سریعتر راه بیندازم، نکته‌ای که ذکر آن را در اینجا لازم می‌دانم این است که ماهمواره باید از خودمان و بانک‌مان انتقاد کنیم تا شاید وضع بهتر شود، این گونه می‌اندیشم که با تعریف و تمجید کاری درست نمی‌شود و حتی یک نفر از ۴۰ هزار فارغ التحصیل کشاورزی بیکار هم به سر کار نمی‌رود...

● بزرگترین نگرانی و به عبارت دیگر بزرگترین دلمشغولی فعلی شما چیست؟

مهمنترین نگرانی من شفاف نبودن استراتژی هایمان است، من مدیر این امنیت خاطر را ندارم که در آینده مجدداً سیاستهای کلان بانک عوض نشود و برای همین نمی‌توانم به سیاستگذاری های کلان پردازم...

نوع مشتری داریم، با هر کدام به تناسب نوع برخورداری رفتار می‌کنیم.

● در استانهایی مثل مازندران که مراودات مردم با هم بالا و نزدیک است، آیا توقعات مردم از بانکها به دلیل «آشنایی اکثریت مردم با هم» بالا نیست؟ با این موضوع چگونه کنار آمدید؟

از آنجا که در مازندران شهرها به هم نزدیک است، این موضوع خود به خود موجب می‌شود که توقعات مردم از بانک بالا برود، زیرا در این گونه شهرها همه با هم مراوده و رفت و آمد دارند و از جزئیات یکدیگر باخبرند. این گونه می‌شود که یانباید در برخورد با مردم انعطاف نشان داد یا باید برای همه نشان داد که من این موضوع را آفتابی برای بانک خودمان می‌دانم. به نظر من در این چارچوب باستی همکارانمان را به دانش اطلاعات بانکی و شیوه‌های قانع کردن مردم مجهز کنیم یا شاید بتوانیم با این موضوع تاحدی کنار بیاییم.

● در مشاهداتم در منطقه به این موضوع پی‌بردم که غرب استان از نظر تجهیز منابع بانکی و حتی تعداد شعب بانک محروم تراز مرکز و شرق استان است. اولاً آیا این موضوع را درست می‌دانید یا نه و ثانیاً چرا وضعیت بدین گونه است؟

من هم وارد امری هستم که به قول شما کم توجهی به غرب استان نام گرفته است. به نظر من هم در بحث تأمین امکانات ساختمانی و هم در بحث نیروی انسانی به غرب استان کم توجهی شده است و ما در صددیم که توزیع نیروی انسانی را متعادل کنیم اما به دلیل محدودیتهای اعتباری نمی‌توانیم در بحث تأسیسات ساختمانی کارخانی انجام بدهیم. البته وضعیت در گوشش استان بکسان نیست، در غرب استان هزینه‌های جاری بسیار بالاست، گرددش نقدینگی بالاست ولی متأسفانه ماندگاری پول پایین است، از طرف دیگر قطعات مالکیت هم حداقل یک هکتار است. این گونه می‌شود که برقراری تعادل در غرب و شرق استان از دست

بانک خارج شده است زیرا از یک طرف غرب

**من مدیر این
امنیت خاطر را ندارم
که در آینده مجدداً
سیاستهای کلان بانک
وضع نشود و برای
همین نمی‌توانم به
سیاستگذاری های
کلان بپردازم**

رئیس اداره کل امور بین الملل بانک در گفت و گوی اختصاصی با پیام مهر:

با پیام تحویلیک «نیاز» پرای مشتریان را چندی پیگیریم ۰۰۰

تسلطش بر مباحثت اداره تحت نظرش مثال زدنی بود؛ در طول گفت و گویم با او، از وجود چنین مدیران خلاق و مبتکری در بانک کشاورزی احساس غرور کردم... آری بهرام طبیبی که از سال ۱۳۴۹ با فعالیت در بانک پارس سابق، فعالیتهای بانکداری خود را آغاز کرده است، همچنان پرانرژی و پویایه فعالیتهای بانکی خود ادامه می دهد و اتفاقاً همین سالهای طولانی خدمت در بانک از او مدیری «خلاف» ساخته است ...

در سال ۱۳۷۸ که از سمت معاون اداره خارجه بانک ملت بازنیسته شد به دلیل نیاز بانک کشاورزی به گسترش بخش ارزی خود، با اخذ مجوزهای لازم قراردادی با بانک کشاورزی بست و از آن سال تاکنون در راستای گسترش سازمان اداره امور بین الملل کوشیده است... با بهرام طبیبی رئیس اداره کل امور بین الملل بانک کشاورزی که متولد ۱۳۲۹ در استهبان فارس است گفت و گویی انجام داده ایم که در زیر می خوانید ...

خدمات بانک به عملیات ارزی تعلق دارد. به نظر من مشکل از اینجا ناشی می شود که ما همچنان نگاهمن باشیم کشاورزی نگاه به فرد دهقانی است که بیل می زند در حالی که بخش کشاورزی خودش صحنه گستره ای است که با اقدامات جانی گستره ای اعم از ماشین آلات، وسایل، تجهیزات و امکانات همراه است که تمامی این امکانات منابع ارزی می طلبد، بسیاری از آنها باید وارد شود، دانش فنی و خدماتی بعضی از آنها هم باید از خارج بیاید و دقیقاً به همین جهت است که می گوییم بخش کشاورزی بخشی نیست که از مسائل بانکداری جهانی بی نیاز باشد.

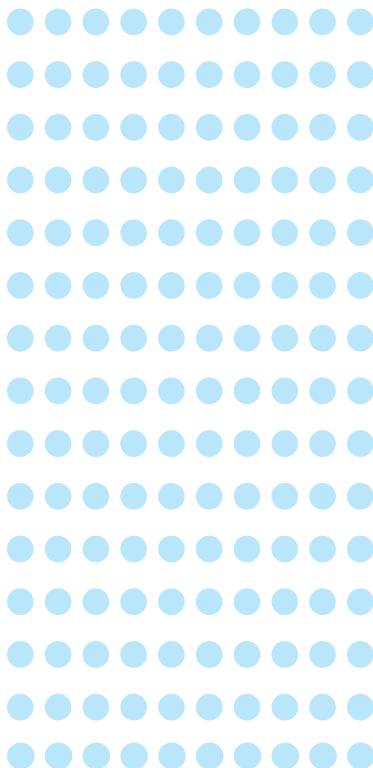
در سال ۱۳۷۹ دید مدیران نسبت به زمان حال حاضر متفاوت بود؛ آن زمان مدیران ارشد بانک معتقد بودند که بخش ارزی مکمل بخش ریالی است و می بایست به موازات بخش ریالی بانک گسترش پیدا کند و با همین دید یک امکاناتی برای

● جناب آقای طبیبی! در بانک کشاورزی که اکثر فعالیتهایش در حوزه های مرتبط با کشاورزی و توسعه این بخش خلاصه می شود، اصولاً چه ضرورتی مبنی بر تأسیس واحدی به نام اداره امور بین الملل وجود دارد؟

اصولاً امروزه در تمام نقاط جهان بانکها موظف به تأمین نیازهای مشتری هستند حال چه تخصصی باشند چه تجاری؛ ببینید! ما یک تعداد مشتری جذب کرده ایم و به هر حال موظفیم که به هر نحوی درخواستهای متقاضیان را برآورده کنیم و این طور نیست که اگر ما بانک تخصصی بخش کشاورزی هستیم، بنابراین از ارائه خدمات ارزی و بین المللی بی نیاز باشیم.

از همین روست که در وضعیت کنونی هم که تأکید مدیران ارشد بانک بر ارائه خدمات به کشاورزان است، درصد بالایی از

آگاه کردن آدمهادو صورت دارد: یا اینکه آنها را مجبور کنید نسبت به مسئله‌ای آگاه شوند یا اینکه اطلاعات مورد نیاز را در اختیارشان بگذارید و آنها خود مایل به آگاهی باشند

در ارتباط با بانکداری بین المللی ایجاد نشود، انتظارات از این بخش برآورده نخواهد شد...

● در خصوص تلاش برای آگاهی همکاران سخن نگفته‌ید...

آگاه کردن آدمهادو صورت دارد: یا اینکه آنها را مجبور کنید نسبت به مسئله‌ای آگاه شوند یا اینکه اطلاعات مورد نیاز را در اختیارشان بگذارید و آنها خود مایل به آگاهی باشند. ما به اتفاق همکارانمان در این بخش تلاش زیادی کردیم که این مولود جدید را در بانک کشاورزی جاییندازیم، هم در نوشترها، هم در سینیارها و گزارشات و خلاصه هر کجا که امکانش را یافتیم. در این خصوص سخن گفتیم، اما مسئله‌ای که وجود دارد این است که شناخت باید از مدیریت بالا آغاز شود، حرف من با حرف مدیر عامل و اعضای هیئت مدیره یکی نیست... مسلماً سخن آنها در این زمینه تأثیرگذاری بیشتری دارد و گرنه ما در هر جلسه‌ای سعی کرده ایم که مزایای گسترش خدمات ارزی را عنوان کنیم و برای منافع بانک سخن بگوییم. اما من فکر می‌کنم که صحبت‌های ما نه بی‌اثر که کم اثر بوده است و ما به افق و هدف گذاریهای خود از بعد حجم کار و تعداد واحدهای ارزی نرسیده‌ایم...

بر این اندیشه ام که مدیریت بانک اگر معتقد است که این بخش از بانکداری لازمه بقای بانک است باید نگاهش را عوض کند و با توجه بیشتریه این بخشها، روی فرهنگ سازی قضیه، بیشتر تلاش کند. در حالی که هم اکنون روی این قضیه بحث هم نمی‌شود چه رسد به تأکید روی آن. به نظر من مشتری مداری این نیست که به او سرویس بدھیم بلکه باید برای او ایجاد نیاز کنیم به نحوی که او به واقع احساس نیاز کند و برای رفع آن به بانک بیاید.

● نسبت شما با شرکت صرافی مهر چیست؟ در عرض هم هستید یا در طول هم؟

سرمایه‌ صرافی مهر متعلق به بانک است و ما باید در جهت سودآوری به این مؤسسه کمک کنیم، ولی این طور نیست که رابطه مستقیمی به عنوان منافع مشترک داشته باشیم؛ در واقع آنها وظایفی دارند و ما هم وظایفی. شرکت صرافی مهر یک سری کار بسیار سیار محدود

بخش بین الملل فراهم و برای گسترش این واحد تصمیم گیری شد...

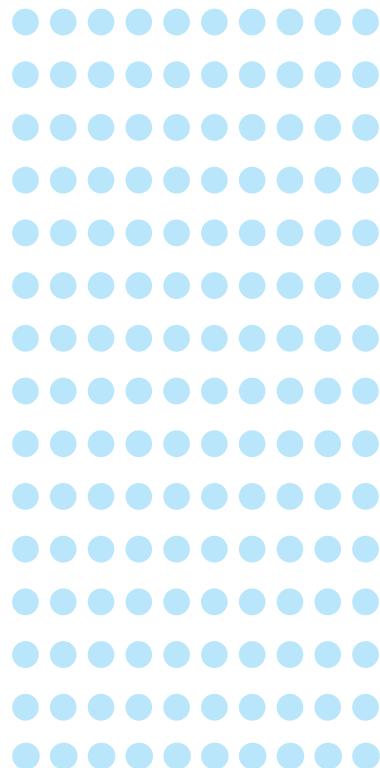
اکنون مدیریت عوض شده است و شاید به این سبب دیدها نیز عوض شده باشد ولی کماکان آن دید کلی که خدمات بانک می‌باشد کامل باشد تا نیازهای مشتریان برآورده شود وجود دارد.

● یعنی به نظر شما اکنون تضادی بین آن نگاه گذشته و نگاه کنونی به وجود آمده است؟ آیا این تفاوت دیدگاه بر فعالیتهای شما اثرگذار نبوده است؟

بحث تضاد اصلًا مطرح نیست، اکنون تأکید بر روی امر دیگری است و این بدان معنی است که نگاه به این سمت کمنگ تر شده است... اما به نظر من ما در بانکداری باید به دنبال یک تفکر کامل باشیم چون به هر حال نظام بانکی می‌باشد منابعی را ایجاد کند و در اختیار متقارضی قرار دهد... به عنوان مثال اگر فردی تمام پول خود را نزد بانک کشاورزی به حساب گذشته باشد، در هنگام سفر به خارج قطعاً انتظار دارد تا منابع ارزی خود را از بانک متبوع شد یعنی بانک کشاورزی دریافت کند و نه بانک دیگری...

● گاهی عدم انجام عملی خاص به سبب عدم آگاهی نسبت به نتایج آن است؛ آیا شما به عنوان مسؤول اداره بین الملل تلاش در جهت تثبیت این نگاه که بخش بین الملل به عنوان یکی از بخش‌های اصلی بانک درآید، انجام داده‌اید؟

ما در بانک و در بخش مسائل ارزی یک مشکل اساسی داریم و آن هم این است که این بخش خیلی جوان است و سابقه اش حداقل بـ ۱۰ سال می‌رسد؛ متأسفانه در بین جامعه کلی بانک کشاورزی هنوز فرهنگ ارائه خدمات ارزی به طور عمومی جاییقده است. اگر ما قرار است بانکداری کنیم، خدمات بدھیم، تجهیز منابع بکنیم، تسهیلات بدھیم، یکی از راههای اساسی آن در واقع تکیه بر ارائه خدمات ارزی به مشتریان است... متأسفانه هنوز شناخت کافی نسبت به این مقوله پیدا نشده است و ما در واقع به دنبال رسیدن به زمینه گسترش کار هستیم زیرا وقتی شناخت کم باشد کاری پیش نمی‌رود؛ تازمانی که فرهنگ عمومی در بانک

**پرسنل اداره امور
بین الملل باید یک
تفاوتی با سایر همکاران
داشته باشند؛ آنها می
باشند زبان خارجه را
بدانند، آموزش مستمر
ببینند، اهل تحقیق
و مطالعه باشند، در
جريان مسائل مختلف
اجتماعی، سیاسی،
اقتصادی و باهوش
باشند**

نرسیده ایم که سیاست بانک افزایش، کاهش و یا حفظ همین سطح از واحدهای ارزی است... البته به نظر من اینکه در جایگاه فلی درجا بزنیم اصلاً امر خوشایندی نیست و باید برای آن تدبیری اندیشید...

● در صورت روشن شدن سیاست بانک آیا شما آمادگی لازم را برای گسترش شبکه ارزی در اختیار دارید یا خیر؟

اولاً به نظر من پرسنل اداره امور بین الملل باید یک تفاوتی با سایر همکاران داشته باشند؛ آنها می باشند زبان خارجه را بدانند، آموزش مستمر ببینند، اهل تحقیق و مطالعه باشند، در جریان مسائل مختلف اجتماعی، سیاسی و اقتصادی باشند، باهوش باشند و ... که در این خصوص وضعیت را در کل مثبت ارزیابی می کنم ولی باز هم جا برای کار کردن داریم و می باشند سرمایه گذاری بیشتری روی این بخش انجام دهیم.

● مهمترین دغدغه خاطر امروز شما چیست؟ بیشترین دل مشغولی امروز شما را چه مسئله ای تشکیل می دهد؟

دغدغه ای که دارم این است که به نظر من همین امکاناتی که در این سالها برای ما ایجاد شده است خیلی راحت به دست نیامده است که ما راحت آن را از دست بدھیم، به خصوص در بحث نیروی انسانی، چون تربیت نیروی انسانی در بخش ارزی کار کوچکی نیست، نگرانی ام این است که اگر سیاستهای کلی بانک هر چه سریعتر مشخص نشود این تلاشهای هدر رود که مسلماً ایجاد دوباره آن مستلزم هزینه های مالی و پرسنلی فوق العاده خواهد بود.

در هفت ماهه اول سال ۸۵ حدود ۲۹۲ میلیارد ریال سود شبکه ارزی بانک بوده است که در مقایسه با سال گذشته در همین سازمان که میزان آن ۱۶۳ میلیارد ریال بوده است ما ۷۰ درصد افزایش سود را مشاهده می کنیم... از همین رونت که فکر می کنم نسبت سود ما به نسبت سود کل بانک رقم بالاتری باشد.

● با تشکر از وقتی که به ما دادید و با آرزوی موفقیت برای شما و همکارانتان.

در صحنه بانکداری بین المللی انجام می دهد که در واقع یک نوع خدمت رسانی کوچک است. خدمات این شرکت را ما هم ارائه می دهیم و این انتخاب را به مشتری می دهیم که از کدام خرید کند، این شرکت در واقع مکملی است در کنار واحدهای ارزی بانک و فلسفه تشکیل آنها کنترل نرخ ارز است...

● تاکنون چه تعداد واحدهای ارزی در سراسر کشور دایر کرده اید و نسبت جنسی و تحصیلاتی آنها به چه صورت است؟

ما موفق شده ایم تاکنون ۱۹ واحد ارزی را در سراسر کشور راه اندازی کنیم که از این تعداد ۷ واحد در تهران و ۱۲ واحد در مراکز استانها و شهرهای بزرگ قرار دارند؛ واحدهای ارزی ما در شبکه هستند و در واقع بخشی از آن شبکه هستند و از بعد مسائل سازمانی زیر نظر رؤسای شبکه قرار دارند.

عزل و نصب ها هم بستگی به نیاز ما دارد به نحوی که گاهی احساس می کنیم که همکاری می باشند جا به جا شود و این نیاز را با رئیس شبکه در میان می گذاریم و اقدام می کنیم؛ اگر رؤسای شبکه هم قصد بر جا به جایی داشته باشند حتماً با ما در میان می گذارند و ما اصولاً از این حوزه به مشکلی بر نمی خوریم...

در خصوص بخش دوم سؤالتان هم عرض می کنم که حدوداً ۵۱ نفر در بخش ستادی ما به خدمت مشغول هستند و نزدیک به ۷۰ نفر نیز در واحدهای ارزی ما؛ از این تعداد ۶۱ نفر را بانوان تشکیل می دهند و ۶۰ نفر را هم آقایان. در خصوص تحصیلات هم ۹ نفر از این تعداد دارای مدرک تحصیلی فوق لیسانس، ۸۲ نفر لیسانس، ۴ نفر فوق دیپلم و ۲۳ نفر نیز دیپلمه هستند.

● آیا در خارج از کشور نیز واحدهای ارزی دایر کرده اید و اینکه چه برنامه ای برای گسترش واحدهای ارزی در سراسر کشور تدارک دیده اید؟

شبکه خارجی که فعلاً نداریم و در خصوص گسترش شبکه ارزی در داخل و چه در خارج از کشور، باید منتظر اعلام سیاستهای مدیریت در این خصوص باشیم زیرا هنوز به این تحلیل

در گفت و گوی پیام مهر با مدیران ستادی بانک در پنج استان کشور مطرح شد:

تمام شعارهای بانک همسو با نظام طرح تکریم است

عبدالصاحب ستاری پور

محمد تقی بهشتی

داود برنج فروش آذر

یوسفعلی سلاجقه

ارزش آفرینی برای مشتریان از گذشته های دور مورد توجه مدیران ارشد بانک کشاورزی قرار داشته است اما اکنون چند سالی است که این ارزش آفرینی در قالب طرح منسجمی به نام «طرح تکریم مردم و جلب رضایت ارباب رجوع» انجام می شود.

برای اطلاع از کم و کیف انجام این طرح در استانهای کشور، به سراغ مدیران ستادی بانک در استانها رفتیم و دیدگاه آنها را در این حوزه جویا شدیم که در زیر خلاصه ای از پاسخ های مدیران ستادی بانک در استان های سیستان و بلوچستان، گلستان، زنجان، مدیریت مستقل جیرفت و کهنوج و مناطق آزاد تجاری را می خوانید.

● این مدیریت چه اقداماتی در ارتباط با اجرای طرح تکریم مردم و جلب رضایت ارباب رجوع انجام داده است؟

- **سیستان و بلوچستان:** شفاف سازی قوانین و دستورالعملها، ساختار سازمانی را بر اساس طرح پوشش به گونه ای طراحی کردیم که جلب رضایت مشتری شود. در بستر کار جمیع مشتری را حول تمام حرکت هایمان قرار دادیم. رمز موفقیت ما انجام کار جمعی، مشتری مداری، اعتماد مسئولین استان و جلب مشتریان، با صداقت و شفافیت است.

- **استان گلستان:** این مدیریت در ارتباط با طرح تکریم مردم و جلب رضایت ارباب رجوع اقدام به ایجاد مستندهایی کرده است که همواره در معرض دید مشتری قرار دارد و در آن تسهیلات و امکانات پرداختی و مدارک مورد نیاز برای دریافت وام درج شده است. از دیگر برنامه های ماملقات عمومی دوشنبه های مدیریت ستادی است که مورد توجه مشتریان قرار گرفته است.

● از سوابق و فعالیتهای خود در بانک کشاورزی برای ما بگویید؟

- **سیستان و بلوچستان:** یوسفعلی سلاجقه، مدیر ستادی بانک در استان سیستان و بلوچستان با ۲۴ سال سابقه فعالیت

- **استان گلستان:** محمد تقی بهشتی هستم، مدیر ستادی بانک در استان گلستان با ۲۵ سال سابقه فعالیت.

- **استان زنجان:** داود برنج فروش آذر هستم مدیر ستادی بانک در استان زنجان دارای ۲۴ سال سابقه فعالیت.

- **جیرفت و کهنوج:** علی کائیدی هستم، مدیر شعب بانک در منطقه جیرفت و کهنوج (جنوب کرمان) و دارای ۲۶ سال سابقه خدمت.

- **مناطق آزاد:** عبدالصاحب ستاری پور هستم مدیر ستادی بانک در مناطق آزاد تجاری، و ۳۷ سال سابقه فعالیت.

اقدامات ما در این خصوص متمرثمرواقع شود.

- **استان زنجان:** تا پیش از اجرای برخی سیاستها در خصوص زنان، عملکرد ما در این حوزه قابل قبول بود ولی امروزه ما در این زمینه یک سیر نزولی راطی می کنیم.

- **جیرفت و کهنه:** از طریق طرح زینب کبری (س) همواره به خانمهای بی سرپرست توجه خاص نشان داده ایم و زنان همیشه در پرداخت تسهیلات و وامها برای ما در اولویت بوده اند.

- **مناطق آزاد:** در منطقه ما طرح ایران که مخصوص بانوان است تا کنون کم رنگ عمل کرده است و ما در تلاشیم تا بتوانیم در این زمینه گامهای بلندتری برداریم.

● به نظر شما از زمان ابلاغ برنامه های هفتگانه تحول در نظام اداری کشور تا کنون چه اندازه از اهداف تکریم مردم در بانک محقق شده است؟

- **سیستان و بلوچستان:** هنوز آغاز راه هستیم قدم های اول را برداشتم و برای رسیدن به اهداف نهایی فاصله زیادی داریم. مسئله آموزش بسیار مهم است. همکاران را آموزش می دهیم تا رضایت مشتری را جلب کنیم.

- **استان گلستان:** بینید! تمام شعارهای بانک همسو با نظام طرح تکریم است، زیرا ما همواره بر این اعتقادیم که تکریم یکی از اصول اولیه بانکداری است و وظیفه ماست که همواره این اصل را مدنظر داشته باشیم.

- **استان زنجان:** از زمان ابلاغ این برنامه ها حدود ۹۰ درصد این برنامه تحقق یافته است و فکر می کنم در این رابطه مشتریان روستایی ما به نسبت شهری ها، از رضایت بیشتری برخوردار باشند.

- **جیرفت و کهنه:** برای ما این طرح جدال اسایر اهداف بانک نیست: مهم بر طرف شدن کمبودها برای پاسخگویی به موقع به درخواستهای فزاینده مردم است که البته به علت کمبود نیرو و کمبود شعب، افق چندان رضایت بخش به نظر نمی رسد.

- **مناطق آزاد:** این طرح برای ما هنوز در مراحل ابتدایی است و به طور کامل محقق نشده است.

● **ایا اجرای این طرح در بانک تأثیری بر جذب سپرده گذاری داشته است؟**

- **سیستان و بلوچستان:** مؤثر بوده، در جذب سپرده های ویژه و قرض الحسنة عادی در کشور پیش و بودیم چرا که اگر رضایتمدی مشتری جلب شود هم به سپرده می رسیم و هم به سود آوری.

- **استان گلستان:** اگر مشتریان و همکاران به یک درک و تقاضا متقابل برند، می توان مطمئن بود که ما در افزایش سپرده هایمان همواره موفق عمل خواهیم کرد.

- **استان زنجان:** اجرای این طرح در جذب سپرده تأثیر فوق العاده زیادی داشته است.

- **جیرفت و کهنه:** بله! اما به نظر ما اینکه چقدر به درخواست مشتری توجه می شود مهم است.

- **مناطق آزاد:** بالطبع وقتی کسی به بانکی می رود که برای او ارزش و احترام قائل می شوند، ترغیب می شود که سپرده های خود را به آن بانک انتقال دهد.

- **استان زنجان:** فضاسازی مناسب، نصب دستگاههای پول شمار، آموزش همکاران، و نظر سنجی از مشتریان و تشکیل جلسات مستمر با همکاران از جمله اقدامات ما در خصوص اجرای طرح تکریم مردم و جلب رضایت ارباب رجوع بوده است.

- **جیرفت و کهنه:** در بانک کشاورزی همواره ارباب رجوع می تواند آزادانه انتقاد خود را مطرح کند و ما هم باید ترتیبی را تاخذ نماییم که با مراجعت همکاران بانک و طرح پرسش از مشتریان در خصوص عملکرد شعب در این خصوص زمینه اجرای بهتر این طرح را فراهم آوریم.

- **مناطق آزاد:** در این خصوص پرسشنامه هایی را برای شعبمن ارسال کردیم و با برقراری جلسات مختلف سعی داریم تا بتوانیم بند بند این طرح را به اجراء در آوریم.

● **بفرمایید شاخصهای ارزیابی عملکرد واحداً در اجرای طرح تکریم مردم کدام اند و این مدیریت در کدام یک از آنها امتیاز بالاتری کسب کرده است؟**

- **سیستان و بلوچستان:** اولین شاخص اعتماد سازی، جلب اعتماد مشتریان و مسئولین است، دوم برخورد با صداقت و شفاف با مشتری، سوم کار جمعی و گروهی، چون خط قرمز، قانون است و جلب اعتماد و صداقت امتیاز بالاتر دارند.

- **استان گلستان:** شاخصهای ارزیابی برای ما یعنی نمراتی که مشتریان به عملکرد ما می دهند و یا از طریق فرمهای نظرسنجی آنها را برای ما ارسال می کنند.

- **استان زنجان:** در زمینه شاخص ها ما رتبه سوم را کسب کرده ایم؛ آموزش فرهنگ سازی، شفافیت و مستند سازی، بهبود روشهای اصلاح خدمات به مردم، اطلاح رسانی از نحوه ارائه خدمات به مردم، تهییه و عملیاتی نمودن منشور اخلاقی، پیش بینی فضا و امکانات از جمله شاخصهای ارزیابی عملکرد واحداً یمان در خصوص این طرح محسوب می شود.

- **جیرفت و کهنه:** با توجه به حجم بالای کار در شعب بانک در منطقه ما می توان گفت که امکانات ما پاسخگوی نیازهای منطقه نیست و ما همچنان با کمبود امکانات دست و پنجه نرم می کنیم که اگر این موضوع را در کارزار حمایت بی شائبه کارکنان شعب بگذاریم به این نتیجه می رسیم که اگر امکانات ما مناسب بود چقدر متفاوت عملکرد داشتیم

- **مناطق آزاد:** به علت موقعیت ویژه ای که مناطق ویژه اقتصادی دارند، بحث خدمت رسانی در کیش بیش از همه برای ما اهمیت دارد، به نحوی که این منطقه برای مدارای بالاترین شاخص در نحوه ارائه خدمات است.

● **از آنجا که حدود ۵۰ درصد از افراد جامعه را زنان تشکیل می دهند، آیا عملکرد این مدیریت در جذب و نگهداری مشتریان زن رضایت بخش بوده است؟**

- **سیستان و بلوچستان:** سعی می کنیم طرح ایران را اجرا کنیم. در بلوچستان هنوز زن شهروند درجه دو است و هنوز زنان وارد جامعه نشده اند برای همین با سازمان صنایع دستی ارتباط برقرار کردیم تا هر زنی که گواهی می گیرد عضو بانک شود و از خدمات طرح ایران استفاده کند و زنانی که به کار تولید اشتغال دارند تقاضا بیشان بدون نوبت و در اسرع وقت انجام می گیرد.

- **استان گلستان:** مادر زمینه جذب مشتریان زن مذاکرات زیادی با مشاور استاندار در امور زنان و سازمان جهاد کشاورزی انجام داده ایم و امیدواریم

رئیس اداره کل رایانه و ارتباطات داده‌ای بانک در گفت و گوی اختصاصی با پیام مهر:

حرکت پله سوی بانکداری نوین جزو از طریق فناوری اطلاعات و اچجاد ارتباطات داده‌ای ممکن نیست

حرکت نظام بانکی کشور به سمت بانکداری الکترونیک و بهره‌گیری از تسهیلات این نوع بانکداری، چند سالی است که توجه مدیران ارشد بانکها را به سمت بهره‌گیری هر چه بیشتر از خدمات رایانه ای و الکترونیکی متمرکز ساخته است ...
بانک کشاورزی به عنوان یکی از نخستین بانکهایی که از حدود ۴۵ سال پیش با رایانه و خدمات الکترونیکی و رایانه ای درگیر بوده است در این زمینه حرفاً زیادی برای گفتن دارد و تجربه هایی که شاید در جای دیگر نتوان سراغی از آن گرفت. به منظور آشنایی با خدمات رایانه ای بانک کشاورزی به سراغ محمد جعفر زمانی رئیس اداره کل رایانه و ارتباطات داده‌ای بانک رفتم و نظرات وی را در این حوزه شنیدیم؛ حاصل این گفت و گو را در زیر می خوانید ...

در ابتداء، لطفاً کمی درباره تاریخچه استفاده از رایانه در بانک کشاورزی بگویید.

استفاده از رایانه در بانک کشاورزی قدمتی بالغ بر ۴۵ سال دارد. پروژه ماشینی کردن حساب های بانک و استفاده از خدمات رایانه ای از جمله برنامه های مهمی بود که از نیمه دوم دهه ۴۰ با استفاده از ماشین IBM ۳۶۰ وزارت دارایی شروع شد. به دنبال آن با خرید ماشین های جدید اداره ای در مرکز به نام اداره "مکانیزاسیون حساب ها" که بعدها به نام "اداره حسابگری" تغییر نام یافت تشکیل گردید. با تجهیز اداره یاد شده به رایانه IBM System 3 در سال ۱۳۴۷ و تأمین کادر فنی متخصص، سیستم

پردازش اطلاعات بر روی سیستم مزبور برای خلاصه حساب های دفتر کل، صندوق بازنگشتگی و پس انداز کارکنان بانک، آمار بانک و ... انجام می شد. به طوری که اطلاعات روی کاغذ ثبت و برای ورود اطلاعات و پردازش از طریق پست به تهران ارسال می شد. در سال ۱۳۶۸ با گسترش تعداد شعب اولین رایانه بزرگ (Main Frame) IBM ۴۳۸۱ نصب و راه اندازی شد و سیستم های نرم افزاری موجود ارتقا یافت. در اوایل دهه ۱۳۷۰ برای اولین بار رایانه و شبکه بر سر سیستم عامل Xenix در پنج شعبه تهران نصب و راه اندازی شد که صرفاً قابلیت ثبت و استخراج عملیات حساب های جاری را در این شعب فراهم می آورد.

نفر است؟

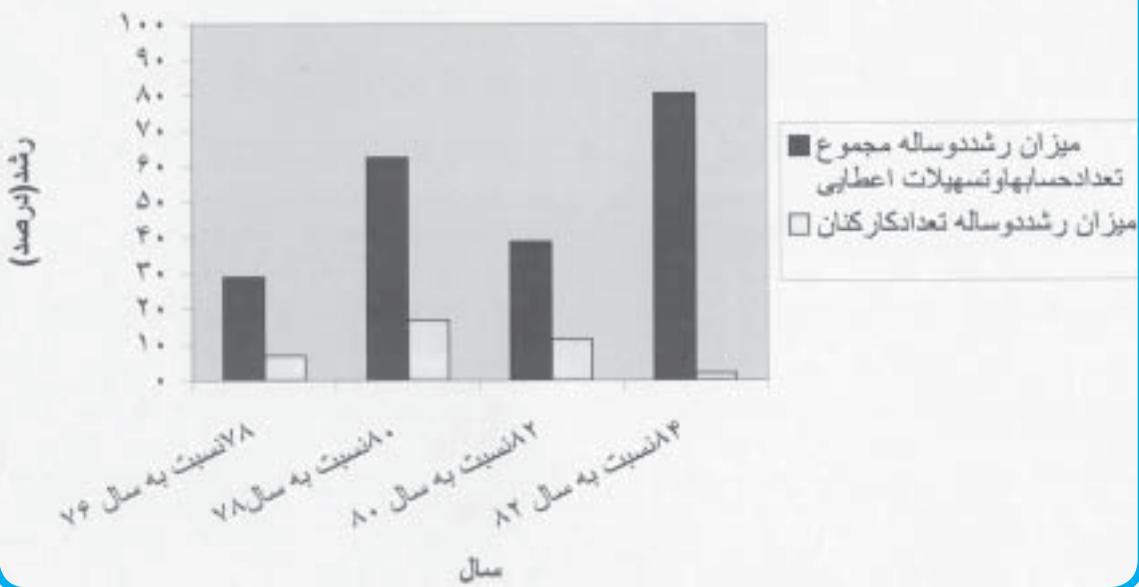
تعداد همکاران این اداره ۴۵ نفر است. ۳۱ نفر لیسانس و بالاتر و تعداد ۱۱ نفر دارای مدرک تحصیلی فوق دیپلم رایانه و سه نفر دیپلم هستند. از این تعداد ۲۰ نفر زن و ۲۵ نفر مرد هستند.

● مهمترین فعالیت های اداره کل رایانه و ارتباطات داده ای کدام اند؟

۱. تولید، توسعه و پشتیبانی نرم افزارهای کاربردی در سطح شعب، مدیریت ها و ادارات مرکزی
۲. نظارت بر خرید تجهیزات رایانه ای، تأمین، توزیع و نصب تجهیزات مهرگستر در شعب
۳. توسعه و پشتیبانی شبکه محلی در شعب، مدیریت ها و ادارات مرکزی
۴. ایجاد، توسعه و پشتیبانی شبکه گسترده بین واحدهای بانک

در سال ۱۳۷۳ به دلیل گستردگی خدمات بانکی و تقاضا برای ارائه خدمات بیشتر و سریعتر به مشتریان و وجود رقابت بین بانکی، مطالعه و بررسی برای مکانیزه کردن عملیات شعب آغاز شد. سیستم مکانیزه شعب (بدون سیستم تسهیلات) تولید و از سال ۷۵ در دو شعبه مرکزی و کرج آغاز و تا سال ۱۳۸۰ در تمام ۱۸۰ شعبه نصب و راه اندازی شد.

استقرار و بهره برداری از سیستم یاد شده در شعب بانک، علاوه بر قابلیت های مناسب آن در انجام امور اساسی شعبه و تهیه بعضی گزارشها و ارائه خدمات سریعتر، به ارتقای کیفی خدمات بانکی نیز کمک شایانی کرد. علاوه بر سیستم مکانیزه شعب، از سال ۷۶ تولید نرم افزارهای مورد نیاز مدیریت ها و ادارات مرکزی توسط اداره کل رایانه آغاز شد و تاکنون حدود صد نرم افزار کاربردی در قالب پروژه های کوچک، متوسط و بزرگ طراحی، تولید و پیاده سازی شده است.

نمودار رشد فعالیتهای بانک در مقایسه با رشد نیروی انسانی

۵. راه اندازی و پشتیبانی شبکه گسترده ارتباطات داده ای پروژه بزرگ مهرگستر در فاز یک برای ۹۰۰ شعبه و در فاز بعدی برای کلیه شعب کمی هم درباره پروژه های مهم نرم افزارهای کاربردی بفرمایید.

چنان که اطلاع دارید هر نرم افزار پس از طراحی، تولید و عملیاتی شدن نیاز به پشتیبانی و توسعه دارد و در برخی از پروژه های مهم که به استحضار خواهد رسید طراحی، تولید، پشتیبانی و توسعه توسط کارشناسان خبره این اداره و در برخی دیگر با نظارت کارشناسان اداره توسط شرکت های بخش خصوصی انجام یافته است. این پروژه ها عبارت اند از:

۱. سیستم ایران چک:

سیستم ایران چک از سیستم های کارا و نمونه در سطح بانکهای کشور

● مکانیزه شدن فعالیت های شعب، مدیریت ها و ادارات مرکزی بر کاهش نیروی انسانی چه تأثیری داشت؟

چنان که می دانید عامل نیروی انسانی یکی از عوامل پر هزینه در هر سازمانی محسوب می شود. با بهره برداری پروژه های بزرگ، متوسط و کوچک رایانه ای (از سال ۱۳۷۶)، با وجود رشد بسیار زیاد فعالیت های بانک، رشد نیروی انسانی ناچیز بوده است که در نمودار بالا با مقایسه هر سال نسبت به دو سال قبل از آن به خوبی نمایان است.

عملیاتی شدن پروژه های رایانه ای علاوه بر تأثیر فراوان در نیاز به نیروی انسانی، عامل ارائه خدمات جدید بانکی شده است که قبل و وجود نداشته است، که در ادامه مصاحب به آن خواهیم پرداخت.

● تعداد کارکنان اداره کل رایانه و ارتباطات داده ای چند

۵. سیستم بازرگانی از راه دور:

این پروژه با هدف تقویت و تسهیل امر نظارت و بازرگانی و امکان کنترل های ویژه بدون نیاز به حضور بازرگان در شعبه، در سیستم شعبه ایجاد شده است. هم اکنون بازرگانین می توانند نزدیک به صد گزارش مورد نیاز خود از هر شعبه را زم محل کار خود دریافت کنند.

۶. سیستم قرعه کشی:

نرم افزار قرعه کشی سالی دو بار وظیفه امتیاز دهی بر مبنای میزان موجودی صاحبان حساب ها و مدت نگهداری بول در حساب را به عهده دارد. پس از تخصیص شماره سریال به هر امتیاز قرعه کشی بر مبنای آن صورت می گیرد.

۷. سیستم جامع منابع انسانی:

طراجی و تولید سیستم جامع منابع انسانی، مشتمل بر ۲۳ زیر سیستم که کلیه فعالیت های حوزه منابع انسانی را تحت پوشش قرار می دهد به اتمام رسیده است. اطلاعات مربوط به بخشمنامه ها و مقررات مربوط به حوزه نیروی انسانی در سیستم وارد شده است و با همکاری ادارات حوزه مربوطه به خصوص اداره کل امور کارکنان، اطلاعات پرونده پرسنلی کارکنان بانک در سیستم وارد شده است. این سیستم در حال نهایی شدن اقدامات تکمیلی قرار دارد و در حال عملیاتی شدن است.

علاوه بر ادارات مرکزی، این سیستم در شش استان نیز در حال عملیاتی شدن است و به تدریج در سایر استانها نصب و راه اندازی خواهد شد.

۸. سیستم جامع اطلاعات مشتریان:

این پروژه با هدف ایجاد بانک اطلاعاتی متمرکز از مشتریان و انتقال اطلاعات مالی و اعتباری شعب به مرکز به صورت روزانه طراحی شده است. هم اکنون این سیستم عملیاتی شده است و اداره کل آمار و اطلاعات بانکی برای گزارش‌های مورد نظر، از آن استفاده می کند.

۹. سیستم ارزیابی عملکرد شعب:

این پروژه به منظور تحلیل و ارزیابی عملکرد شعب و مدیریت های بانک که از وظایف اداره کل نظارت و امور شعب است با درخواست اداره یاد شده طراحی و تولید راه اندازی شده است. این سیستم با استفاده از اطلاعات تمام شعب، بر مبنای شاخص های تعیین شده محاسبه لازم برای مدیریت ها و شعب را تجام و بر اساس آن گزارش های دقیق و مقایسه ای ارائه می دهد.

۱۰. سیستم خلاصه دفتر کل بانک:

سیستم خلاصه دفتر کل بانک از سیستم های حائز اهمیت بانک است که از سال ها پیش مورد استفاده قرار می گیرد. به دلیل عدم انعطاف پذیری کافی سیستم قبیم دفتر کل در ارائه گزارش ها و خروجی های مختلف، در سال جاری سیستم جدید خلاصه دفتر کل بر پرسترانک اطلاعاتی DB2 و رابط کاربری جدید طراحی و اجرا شده است.

۱۱. سیستم طرح تکریم ارباب رجوع:

به منظور ارائه خدمات مطلوب و مؤثر به مردم و برخورد مناسب کارکنان با مراجعان و نهادینه شدن موضوع رضایتمندی ارباب رجوع در دستگاههای دولتی "طرح تکریم مردم و ارباب رجوع" تعریف شده است. برای اجرایی شدن این طرح نرم افزاری با هدف جمع آوری پرسشنامه های تکمیل شده توسط مشتریان در شعب بانک و دسته بندی و ارائه گزارش‌های مدیریتی

نرم افزار قرعه کشی سالی دو بار وظیفه امتیاز دهی بر مبنای میزان موجودی صاحبان حساب ها و مدت نگهداری پول در حساب را به عهده دارد. پس از تخصیص شماره سریال به هر امتیاز قرعه کشی بر مبنای آن صورت می گیرد

است. حدود ۲۵۰ شعبه اتفاق پیاپی به صورت on line به این سیستم دسترسی دارند. مراحل توزیع، فروش و باز خرید حدود ۲۰۰ میلیون قطعه چک و همچنین هرگونه گزارش، اطلاعات و آمار درخواستی از ایران چک ها به صورت لحظه ای و تا حد يك شماره سریال خاص از این سیستم قابل دریافت است. سیستم ایران چک مرتبًا توسعه و بهینه سازی می شود.

۲. سیستم حساب مرکز:

سیستم حساب مرکز به عنوان یکی از پروژه های بزرگ این اداره کل که با تحت پوشش قرار دادن ۱۴۴۰ شعبه بانک و تبادل الکترونیکی روزانه اطلاعات بین مرکز و شب سراسر کشور علاوه بر رفع مشکل مغایرت های حساب مرکز به عنوان مشکل دیرینه حوزه مالی، بستری سریع و ایمن برای سایر پروژه ها در امر دریافت اطلاعات مشتریان و حساب ها در مرکز را فراهم کرده است.

سیستم حساب مرکز با درخواست ها و پیشنهادهای جدید حوزه مالی مستمرآ در دست توسعه و بهینه سازی است.

۳. سیستم مکانیزه شعب (از سال ۱۳۸۳، سیستم تسهیلات):

همه ساله اصلاحات و تغییرات مورد نیاز برای سیستم شعبه، پس از جمع آوری و نظرخواهی از ادارات ذی ربط طی دو نگارش به استانها ارسال و در شب نصب می شود.

در سال ۱۳۸۳ با هدف خودکار سازی عملیات اعتباری و پرداخت و وصول تسهیلات در شعب، نگارش تسهیلات پیاده سازی شد. با نصب این سیستم بسیاری از کارهای دستی شب حذف گردید. از مهم ترین آنها، می توان حذف کارت تسهیلات، کنترل اعتبارات ابلاغی، حذف دفاتر تعهدات مستقیم و غیر مستقیم و حذف دفاتر شیفریه پرداختی، وصولی و دفاتر مصارف تسهیلات را نام برد.

۴. سیستم اتوماسیون اداری:

این سیستم با هدف خودکار سازی نظام اداری و تسريع در ارجاعات و اقدام ها با کمک مستمر دیرخانه بانک مورد مطالعه قرار گرفته و نصب و راه اندازی شده است. در حال حاضر این سیستم در تمام مدیریت ها و ادارات مرکزی نصب است و از آن بهره برداری می شود. گردش مکاتبات در داخل مدیریت ها و در داخل ادارات به صورت مکانیزه انجام می شود.

فاز بعدی این سیستم، ارسال و دریافت مکاتبات بین استان و مرکز به صورت الکترونیکی است که تاکنون برای ۱۸ استان راه اندازی شده است و تا پایان سال جاری ارسال و دریافت نامه های همه استانها با مرکز الکترونیکی انجام خواهد شد.

فاز سوم این سیستم، دسترسی به نامه ها از طریق اینترنت است که در حال راه اندازی آن هستیم.

**در اولین گام برای استقرار
فناوری جدید در بانک، در سال ۱۳۷۸
اولین شبکه اینترنت بانکی توسعه
بانک کشاورزی طراحی و اجرا و به
شبکه اینترنت متصل شد. سایت بانک
کشاورزی یکی از فعال ترین سایت ها
در نظام بانکی کشور است**

سريع تر و از راه دور به مشتریان اين اداره کل در سال ۷۸ و ۱۳۷۹ حدود ۴۰۰ شعبه را به اين سистем مجهز کرد. مطالعه و بررسی برای توسعه کمی و کيفی در سال ۱۳۸۱ آغاز شد و در نتيجه ۴۵۰ شعبه دیگر بانک در سال ۸۲ با قابلیت های ویژه به اين تلفنیانک جدید مجهز شده اند. يكی از قابلیت های آن سرویس SMS دو طرفه به مشتریان است.

- ارائه خدمات اینترنتی برای موجودی و گردش حساب ها:

مشتریان شعب مركزي و شهرآرا می توانند موجودی حساب و گردش عملیات تمام حساب های خود را، اعم از جاری، پس انداز، مدت دار، از طريق اتصال به سایت بانک و انتخاب گزینه "اطلاعات حساب مشتریان" دریافت کنند.

- پشتیبانی و توسعه سایت دو زبانه بانک:

در اولین گام برای استقرار فناوری جدید در بانک، در سال ۱۳۷۸ اولین شبکه اینترنت بانکی توسعه بانک کشاورزی طراحی و اجرا و به شبکه اینترنت متصل شد. سایت بانک کشاورزی یکی از فعال ترین سایت ها در نظام بانکی کشور است.

در خواست اداره شما از مدیریت ارشد بانک چیست؟

با توجه به اينکه حرکت به سوی بانکداری الکترونیک، جز از طريق استفاده از فناوری رایانه و ارتباطات میسر نیست، انتظار می رود مدیران ارشد بانک جایگاه حوزه رایانه را به عنوان متولی و مجری فناوری رایانه ای و بسترهاي ارتباطي در بانک شناسايی نمایند؛ زيرا در ورای هر خدمت نو و هر طرح پيشرو، فناوری رایانه ای و به تبع آن نیروهای متخصص نرم افزار، سخت افزار و ارتباطات چهره می نمایند.

در حال حاضر واحدهای صفحه و ستادی بانک آنچنان به شبکه ارتباطي محلی و گستره بانک وابستگی دارند که اين شبکه به منزله شريان حيانی بانک به شمار می رود.

همچنین نرم افزارهای کاربردی مختلف موجود، اعم از سیستم های فعال در شعبه و یا سایر سیستم های ستدای، ابزارهای پردازش و تبادل داده های سازمان بوده و مشکل بتوان بانک را بدون برنامه های نرم افزاری موجود، فعال و قادر به خدمت رسانی تصور نمود.

با اين اوصاف روش است که نقش واحد رایانه ای در هر سازمان تاچه حد حساس و حائز اهمیت است.

بنابراین ارج گذاری به متخصصان رایانه ای بانک که به گواه کارشناسان و شرکت های رایانه ای پیمانکار از سطح تخصصی بالا برخوردارند و بعض از صاحب نظران حیطه تخصصی خود به شمار می روند، موجب دلگرمی کارشناسان و انگیزه فعالیت بیشتر آنان در جهت نیل به اهداف سازمان خواهد گشت.

متنوع همراه با رسم نمودار تهیه و عملیاتی شده است. این طرح در مرحله اول در سطح استان ها و در مرحله دوم که تافقی اطلاعات استان ها در مرکز است پیاده سازی شده و هم اکنون فعال است.

۱۲. سیستم ناظرين ویژه:

همان طور که می دانیم يكی از ویژگی های مهم سازمانهای موفق رضایت مشتریان است و برای آنکه بتوانیم به این مهم دست پیدا کنیم باید کنترل های لازم درباره نحوه ارائه خدمت طراحی شود. بر اساس درخواست اداره ذی ربط، در سال ۱۳۸۱ طراحی و تولید نرم افزار "طرح ناظران ویژه" آغاز و به مرور زمان تکمیل شده است. از اهداف این طرح شناسایی نقاط قوت وضعف ارائه خدمات به مشتریان است. اداره کل نظارت و امور شعب با استفاده از این نرم افزار اطلاعات واصله را با سرعت دریافت و دسته بندی می کند و با گزارش های متنوع، ارزیابی لازم را می نماید.

● به سایر فعالیت های اداره نیز اشاره بفرمایید.

- شبکه گستره بانک:

شبکه گستره ارتباط on line بین ساختمان مرکزی و مدیریت استان ها برقرار است و هم اکنون اطلاعات حوزه های مختلف بانک از این بستر رد و بدل می شود. برای ایجاد بستر ارتباطات داده ای شبکه مهرگستر، طراحی شبکه از سال ۱۳۸۳ شروع و در سال ۸۴ تکمیل شده است. مطابق این طرح شعب طرح مهرگستر و ساختمانهای مدیریت ها از طريق خطوط زمینی (DSL) و خطوط ماهواره ای (VSAT) به مراکز داده بانک متصل می گردد. شعب راه اندازی شده مهرگستر هم اکنون از این بستر مخابراتی استفاده می کند و این اداره کل طبق برنامه زمان بندی شعب مهرگستر، ارتباط مطمئن را برقرار می سازند. دو پروژه بزرگ ایجاد بستر ارتباطی با خطوط زمینی و از طريق ماهواره به بخش خصوصی واگذار شده است و معاونت شبکه گستره این اداره نظارت و کنترل آن را به عهده دارد.

- توسعه و پشتیبانی شبکه محلی:

شريان حياتی فعالیت های ادارات مرکزی به شبکه محلی ساختمان مرکزی و شهرآرا بستگی دارد. اين شبکه به تدریج تکمیل و بزرگ شده است، به طوری که هم اکنون غالباً فعالیت های ادارات از طريق شبکه محلی صورت می گیرد. در حال حاضر، حدود چهل دستگاه سرور، سرویس های بانک را ۲۴ ساعته برقرار کرده است. اين شبکه که فعالیت آن در معاونت شبکه محلی اداره تعريف شده است روز به روز از نظر کیفی و کمی ارتقاء می یابد تا پاسخگوی حدود ۹۰۰ کاربر باشد و بتواند سرویس های بیرونی اینترنت بانک را بدون وقفه زنده نگهداشد.

- سیستم نوبت دهنده الکترونیکی:

بانک کشاورزی اولین بانکی است که مطالعه نصب سیستم نوبت دهنده در شعب خود را در سال ۱۳۸۱ به منظور تکریم ارباب رجوع آغاز و از ابتدای سال ۱۳۸۲ از این سیستم بهره برداری کرده است. هم اکنون ۱۹۵ شعبه بانک به این سیستم مجهز است و طبق برنامه ریزی انجام شده ۲۰۰ شعبه بانک تا شش ماه آینده به این سیستم مجهز خواهد شد. بنابراین، تعداد شعب دارای این سیستم به حدود ۴۰۰ شعبه خواهد رسید.

- سیستم تلفنیانک:

در فضای رقابتی بین بانک های کشور جهت خدمت رسانی بیشتر و

نظام بانکی کشور در پژوهش چهارم توسعه

مجید سعید طاهری / کارشناس مرکز توسعه مدیریت و تحول سازمانی

چهارم به نظر می‌رسند؛ زیرا در مواد مختلف برنامه چهارم قانون‌گذار احکامی راجع به نظام بانکی آمده است.

به علاوه، ماده ۱۶۰ نام بانکها به عنوان دستگاه مشمول قانون آورده شده است. اما، نکته قابل توجه در مورد ماده ۱۶۰، مفهوم عبارت «به استثنای بانکها» است. به نظر می‌رسد منظور از این استثنای معمولی کردن کلیه شرکتهای وابسته به بانکها از مشمول مقررات برنامه چهارم توسعه است؛ زیرا به موجب ماده ۲۵ قانون عملیات بانکی بدون ربا، واحدیابی که بانک‌ها در آنها مشارکت و سرمایه‌گذاری کرده باشند تابع قانون تجارت خواهند بود؛ مگر اینکه مشمول قانون دیگری باشند.

بنابراین، شرکتهای وابسته به بانکها ولو آنکه بیش از پنجاه درصد سهام آن متعلق به بانکها باشند مشمول مقررات برنامه چهارم نیستند. ضمن آنکه بیان این امر به مفهوم خصوصی بودن ماهیت این قبیل شرکتهای نیست؛ اما در مورد جایگاه نظام بانکی کشور در این برنامه لازم است موضوع مورد بحث را در بخش‌های زیر مورد بررسی قرارداد:

اول: واگذاری و اطلاع ساختار بانکهای ملی شده

در برنامه چهارم توسعه، دولت اختیارات وسیعی برای ساماندهی و اصلاح ساختار و نهایتاً

آن است که نظام بانکی در برنامه چهارم توسعه چه جایگاهی دارد و آیا اساساً بانکهای ملی شده مشمول مقررات این برنامه هستند یا خیر؟

ماده ۱۶ برنامه چهارم توسعه، دستگاه های مشمول مقررات برنامه چهارم را بدین شرح معرفی کرده است: کلیه وزارت‌خانه‌ها، مؤسسات و شرکتهای دولتی موضوع ماده ۴ قانون محاسبات عمومی کشور، مصوب ۱/۶/۱۳۶۶ و سایر شرکتهایی که بیش از پنجاه درصد سرمایه و سهام آنها منفرد و مشترک‌آیه وزارت‌خانه‌ها و مؤسسات و شرکتهای دولتی، به استثنای بانکها و مؤسسات اعتباری و شرکتهای بیمه قانونی تعلق داشته باشند و همچنین شرکتها و مؤسساتی که شمول قوانین در مورد آنها مستلزم ذکر و یا تصریح نام است، از جمله شرکت ملی نفت ایران و شرکتهای تابعه آنها، سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران و شرکتهای تابعه سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران و شرکتهای تابعه در موارد مربوط مشمول مقررات این قانون هستند.

با توجه به شمول و گستردگی ماده قانونی مورد اشاره، اعلم از آنکه از لحاظ ماهیت حقوقی، بانکهای ملی شده را از مصاديق شرکت‌های دولتی بدانیم و یا از مصاديق شرکتها و مؤسساتی که شمول قوانین و مقررات در مورد آنها مستلزم تصریح و ذکر نام است، در هر صورت بانکهای ملی شده نیز مشمول مقررات ذی ربط در قانون برنامه

دولت لایحه برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران را در تاریخ ۲۲/۱۰/۱۳۸۲ به مجلس تقدیم کرد. این لایحه پس از مدت‌ها بحث در تاریخ چهارشنبه یازدهم شهریور ماه ۱۳۸۳ به تصویب مجلس شورای اسلامی رسید و به علت تشخیص مغایرت بعضی از مواد آن با موازین اسلامی و قانون اساسی از طرف شورای نگهبان به مجلس اعاده شد و مجلس نیز بر مصوبات خود تأکید و رزید و مصوبه مورداً شاره روانهٔ مجمع تشخیص مصلحت نظام گردید. سرانجام با پیشنهاد مجمع و موافقت مقام رهبری قانون برنامه چهارم توسعه به تصویب نهایی رسید.

قانون برنامه چهارم مشتمل بر ۱۶۰ ماده و شامل بخش‌های زیر است:

- رشد اقتصادی ملی دانایی محور در تعامل با اقتصاد جهانی
- حفظ محیط زیست، آمایش محیط زیست، آمایش سرزمین و توازن منطقه‌ای
- توسعه سلامت، امنیت انسانی و عدالت اجتماعی
- صیانت از هويت و فرهنگ اسلامی - ایرانی
- تأمین مطمئن امنیت ملی
- نوسازی دولت و ارتقاء اثربخش حاکمیت
- این بخشها مجموعاً در پانزده فصل به تشریح سیاست‌های برنامه چهارم پرداختند؛ اما پرسش

بنابراین، مفهوم «ملی کردن» پدیده ای متفاوت از دولتی کردن بانکهای ایرانی (اعمال بانکهای دولتی و یا بانکهای خصوصی) در سال ۱۳۵۸ انتقال مالکیت آنها از بخش خصوصی و بخش دولتی به مالکیت عمومی و مدیریت آنها توسط دولت با خواص خاص براساس مقررات مذکور در لایحه قانونی نحوه اداره بانکهای ملی شده بوده است. کما آنکه اگر هدف از ملی کردن بانکهای اداره آنها براساس مقررات مربوط به شرکتهای دولتی بود دیگر لزومی نداشت که قانونگذار برای تعیین تکلیف نحوه اداره بانکهای ملی شده قانونی به نام «لایحه قانونی نحوه اداره امور بانکها» در تاریخ ۱۳۵۸/۷/۳ به تصویب رساند.

دوم؛ اصل ۴۴ قانون اساسی مالکیت تعدادی از نهادهای اقتصادی و مالی از جمله بانکداری را به عنوان مالکیت عمومی (ونه مالکیت دولتی) اعلام داشته که در اختیار دولت است (... بخش دولتی شامل کلیه صنایع بزرگ، صنایع مادر، بازرگانی خارجی، معادن بزرگ، بانکداری، بیمه، تأمین نیرو، سدها و شبکه های بزرگ آبرسانی، رادیو و تلویزیون، پست و تلگراف و تلفن، هواپیمایی، کشتیرانی، راه آهن و مانند آنهاست...) با توجه به اصل مورد اشاره اتخاذ تصمیم راجع به واگذاری واحدهای مشمول اصل ۴۴ قانون اساسی مستلزم تعیین سیاست های کلی نظام در این زمینه است. در این مورد مقام معظم رهبری در تاریخ ۱۳۸۴/۳/۲ پاره ای از سیاست های کلی نظام را تصویب و ابلاغ کردند. از جمله ایشان در مورد واگذاری بنگاه های اقتصادی مشمول اصل ۴۴ قانون اساسی با وجود آنکه مجمع تشخیص مصلحت نظام در مورد نحوه واگذاری بانکهای ملی شده به ایشان پیشنهاد داده بود حد اکثر ۵۵ درصد سهام بانکهای ملی شده از طریق بورس به مردم فروخته شود و تعدادی از بانکها نیز به صورت ۱۰۰ درصد دولتی باقی بماند، مقرر داشته اند...

در مورد «سیاستهای کلی توسعه بخشها» غیردولتی از طریق واگذاری فعالیتها و بنگاههای دولتی، پس از دریافت گزارشها و مستندات و نظریات مشورتی تفصیلی مجمع راجع به رابطه خصوصی سازی با هر یک از عوامل ذیل اصل ۴۴، نقش عوامل مختلف در ناکارآمدی

جلوگیری از برداشتهای متفاوت راجع به امکان سرمایه گذاری بانکها در سایر شرکتهای دولتی موضوع ماده ۷ قانون برنامه چهارم توسعه در تبصره ۲ ماده قانونی مذکور بانکها و بیمه ها و مؤسسات اعتباری را از این امر مستثنی کرده است. بدین ترتیب، سرمایه گذاری بانکها در سایر شرکتهای موضوع ماده ۷ از دید برنامه چهارم توسعه نیازی به مصوبه هیئت دولت ندارد؛ اما آیا شرکتهای دولتی براساس مقررات برنامه چهارم توسعه می توانند در بانکهای ملی شده مشارکت و سرمایه گذاری کنند و به عبارتی شرکتهای دولتی سهام بانکهای ملی شده را با مصوبه هیئت دولت خریداری و سهامداری این بانکها شوند؟

در این باره برخی بر این عقیده اند که در هر صورت بانکهای نیز از مصاديق بارز شرکت دولتی و مشمول مقررات ماده ۷ قانون برنامه چهارم توسعه هستند و دولت اختیار دارد مجوز مشارکت شرکتهای دولتی در سهام بانکهای ملی شده را صادر کند و این قبیل شرکتهای دولتی می توانند سهامدار بانکهای ملی شوند و در آنها مشارکت جوینند. اما این استدلال به دلایل مشروطه ذیل چندان بامبانی حقوقی حاکم بر بانکهای ملی شده سازگاری ندارد:

اول: پایه اساسی این استدلال آن است که بانکهای ملی شده نیز از مصاديق بارز شرکتهای دولتی هستند و بالطبع مشمول مقررات مختلف مربوط به شرکتهای دولتی از جمله امکان واگذاری و نقل و انتقال سهام آنها در چارچوب مقررات برنامه سوم و چهارم توسعه هستند؛ در حالی که قانون ملی شدن بانکها، مصوب ۱۳۵۸/۳/۱۷ کلیه بانکهای موجود در آن زمان، اعم از بانکهای دولتی و بانکهای خصوصی رامی اعلام کرد در ابتدای قانون مورد اشاره نیاز جمله دلایل ملی کردن بانکهای دولتی و خصوصی را مدیون بودن بانکها به دولت و احتیاج آنها به سپرستی دولت ذکر کرده است.

همچنین ماده ۱ لایحه قانونی اداره امور بانکها از دسته ای از این بانکها به عنوان بانکهای دولتی سابق و ملی شده بعدی یاد کرده است. بنابراین، اگر هدف از قانون ملی شدن بانکهای دولتی کردن آنها بود دیگر نیازی نبود که بانکهای دولتی موجود در آن زمان از طریق ملی کردن مجدداً بانک دولتی شوند.

واگذاری شرکتهای دولتی پیدا کرده است. براساس ماده عبرنامه، قانونگذاری به دولت اختیار داده به منظور تداوم برنامه خصوصی سازی از همه روش های امکان پذیر، اعم از مقررات زدایی، واگذاری مدیریت (نظیر اجاره به شرط تمیک)، فروش تمام و یا بخشی از سهام، واگذاری اموال، تجزیه به منظور واگذاری، انحلال و ادغام شرکتها) استفاده کند. همچنین در ماده ۱۷ اصلاح و تصویب اساسنامه شرکتهای دولتی، تصویب آیین نامه های استخدامی و بیمه بار عایت قوانین و مقررات به دولت داده شده تا:

(الف) کلیه امور مربوط به سیاستگذاری و اعمال وظایف حاکمیت دولت تا پایان سال دوم برنامه از شرکتهای دولتی منفک شود و به وزارت خانه ها و مؤسسات دولتی تخصصی ذیربط محول گردد.

(ب) به منظور تداوم خصوصی سازی بر اساس ماده ۶ برنامه چهارم دولت اختیار دارد از همه روشهای امکان پذیر، اعم از مقررات زدایی، واگذاری مدیریت نظیر اجاره پیمانکاری عمومی و پیمان مدیریت و مالکیت نظیر اجاره به شرط تمیک، فروش تمام و یا بخشی از سهام واگذاری اموال، تجزیه به منظور واگذاری، انحلال و ادغام شرکتها استفاده کند.

(پ) شرکتهای دولتی از این به بعد باید صرفاً در قالب شرکتهای مادر تخصصی و شرکتهای عملیاتی (نسل دوم) سازماندهی شوند و زیر نظر مجمع عمومی در چارچوب اساسنامه اداره شوند.

(ت) تشکیل شرکتهای دولتی صرفاً توصیب مجلس شورای اسلامی مجاز است و تبدیل سهام شرکتهای دولتی در آنها کمتر از پنجاه درصد است. به شرکت دولتی منوع است.

(ث) مشارکت و سرمایه گذاری شرکتهای دولتی در سایر شرکتهای دولتی دیگر مستلزم کسب مجوز از هیات وزیران است.

لازم به توضیح است به موجب تبصره ماده ۲ قانون تنظیم برخی از مقررات دولت و مصرف آن در موارد معین، مصوب ۱۳۸۱/۱۱/۲۷ مجلس شورای اسلامی درباره مشارکت شرکتهای دولتی در شرکتهای دولتی دیگر دولت مجاز است فقط تا حد ۲۰ درصد برای شرکتهای دولتی مجاز مجوز مشارکت در سایر شرکتهای دولتی صادر کند؛ اما قانونگذار به لحاظ

عمومی فقط لاحاظ روابط بین مدیران و صاحبان سهام معتبر بوده و در مقابل اشخاص ثالث باطل و کان لم یکن است) و ماده ۱۱۹ (هیئت مدیره در اولین جلسه از بین اعضای هیئت یک رئیس و یک نایب رئیس که باید شخص حقیقی باشند تعین می نماید. مدت ریاست رئیس و نیابت نایب رئیس بیش از مدت عضویت آنان در هیئت مدیره نخواهد بود. هیئت مدیره در هر موقع می تواند رئیس و نایب رئیس هیئت مدیره را از سمت‌های مذکور عزل

مدیریت و برنامه ریزی کشور و تصویب هیئت دولت به نحوی اصلاح کند که اختیارات و چگونگی انتخاب اعضای هیئت مدیره و مدیر عامل و بازرسان آنها بر عایت مواد ۱۰۷ و ۱۰۸ و ۱۱۶ و ۱۱۸ و ۱۱۹ و ۱۲۴ و ۱۲۵ قانون تجارت، مصوب ۱۳۴۷/۷/۲۴ بدین شرح:

ماده ۱۰۷ (شرکت سهامی به وسیله هیئت مدیره ای که از بین صاحبان سهام انتخاب شده و کلاً یا بعضاً قابل عزل می باشند اداره خواهد شد. عده اعضای هیئت

مدیره در مورد شرکتهای سهامی عمومی نباید از پنج نفر بیشتر باشد) و ماده ۱۰۸ (مدت مدیریت مدیران در اساسنامه معین می شود؛ لیکن این مدت از دو سال تجاوز نخواهد کرد. انتخاب مجدد مدیران بالامانع است) و ماده ۱۱۶ (تصویب ترازنامه و حساب سود و زیان هر دوره مالی به منزله مفاسد حساب مدیران برای همان دوره می باشد و پس از تصویب ترازنامه و حساب سود و زیان دوره مالی که طی آن مدت مدیران منقضی یا به هر نحو دیگری از آنان سلب سمت شده سهام مورد وثیقه این گونه مدیران خود به خود از قید وثیقه آزاد خواهد شد و ماده ۱۱۸ (جز درباره موضوعاتی که به موجب مقررات این قانون اخذ تصمیم و اقدام در مورد آنها در صلاحیت خاص

کند. هر ترتیبی خلاف این ماده مقرر شود کان لم یکن خواهد بود) و ماده ۱۲۴ (هیئت مدیره باید حداقل یک شخص حقیقی را به مدیریت عامل شرکت برگزیند و حدود اختیارات و مدت تصدی و حق الزحمه او را تعیین نماید. در صورتی که مدیر

بعضی از بنگاههای دولتی، آثار انتقال هر یک از فعالیتهای صدر اصل ۴۴ و بنگاههای مربوط به بخش‌های غیر دولتی، میزان آمادگی بخش‌های غیر دولتی و ضمانتها و راههای اعمال حاکمیت دولت، اتخاذ تصمیم خواهد شد...»

ایشان همچنین در مورد واگذاری واحدهای دولتی فقط با واگذاری آن دسته از واحدهای دولتی که مشمول اصل ۴۴ قانون اساسی نیستند موافقت کرده اند: «... دولت حق فعالیت اقتصادی جدید خارج از موارد صدر اصل ۴۴ را ندارد و موظف است هرگونه فعالیت (شامل تداوم فعالیتهای قبلی و بهره برداری از آن) را که مشمول عنوانین صدر اصل ۴۴ نباشد، حداکثر تا پایان برنامه پنج ساله چهارم (سالانه حداقل ۲۰ درصد کاهش فعالیت) به بخش‌های تعاونی و خصوصی و عمومی غیر دولتی واگذار کند. با توجه به مسئولیت نظام در حسن اداره کشور، تداوم و شروع فعالیت ضروری خارج از عنوانین صدر اصل ۴۴ توسط دولت، بنا به پیشنهاد هیئت وزیران و تصویب مجلس شورای اسلامی برای مدت معین مجاز است...» و در مورد سرمایه گذاری، مالکیت و مدیریت در زمینه های مذکور در اصل ۴۴ قانون اساسی، به ویژه در زمینه یانکداری مقرر داشته اند: «بانکداری توسط بنگاهها و نهادهای عمومی غیر دولتی و شرکتهای تعاونی سهامی عام و شرکتهای سهامی عام مشروط به تعیین سقف سهام هر یک از سهامداران با تصویب قانون مجاز می باشد...»

با توجه به مراتب به نظر می رسد بانکهای ملی شده از مشمول مقررات ماده ۶ و ۷ برنامه چهارم توسعه مستثنی باشند و به عبارت دیگر، دولت بر اساس برنامه چهارم توسعه مجاز نیست بانکهای ملی شده را به بخش غیردولتی واگذار کند و اینجا زه مشارکت شرکتهای دولتی در افزایش سرمایه بانکهای ملی شده را صادر کند و اتخاذ تصمیم در این زمینه مسلزم تعیین و ابلاغ سیاستهای کلی نظام توسط مقام رهبری در زمینه نحوه واگذاری واحدهای مشمول اصل ۴۴ قانون اساسی و تصویب قوانین لازم توسط مجلس شورای اسلامی است. از سوی دیگر، بر اساس مقررات تبصره بند «۱۱۸» ماده ۷ برنامه چهارم، دولت موظف شده که تا پایان سال دوم این برنامه اساسنامه کلیه شرکتهای دولتی و نیز بانکها را بر اساس پیشنهاد سازمان

مجامع عمومی است، مدیران شرکت دارای کلیه اختیارات لازم برای اداره امور شرکت می باشند. مشروط بر آنکه تصمیمات و اقدامات آنها در حدود موضوع شرکت باشد. محدود کردن اختیارات مدیران در اساسنامه یا به موجب تصمیمات مجامع

و معدن نیز با وجود آنکه ریاست مجتمع عمومی این دو بانک ملی شده بر عهده وزرایی به غیر از وزیر امور اقتصادی و دارایی است، اما در هر صورت هیچ گونه قانونی حاکی از خروج این دو بانک از شمول مقررات لایحه قانونی نحوه اداره امور بانکها به تصویب نرسیده است.

دوم: اصلاح ساختار بانک مرکزی

براساس ماده ۱۶ قانون پولی و بانکی کشور، مصوب ۱۸ / ۴ / ۱۳۵۱ و اصلاحیه های بعدی آن ارکان بانک مرکزی به ترتیب از مجتمع عمومی بانک (مرکب از وزیر امور اقتصادی و دارایی، وزیر بازرگانی، یک وزیر به انتخاب هیئت وزیران به نمایندگی از طرف هیئت دولت) شورای پول و اعتبار (مرکب از وزیر امور اقتصادی و دارایی، دونفر از وزرا به انتخاب هیئت وزیران، وزیر بازرگانی، دو نفر کارشناس و متخصص پولی و بانکی به انتخاب رئیس کل بانک مرکزی، دادستان کل کشور و یا معاون وی، رئیس اتاق بازرگانی و صنایع و معدن ... رئیس اتاق تعاون، یک نماینده از هر یک از کمیسیون های برنامه و بودجه و تعاون مجلس به عنوان ناظر مجلس) هیئت عامل (مرکب از رئیس کل، فائم مقام دبیر کل و سه نفر معاون) هیئت نظارت بر اندوخته اسکناس (مرکب از دو نماینده مجلس شورای اسلامی، دادستان کل کشور یا معاون او، خزانه دار کل کشور، رئیس دیوان محاسبات و رئیس هیئت نظار) مرکب از یک نفر رئیس و چهار نفر عضو از بین حسابرسان خبره و یا افراد مطلع در امر حسابداری یا بانکی) تشکیل می شود؛ اما در برنامه چهارم توسعه جایگاه مهم تری برای بانک مرکزی در ساختار اداری و بانکی کشور در نظر گرفته شده و ترکیب اعضای ارکان بانک دچار تغییرات اساسی شده است.

بدین شرح که بر اساس بند «۵» ماده ۱۰ برنامه چهارم توسعه، به جای وزیر امور اقتصادی، رئیس جمهور به عنوان ریاست مجتمع عمومی و یک نفر از وزرا به انتخاب هیئت وزیران و نیز وزیر امور اقتصادی و دارایی، وزیر بازرگانی و رئیس سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور، به عنوان اعضای مجتمع عمومی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران تعیین شده اند. رئیس کل بانک مرکزی نیز به پیشنهاد رئیس جمهور و تصویب مجمع عمومی بانک و قائم مقام بانک نیز بنا به پیشنهاد رئیس کل بانک

نحوه انتخاب اعضای هیئت مدیره بانکهاست که راه را برای واگذاری بانکهای ملی شده به بخش غیر دولتی هموار می کند و تأثیر مثبتی در استقلال مدیریتی بانکها دارد. اما باید توجه داشت تازمانی که حکم مقرر در تبصره بند «۵» ماده ۷ قانون برنامه چهارم توسعه به تصویب هیئت دولت نرسد، کلیه بانکهای ملی شده از حیث ضابطه مدیریتی و نحوه اداره مشمول قانون مقررات لایحه قانونی نحوه اداره امور بانکها هستند. ضمناً در مورد بانک کشاورزی و بانک صنعت و معدن با وجود آنکه به موجب بند «۵» ماده ۱۰ قانون برنامه چهارم توسعه ریاست مجتمع بانک کشاورزی بر عهده وزیر جهاد کشاورزی قرار گرفته و به موجب ماده ۵ قانون تمرکز امور صنعت و معدن و تشکیل وزارت صنایع و معدن، مصوب ۱۳۷۹ و مصوبه شماره ۲۴۸۲ / ت ۳۲۴۹۴ مورخ ۱۳۸۰ / ۷ / ۱۴، ریاست مجتمع بانک صنعت و معدن بر عهده وزیر صنایع است؛ اما به جز تغییر ریاست مجتمع دو بانک مذکور و پاره ای تغییرات در وظایف قانونی بانک صنعت و معدن تاکنون هیچ قانونی حاکی از خروج کامل این دو بانک از شمول مقررات لایحه قانونی اداره امور بانکها به تصویب نرسیده و این دو بانک باید همچنان تابع لایحه قانونی نحوه اداره امور بانکها، مصوب ۱۳۵۸ / ۷ / ۳ باشند. در قانون مورد اشاره انتخاب اعضای هیئت مدیره بانکهای ملی شده منوط به اعلام نظر مثبت شورای عالی بانکها و تصویب مجمع عمومی بانکها و حکم رئیس مجمع عمومی بانکها شده و در مورد بانک کشاورزی و صنعت

عامل عضو هیئت مدیره باشد، دوره مدیریت عامل او از مدت عضویت اور هیئت مدیره بیشتر نخواهد بود. مدیر عامل شرکت نمی تواند در عین حال رئیس هیئت مدیره شرکت باشد، مگر با تصویب سه چهارم آرای حاضر در مجتمع عمومی) و ماده ۱۲۵ (مدیر عامل شرکت در حدود اختیاراتی که توسط هیئت مدیره به او تفویض شده نماینده شرکت محسوب می شود و از طرف شرکت حق امضا دارد) همسان گردد.

با توجه به مقررات مواد مورد اشاره در واقع هدف برنامه چهارم نزدیک کردن نحوه انتخاب و مدیریت بانکهای ملی شده، خارج کردن آنها از حالات تشکیلات اداری و مدیریت دولتی و نزدیک کردن آنها به موازین قانون تجارت، به ویژه در مورد

کند و آنها رادر امور مجاز بانکی مصرف نمایند. به بیان دیگر، نظام بانکی کشور در بکارگیری متابع بانکی به عنوان وکیل قانونی سپرده گذاران از نظر مبانی قانون دارای استقلال عمل کافی است و فصل سوم قانون عملیات بانکی میزان اختیارات نظام بانکی در بکارگیری سپرده های مردم در امور مختلف بانکی را دقیقاً مشخص کرده است و در فصل چهارم نیز تعیین سیاستهای پولی و بانکی کشور (از جمله تعیین حداقل و یا حداقل نسبت سود سهم بانکها در عملیات مشارکت و مضاربه و نیز تعیین رشتہ ای مختلف سرمایه گذاری و مشارکت در حدود سیاستهای مصوب و تعیین حداقل نرخ سود احتمالی برای انتخاب طرح های اقتصادی مصوب و تعیین حداقل نرخ سود احتمالی برای انتخاب طرح های و تعیین حداقل و حداقل نسبت سود بانکها در معاملات اقساطی و... را بر عهده بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران گذاشته است.

در برنامه چهارم توسعه نیز قانون گذار با درک کامل از استقلال عملیاتی و متابع مالی نظام بانکی کشور در ماده ۱۰ برنامه چهارم نظام بانکی و پول کشور را به شرح ذیل جهت دهی کرده است:

الف) مشروط بودن سهمیه بندی تسهیلات بانکی به ارائه یارانه

بر اساس مقررات ماده ۱۰ برنامه چهارم: از ابتدای برنامه چهارم هر گونه سهمیه بندی تسهیلات بانکی (تفکیکی و بخششی) مختلف اقتصادی و منطقه ای او لویتها مربوط به بخششها و مناطق توسعه هیأت وزیران باید از طریق تشویق نظام بانکی کشور با استفاده از ارائه نقدی و وجود اداره شده صورت گیرد. بنابراین، بدون تعیین یارانه نقدی از میادی قانونی بانکها را نمی توان به تفکیک و سهمیه بندی تسهیلات بانکی ملزم کرد.

البته لازم به ذکر است در این مورد به نظر می رسد در صورتی که موضوع صرفاً در حد پرداخت تسهیلات بانکی وجود دارد؛ زیرا در بودجه های سنواتی معمولاً مجلس شورای اسلامی به منظور کمک و مساعدة به اقشار خاصی از جامعه و یا تقویت بخششی از سیاستهای اجتماعی و یا

سپرده های مردم توسط بانکها به و کالت از آنان در امور موردا شاره است.

به موجب مقررات ماده قانون عملیات بانکی بدون ربا منافع حاصل از این عملیات بانکی بر اساس قرارداد منعقده متناسب با مدت و مبالغ سپرده های سرمایه گذاری و رعایت سهم متابع بانک به نسبت مدت و مبلغ در کل وجهه بکار گرفته شده در عملیات بانکی مورد بحث بین بانک، سپرده پذیر و سپرده گذاران تقسیم خواهد شد. ضمناً، در مورد سپرده هایی که مردم به صورت قرض الحسن (پس انداز و جاری) به بانکها می سپارند، ماده ۴ قانون موردا شاره بانکها را مکلف به بازپرداخت اصل این سپرده ها کرده است. در این میان بانک مرکزی نیز وظیفه تعیین رشتہ های

مرکزی و تأیید مجمع عمومی بانک و حکم ریاست جمهوری اسلامی به این مقامات منصوب می شوند. بر اساس تبصره ۲ ماده قانونی موردا شاره ترکیب شورای پول و اعتبار نیز به شرح زیر تغییر یافته است:

- وزیر امور اقتصادی و دارایی و یانمایندۀ وی
- رئیس کل بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران
- رئیس سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور و با معاون
- دونفر از وزرا به انتخاب هیأت وزیران
- وزیر بازرگانی
- دو نفر کارشناس و متخصص پولی و بانکی به پیشنهاد رئیس کل بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و تأیید ریاست جمهوری
- دادستان کل کشور
- رئیس اتاق بازرگانی صنایع و معدن
- رئیس اتاق تعاون

- نمایندگان کمیسیونهای اقتصادی و برنامه و بودجه و محاسبات شورای اسلامی (هر کدام یک نفر به عنوان ناظر مجلس)

شایان توجه است ریاست شورای پول و اعتبار بر عهده ریاست کل بانک مرکزی قرار گرفته است. بدین ترتیب، به نظر می رسد قانون گذار با اعمال این تغییرات در ساختار سازمانی بانک مرکزی قصد داشته استقلال بیشتری به این بانک بدهد.

سوم: جهت دهنده نظام بول بانکی کشور

بیش از دو دهه پیش تصویب و اجرای قانون عملیات بانکی بدون ربا (۱۳۶۲/۶/۸) تحولات ساختاری عمیقی در نظام پولی - بانکی کشور ایجاد کرد و فرایند پرداخت تسهیلات بانکی از پرداخت ساده وام با بهره مشخص به سوی پرداخت تسهیلات بانکی در چارچوب عقود و عملیات بانکی پیش بینی شده در قانون موردا شاره سوق داده شد.

در این شیوه جدید بانکداری مقرر شده که سپرده های سرمایه گذاری مدت دار سپرده گذاران در امور مشارکت، مضاربه، اجاره به شرط تمیلیک، معاملات اقساطی، مزارعه و مساقات و سرمایه گذاری مستقیم و معاملات سلف و جعله بکار رود. بنابراین، جوهره بانکداری بدون ربا بکارگیری

مختلف سرمایه گذاری و مشارکت و تعیین حداقل نرخ سود احتمالی برای انتخاب طرح های سرمایه گذاری و مشارکت و تعیین حداقل وحداتی و اداره سود بانکها در معاملات اقساطی و اجاره به شرط تمیلیک را بر عهده دارد. بنابراین، متابع نظام بانکی کشور به ویژه بانکهای ملی شده به استثنای وجود اداره شده از جمله اعتبارات و متابع دولتی محسوب نمی شوند؛ بلکه این متابع عمدهاً متعلق به سپرده گذاران است که صرفاً بانکها از طرف سپرده گذاران مجاز هستند که در این متابع بر اساس قانون عملیات بانکی بدون ربا آین نامه اجرای آن دخل و تصرف

ج تبصره ۲۰ قانون بودجه سال ۱۳۸۴ از ابتدای سال ۱۳۸۴ کلیه تصویب نامه ها، بخشنامه ها و دستورالعمل هایی که مخصوص بار مالی برای دولت می باشد در صورتی قابل تصویب و اجراست که بار ناشی از آن قبلاً محاسبه و تأمین اعتبار شده باشد. در غیر این صورت، عمل دستگاه اجرایی در حکم تعهد زاید بر اعتبار است. (شایان توجه است به موجب بند ب ماده زاید بر اعتبار از جمله صلاحیتهای قانونی هیئت های مستشاری دیوان محاسبات است.) بنابراین، الزام بانکها به پرداخت تسهیلات کمتر از نرخ مصوب شورای پول و اعتبار در سال ۱۳۸۴ در صورتی مجاز است که بار مالی ناشی از آن قبل از شخص و توسط دستگاه ذی ربط تأمین اعتبار شده باشد و در غیر این صورت حتی قابل تصویب هم نیست.

پ) ایجاد فضای رقابتی بین بانکها از طریق آزاد سازی انتخاب بانک

عامل توسط دستگاه های اجرایی

بر اساس مقررات ماده ۶۵ قانون محاسبات عمومی کشور کلیه دستگاه های اجرایی، مؤسسات و شرکت های دولتی مکلف شده اند جز در موارد استثنایی پرداختهای خود را منحصراً از طریق حسابهای بانکی مجاز دهند. به علاوه، حسابهای بانکی مجاز انجام دهند. به علاوه، به موجب ماده ۷۶ قانون مورد اشاره این قبیل دستگاه ها باید پرداخت های خود را منحصراً نزد بانک مرکزی و یا سایر بانکهای مورد تأیید بانک مذکور انجام دهند؛ اما برنامه چهارم توسعه محدودیتهای مذکور را الغو و در بند «د» ماده ۱۰ در این زمینه مقرر داشته است: در جهت ایجاد فضای رقابتی سالم و به دور از انحصار در نظام بانکی کشور و به منظور اقتصادی کردن فعالیت بنگاهها و مؤسسات و سازمانهای دولتی و دیگر نهادهای عمومی برای دریافت خدمات بانکی بنگاههای مذکور مجاز نداند بانک عامل انتخاب نمایند. بدیهی است به دلیل غیر مقید بودن اصطلاح بانک عامل، واژه بانک شامل کلیه بانکها، اعم بانکهای دولتی و بانکهای خصوصی می شود.

البته در مورد مسائل بانکی مربوط به بودجه عمومی کشور تبصره ۱ بند مذکور مقرر داشته است: انتخاب بانک عامل توسط ارگانهای موضوع این بند در مورد آن بخش از وجوده آنها که از محل بودجه عمومی دولت تأمین

غیر از موارد مذکور قانوناً بانکهای ارمنی توان ملزم به پرداخت تسهیلات تکلیفی دانست.

ب) لزوم تأمین یارانه برای ملزم

کردن نظام بانکها به پرداخت تسهیلات

بانرخ سود کمتر نرخ مصوب

چنان که گفته شد منابع بانکی ایران غالباً از محل سپرده گذاران تأمین می شود و بانکها وظیفه دارند این منابع را در جهت صرفه و صلاح آنان به گونه ای در عملیات تجاري بکار بزنند که حداقل سود رادر این عملیات نصیب خود و سپرده گذاران نمایند. به بیان دیگر، براساس قانون عملیات بانکی بدون ربا سپرده گذاران به بانکهای سپرده پذیر و کالت می دهند که سپرده های آنان رادر چارچوب قانون عملیات بانکی بدون ربا و آین نامه های اجرایی آن به مقایضیان واحد شرایط پرداخت کند و با آنان مشارت کوت و سرمایه گذاری نماید و در انتهای سود حاصله از این عملیات بانکی بین بانک و سپرده

فرهنگی و یا صنعتی دولت، نظام بانکی را مکلف می کند که به میزان مشخصی تسهیلات به اقساط و یا بخشهای خاص پردازد که به این نوع تسهیلات بانکی که منابع مالی آن از منابع بانکی تأمین ولی پرداخت آن قانوناً الزامی است، تسهیلات تکلیفی گفته می شود و به موجب بند «ر» تبصره ۲ بودجه سال ۱۳۸۴ سقف این تسهیلات در سال ۱۳۸۴ مبلغ دو هزار و چهارصد میلیارد ریال تعیین شده که در چارچوب ضوابط و ارقام پیش بینی شده در مصوبه شماره ۱۹۴۱۶/۰۸/۳۳۱۰۸ هیأت دولت توسط بانک مرکزی طبق جداول مشخص پرداخت آن بین بانکهای کشور توزیع می شود و به موجب ماده ۳ مصوبه مورد اشاره باز پرداخت تمام یا قسمتی از اصل و سود و خسارات قانونی جداول موضوع مصوبه مورد اشاره توسط سازمان مدیریت و برنامه به نیابت از طرف دولت تضمین و تعهد می شود.

به علاوه بر تبصره ۲ همین ماده از مصوبه مورد استناد مقرر شده: سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور موظف است حسب مورد ظرف پانزده روز تضمین لازم درباره طرح های دولتی را که اعطای تسهیلات به آنها مشمول تضمین دولت است به بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران ارائه دهد. بدین ترتیب، گرچه دولت به موجب مقررات بودجه نظام بانکی را مکلف می کند تا سقف مبلغ مشخصی تسهیلات تکلیفی پردازد؛ اما مقابلاً گذاران تقسیم می شود. بدین ترتیب، در این شیوه بانکداری و عملیات بانکی بیمان بانک و سپرده گذاران کسب سود بیشتر از عملیات بانکی است و اگر قرار باشد سپرده های سپرده گذاران تماماً به صورت تسهیلات تکلفی و قانونی پرداخت شده و لو آنکه اصل و حداقل سود آن نیز توسط دولت تأمین شود، دیگر عملیات بانکداری بدون ربا مفهومی نخواهد داشت؛ چه برسد به آنکه به بانکها تکلیف گردد که تسهیلات از منابع بانکی را کمتر از حداقل نرخ مقرر پردازند. به همین سبب قانون نگذاری بادر ک این مطلب در بند ب ماده ۱۰ برنامه چهارم مقرر داشته: الزام بانکها به پرداخت تسهیلات با نرخ کمتر در قالب عقود اسلامی در صورتی مجاز است که از طریق یارانه یا وجوده اداره شده توسط دولت تأمین شود.

لازم به توضیح است بر اساس مقررات بند معناست که تکلیف قانونی مورد اشاره شامل کلیه بانکها، اعم از خصوصی و دولتی می شود؛ اما ضوابط اجرایی محکمی برای اجرای مطلوب این قانون پیش بینی نشده است. از سوی دیگر، بند ۳ ماده ۱۰ قانون مورد استناد مقرر کرده است افزایش در مانده تسهیلات تکلیفی بانکها طی سالهای برنامه چهارم به طور متوسط سالانه ۲۰ درصد نسبت به رقم مصوب سال ۱۳۸۲ کاهش باید. به

منابع بانکی ایران غالباً از محل سپرده گذاران تأمین می شود و بانکها وظیفه دارند این منابع را در جهت صرفه و صلاح آنان به گونه ای در عملیات تجاري بکار بزنند که حداقل سود رادر این عملیات نصیب خود و سپرده گذاران نمایند. به بیان دیگر، براساس قانون عملیات بانکی بدون ربا سپرده گذاران به بانکهای سپرده پذیر و کالت می دهند که سپرده های آنان رادر چارچوب قانون عملیات تجاري بکار بزنند که حداقل سود رادر این عملیات تأمین نماید و در انتهای اجرایی آن به مقایضیان واحد شرایط پرداخت کند و با آنان مشارت کوت و سرمایه گذاری نماید و در انتهای سود حاصله از این عملیات بانکی بین بانک و سپرده

عقد اسلامی موضوع قانون عمليات بانکي بدون ربا استفاده کند.

نکته مهم در این مورد اين است که مجلس شورای اسلامي استفاده از ابزارهاي موربد بحث توسيط بانک مرکزي را به تصويب مجلس شوراي اسلامي منوط كرده است و اين بدان معناست که قانون مورداشاره (بند ۱۰) برname چهارم توسيعه از لاحظ حقوقی هيچ گونه خاصيت اجرائي ندارد و بانک مرکزي برای هر مورد اوراق مشاركت بتاید قبلًا مصوبه شوراي اسلامي را خذ کند.

ج) نظام پيشه سپرده های بانکي

تبصره ۲ ماده چهارم توسيعه شايد برای اولين بار پيشه نامه هاي صادر شده از سوي مؤسسات پيشه به عنوان وثيقه دريافت تسهييلات بانکي را معتبر شناخت. بدین ترتيب، در صورتی که متقاضيان تسهييلات بانکي برای توثيق تسهييلات مورد در خواست پيشه نامه معتبر را نه نمایند منع قانوني برای بانکها در پذيريش اين قبيل وثائق وجود ندارد.

در الواقع، با استفاده از اين ابزار پيشه اي، تسهييلات پرداختي بانکها تحت پوشش تضمين قراراري گيرند؛ اما قانوني گذار در بند «ط» ماده ۱۰ برname به منظور حفظ اعتماد عمومي به نظام بانکي و پيشه اي کشور پوشش تضميني سپرده اي مردم نزد بانکهاي سپرده پذير نظام پيشه سپرده هارا طراحي و مقرر كرده است که وزارت امور اقتصادي و داري ي تا پيان سال اول برنامه چهارم ۱۳۸۴ اقدامات قانوني لازم در اين مورد معمول دارد. لازم به توضيح است به موجب ماده ۴ قانون عمليات بانکي بدون ربا، مصوب ۱۳۶۲/۸/۸، بانکها مكلف به بازپرداخت اصل سپرده هاي قرض الحسن، اعم از جاري و پاپس انداز هستند؛ ولی در مورد سپرده هاي سرمایه گذاري مدت دار در قانون مذكور اين امر نه به صورت تکليف قانوني آنان ذكر شده پذير، بلکه به صورت اختيار قانوني آنان ذكر شده است. در حالی که سياق عبارات بند «ط» ماده ۱۰ برنامه چهارم به نحوی است که در هر صورت دولت موظف است مقدمات قانوني و اجرائي پوشش بيماه اي سپرده هاي مردم موجود نزد بانکهاي دولتي را فراهم آورد.

ح) تنظيم تعهدات ارزى کشور

تنظيم تعهدات ارزى کشور به نحوی که کشور با بدهی هاي ارزى کنترل نشده مواجه نشود همواره يكى از ظايف اصلی بانک مرکزى بوده است. ماده ۱۱ قانون پولی و بانکي کشور از بانک مرکزى

جاری بانکها و بالفرايش مانده مطالبات نظام بانکي از دولت بابت افزایش سرمایه غير نقدي است. در مورد افزایش سرمایه از طريق انتشار اوراق مشاركت و وضع به گونه ديجري است.

به هر حال به موجب ماده ۹۳ برنامه سوم توسيعه نيز دولت اجازه يافته بود به منظور تقويت پايه سرمایه بانکها و افزایش توان بانکهاي ايراني در بانکداري بين المللی در طول برنامه سوم توسيعه حداكثر تا پنج هزار ميليارد رial اوراق مشاركت و پيژه برای تقويت پايه سرمایه بانکهاي ايراني صادر و منتشر كند تا معادل مبالغ مذكور پس از فروش اوراق مشاركت به بانکها پرداخت شود.اما در برنامه چهارم توسيعه شيوه جديدي برای افزایش سرمایه بانکهاي ايداع شده است.

براساس بند ۱۰ ماده ۱۰ قانون مورداشاره به منظور ايجاد ساختار مالي مناسب در بانکها و فراهم آوردن امكان حضور مستمر بانکها در بازارهاي بين المللی همواره باید استاندارد و الزامات بين المللی در مورد نسبت کفايت سرمایه بانکها در حدی که شوراي بول و اعتبار تعيني می كندرعيت شود. بدین منظور پس از تسویه كامل اصل و سود اوراق مشاركت و پيژه، موضوع ماده ۹۳ برنامه سوم توسيعه اقتصادي - اجتماعي و فرهنگي جمهوري اسلامي ايران، مصوب ۱/۱۳۷۹ و تازمانی که نسبت کفايت هري يك از بانکهاي دولتي كمتر از حداقل تعين شده توسيع شوراي بول و اعتبار است همه ساله ميلني معادل در آمد دولت از محل ماليات و سهم سود دولت در آن بانک پس از واريز به حساب خزانه داري كل عيناً از محل اعتباراتي که در بودجه هاي سنواتي پيش يبين خواهد شد به صورت تخصيص يافته به منظور افزایش سرمایه دولت به حساب آن بانک واريز خواهد شد.

اگر اين وجهه برای تامين حداقل فوق کافي نباشد، مابه التفاوت از طريق وجود حاصل از فروش سهام و ياحق تقدم سهام بانک به حساب سرمایه بانکها و يا منظور نمودن اعتبار لازم در بودجه سنواتي، دولت تامين خواهد شد.

ج) محور استفاده از اوراق مشاركت توسيط بانک مرکزى

براساس بند ۱۰ برنامه چهارم توسيعه مجلس شوراي اسلامي به بانک مرکزى جمهوري اسلامي ايران اجازه داده تابه منظور اجرائي سياستهاي بولی از ابزار اوراق مشاركت و سایر ابزارهاي مشابه در قالب

مي گردد منوط به موافقه وزارت امور اقتصادي و داراي خواهد بود. ضمناً سپرده هاي دستگاه هاي اجرائي قانون پولی بانکي کشور مصوب ۱۸/۴/۱۳۸۴ به عنوان سپرده بانک عامل موضوع اين بند تلقى نمي شود و باید طبق مقررات قانون ياد شده در حسابهاي بانک مرکزى جمهوري اسلامي ايران منعکس گردد.

ت) کاهش بدھي دولت به نظام بانکي کشور

موضوع بدھي دولت به نظام بانکي کشور، اعم از بدھي بابت مبالغ پرداخت نشده، افزایش سرمایه بانکها و يا بدھي بابت تسهييلات تکليفي، موضوع تقريباً لا يتحلى است که همواره نظام بانکي را با بحران هاي مالي مواجه مي کند. به منظور حل اين مشكل در فراز ۱۰ بند چهارم توسيعه مقرر شده است: به منظور تامين رشد اقتصادي و کنترل تورم و بهبود بهره وری منابع نظام بانکي کشور دولت مکلف است بدھي خود به بانک مرکزى و بانکها را طي سالهای برنامه چهارم با منظور کردن مبالغ بازپرداخت در بودجه هاي سنواتي کاهش دهد. البته در قانون مورداشتاد چگونگي بازپرداخت بدھي هاي مورداشاره منوط به تصويب آين نامه اي شده که بنابه پيشنهاد مشترک وزارت امور اقتصادي و داراي و سازمان مديريت و برنامه ريزی کشور و بانک مرکزى جمهوري اسلامي ايران به تصويب هيئت دولت خواهد رسيد. بدويهي است در صورت اجرائي دقيق قانون مورداشاره و پرداخت بدھي دولت به نظام بانکي توان مالي بانکهاي ملي شده در حد قبل توجهی افزایش خواهد داشت.

ث) کفایت سرمایه بانکها

امروزه کفايت نسبت سرمایه بانکها با ميزان گردن مالي و تسهييلات دھي آن يكى از عوامل اساسی در موقفيت و احراز اعتبار مالي آنهاست. متأسفانه بعد از پيروزی انقلاب اسلامي عموماً افزایش قانوني سرمایه بانکهاي ملي شده متنه هي به تربیق منابع مالي نقدي به بانکهاي افزایش دهنده سرمایه نشده است؛ يعني شيوه افزایش سرمایه بانکهاي ملي شده يار طریق تجدید ارزیابی داراي بانکها و يار طریق تعهد دولت به تامين منابع مالي برای افزایش سرمایه اين بانکها بوده که در هر دو مورد افزایش سرمایه عملاً متنه به ورود منابع نقدي به نظام بانکي نخواهد شد؛ بلکه تأثير مالي آن صرف اداره داراي هاي سرمایه اي و غير

اعطایی در لواج بودجه سالانه منظور خواند شد. دولت موظف است بازپرداخت تسهیلات اعطایی توسط نظام بانکی را که در این بند پیش بینی شده است تضمین کند.

- مشارکت در پیشرفت امر پژوهش و تحقیق در کشور؛ با این توضیح که براساس بند ۵ ماده ۴۶ برنامه چهارم یک درصد از آمد عملیاتی شرکتهای دولتی و بانکها باید سرمایه گذاری در پژوهش و فناوری تخصیص یابد.

- منوع بودن استقرار دولت از بانک مرکزی و نظام بانکی کشور برای تأمین کسری بودجه (بند ۲ ماده ۴۶)

- منوعیت تضمین تعهدات دولت در قراردادهای اکتشاف و توسعه شرکت ملی نفت ایران (بند ۲ ماده ۱۴)

برایند نهایی:

در مجموع به نظر می‌رسد سیاستهایی نظیر آنچه ذیلاً بدانها اشاره می‌شود از مهمترین سیاستهایی است که در برنامه چهارم توسعه برای نظام بانکی کشور در نظر گرفته شده است:

- عدم الزام بانکها به پرداخت تسهیلات با نرخ کمتر بودن تأمین یارانه آن توسط دولت.

- تکلیف دولت به کاهش بدھی های خود به نظام بانکی در طول برنامه چهارم توسعه.

- رقابتی کردن فعالیت بانکهای ملی شده.

- تکلیف دولت به تأمین منابع لازم برای کفایت سرمایه بانکها.

- اعطای استقلال به بانک مرکزی و تغییر ساختار و ترکیب شورای پول و اعتبار.

تنظیمی و نظارتی و سازو کار اجرایی لازم امکان سرمایه گذاری خارجی در بازار سرمایه کشور و بین المللی کردن بورس اوراق بهادار تهران را فراهم آورند.

چهارم: سایر وظایف نظام بانکی کشور در برنامه چهارم توسعه

علاوه بر موارد یاد شده فوق الذکر قانون گذار در برنامه چهارم توسعه موارد دیگری نیز مرتبط با نظام بانکی کشور مقرر کرده که از جمله مهمترین آنها عبارت است از: - تنظیم سیاستهای پولی و مالی و ارزی با هدف دستیابی به ثبات اقتصادی و نوسانات (موضوع ماده ۴۲)

- تأمین و پرداخت تسهیلات از منابع بانکی برای اجرای طرح جامع نحوه استقرار نیروهای مسلح در سطح کشور، موضوع ماده ۱۲۸ برنامه چهارم

- مجاز بودن پرداخت تسهیلات بانکی به اشخاص حقیقی و یا حقوقی برای ساخت سینما و یا بازسازی سینماهای موجود با مشارکت شهرداری ها، موضوع ماده ۱۶۳ برنامه چهار توسعه تنفيذی در ماده ۱۰۷ برنامه چهارم

- پرداخت تسهیلات مناسب بانکی به آسیب دیدگان از سوانح و بلایای طبیعی، نظیر سیل و یا زلزله بدین شرح که به موجب مقررات ماده ۱۸۱ برنامه چهارم وزارت کشور می‌تواند از محل منابع

قرض الحسن نظام بانکی، وام و در صورت عدم تکافو از محل سایر منابع بانکی تسهیلات موردنیاز را به مالکان واحد های مسکونی، تجاری، صنعتی، معدنی و کشاورزی خسارت دیده در مناطق سابق الذکر اعطا کند. مابه التفاوت سودو کارمزد تسهیلات

به عنوان تنظیم کننده نظام پولی و بانکی کشور یاد کرده که از جمله اختیارات آن تنظیم مقررات مربوط به معاملات ارزی و تعهد و یا تنظیم پرداخت های ارزی با تصویب شورای پول و اعتبار است. ماده ۱۳

برنامه چهارم توسعه نیز در این مورد وظایفی را بر عهده بانک مرکزی و دستگاههای اجرایی قرارداده است. از جمله:

- دستگاههای اجرایی باید عملیات و معاملات ارزی خود را از طریق حسابهای ارزی که در بانکهای داخل و خارج با تأیید بانک مرکزی ایران افتتاح کرده و یا می کنند انجام دهند.

- فهرست کلیه حسابهای ارزی جدید خود را به بانک مرکزی ایران اعلام تا پس از تأیید، ادامه فعالیت آهاماً مؤثر گردد.

- بانکهای تجاری و تخصصی مجازند بدون تضمین دولت و با رعایت سقف مذکور در جزء ۲، ماده ۱۳ قانون نسبت به تأمین منابع مالی طرح های سرمایه گذاری بخش های غیر دولتی از منابع بین المللی اقدام کنند.

- بانک مرکزی فقط مجاز به تمهد و یا پرداخت معاملات و قراردادهای دستگاههای اجرایی است که بر عایت مقررات مذکور در بند ماده ۱۳ (از جمله انتشار آگهی مناقصه بین المللی در موردن قراردادهای بیش از یک میلیون دلار) انجام شده باشند که در این خصوص بالاترین مقام دستگاه اجرایی ذی ربط باید رعایت مقررات مذکور را تأیید کند.

- براساس بندج ماده ۱۵ برنامه بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و وزارت امور اقتصادی و دارایی موظف اند با طراحی و تدوین چارچوب

مقدمه:

در عصر حاضر که اقتصاد جهانی به شدت رقابتی شده است کمتر کشوری را در جهان می توان یافت که برای جلب سرمایه های بین المللی برنامه ریزی جدی و مدونی نداشته باشد. کشور ما نیز از این قاعده مستثنی نیست و جذب سرمایه های خارجی در طرحهای کشور بنا بر ضروریات، وارد مرحله تازه ای شده است.

تصویب قانون تشویق و حمایت سرمایه های خارجی، نشانه بارز و روشنی برای مدعای است و در آن مشخص می گردد قانونگذار به خوبی اهمیت این موضوع را درک و بانگاه نو و فعالانه به راهبرد سرمایه گذاری خارجی به عنوان مهمترین عامل و محرك اصلی در افزایش تشکیل سرمایه داخلی، ارتقای صادرات غیر نفتی، دستیابی به صنایع با ارزش افزوده بالا، تعمیق رقابت پذیری و سطح فناوری، رسیدن به محصولات کیفی برای حضور در عرصه بین المللی و مهارت های نیروی انسانی و استفاده از شیوه های مدیریتی کارآمد را یادآوری می کند.

وجود زمینه های مناسب سرمایه گذاری نظیر منابع زیرزمینی، معادن، ظرفیتهای استفاده نشده به همراه نیروی انسانی مستعد و متخصص می تواند فرآیند پذیرش و جذب سرمایه گذاری خارجی را تسهیل و تسريع کند.

سرمایه گذاری مستقیم خارجی^۱ یا FDI

سرمایه گذاری مستقیم خارجی عبارت است از سرمایه گذاری که متنضم مناسب بلند مدت و منعکس کننده کنترل و نفع مستمر شخصیت حقیقی یا حقوقی یک کشور (سرمایه گذاری خارجی یا شرکت مادر) از شرکتی واقع در خارج موطن سرمایه گذار باشد.

چنانکه از تعریف بالا بر می آید FDI، سه وجه مشخص دارد که عبارتند از:

- بلند مدت بودن فعالیت

- ریسک پذیری مستقیم سرمایه گذاری

- حضور و کنترل مستمر سرمایه گذاری در فعالیت

هر گونه سرمایه گذاری که ویژگی های فوق را نداشته باشد سرمایه گذاری مستقیم خارجی تلقی نمی شود.

لازم به ذکر است که الفاظ و تعاریف مختلف مرتبط با سرمایه گذاری مستقیم خارجی به منظور استفاده و درک بهتر کشور های مختلف یکسان سازی شده و منبع WIR^۲ و IFS^۳ از مهتمترین نشریات مرجع هستند.

شناخت عملکرد FDI کشورها را براساس نسبت FDI دریافتی به اندازه اقتصادشان رتبه بندی می کند و این نسبت به صورت سهم کشورها از FDI ورودی جهانی به سهم شان در GDP^۴ جهانی محاسبه می شود. ضریب بزرگتر از یک نشان می دهد که کشور مورد بحث به اندازه

محمد معماران کاشانی
کارشناس شعبه شهید بیشتی

این مزد و بوم تمہیدات خاصی اندیشیده تا زمینه های جذب منابع خارجی در این طرحها فراهم آید.

به منظور رسیدگی و اخذ تصمیم درخصوص خواست سرمایه گذاری با منشا خارجی هیئت به نام هیئت سرمایه گذاری خارجی به ریاست معاون وزیر امور اقتصادی و دارائی به عنوان رئیس کل سازمان (سازمان سرمایه گذاری و کمکهای اقتصادی و فنی ایران) و مرکب از معاون وزیر امور خارجه، معاون رئیس سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور، معاون رئیس کل بانک مرکزی و حسب مورد، معاونان وزارت خانه های ذی ربط تشکیل می گردد. مجوز سرمایه گذاری، پس از تصویب هیئت با تأیید و امضای وزیر امور اقتصادی و دارائی صادر می شود. سرمایه گذاری های خارجی که براساس مفاد قانون پذیرفته می شوند از تسهیلات و حمایتها قانون تشویق و حمایت سرمایه گذاری خارجی برخوردارند و این سرمایه گذاریها به دطريق زیرقابل پذیرش هستند:

(الف) سرمایه گذاری مستقیم خارجی در زمینه هایی که فعالیت بخش خصوصی در آن مجاز است.

(ب) سرمایه گذاری های خارجی در کلیه بخشها در چارچوب روشهای "مشارکت مدنی"^۵ "بعض متقابل"^۶ و "ساخت، بهره برداری و واگذاری"^۷ انجام می شود که برگشت سرمایه و منافع حاصل صرفاً از عملکرد اقتصادی طرح مورد سرمایه گذاری ناشی می شود و به تضمین دولت یا بانکها و یا شرکتهای دولتی متکی نیست.

- 1.Foreign Direct Investment
- 2.World Investment Report
- 3.International Financial Statistics
- 4.Gross Domestic Product
- 5.Un-incorporated joint Venture
- 6.BuyBack
- 7.BOT:Build-Operate-Transfer

مأخذ:
خانمی، همایون، ۱۳۸۳، روشهای کاربردی جذب سرمایه های خارجی در پژوهه های صنعتی.

یکسان برخوردارند.
۵. سرمایه گذاری خارجی مورد سلب مالکیت و ملی شدن قرار نخواهد گرفت.

وجود زمینه های مناسب
سرمایه گذاری نظیر منابع زیرزمینی، معادن، ظرفیت های استفاده نشده به همراه نیروی انسانی مستعد و متخصص می تواند فرآیند پذیرش و جذب سرمایه گذاری خارجی را تسهیل و تسريع کند

۶. ورود سرمایه نقدی و غیرنقدی خارجی صرفاً براساس مجوز سرمایه گذاری انجام می گیرد و به مجوز دیگری نیاز نیست.

۷. حجم سرمایه گذاری خارجی در هر مورد تابع هیچ گونه محدودیتی نیست.

۸. انتقال اصل سرمایه، سود سرمایه و منافع حاصل از بکارگیری سرمایه به صورت ارز و برحسب مورد به صورت کالا به ترتیب مندرج در مجوز سرمایه گذاری میسر است.

اقتصاد اش FDI بیشتری دریافت می کند و ضریب کوچکتر از یک نشان می دهد که کشور ذی ربط به نسبت اقتصاد اش FDI کمتری دریافت کرده است. (ضریب منفی نیز به آن است که سرمایه گذاران خارجی در آن دوره از سرمایه گذاری هایشان در آن کشور کاسته اند).

بلژیک و لوکزامبورک در سالهای ۱۹۹۸ تا ۲۰۰۰ FDI کشور برتر جذب کننده ۲۰۰۰ قرار گرفتند. این ۲۰ کشور برتر در رتبه بندی شاخص عملکرد FDI شامل ۶ کشور صنعتی، ۲ کشور از برهای اقتصادی آسیای شرقی، ۳ کشور از میان کشورهای در حال گذار و ۹ کشور از اقتصادهای در حال توسعه می باشند. جمهوری اسلامی ایران از لحاظ شاخص عملکرد FDI در بین ۱۴۰ کشور مورد بررسی در رتبه ۱۳۱ قرار داشته است. حائز اهمیت است بدانیم ایالات متحده آمریکا در سال ۲۰۰۱ میلادی بزرگترین دیریافت کننده FDI در میان کشورهای صنعتی جهان بوده است.

قانون تشویق و حمایت سرمایه گذاری خارجی

این قانون مشتمل بر ۲۵ ماده و ۱۱ تبصره در

تاریخ ۱۳۸۰/۱۲/۱۹ از تصویب مجلس شورای اسلامی گذشته و برخی مواد و بندوهای آنها در تاریخ ۱۳۸۱/۳/۴ به تصویب مجمع تشخیص مصلحت نظام رسیده است.

مرواری بربخی نکات مهم و بر جسته این قانون

۱. این قانون برای تمام اصطلاحات و عبارات کاربردی در سرمایه گذاری خارجی تعریف ارائه داده است.

۲. تمام اشخاص حقیقی و حقوقی غیر ایرانی و ایرانی با استفاده از سرمایه با منشا خارجی به عنوان سرمایه گذار خارجی تلقی شده اند.

۳. سرمایه گذاری های شرکتهای دولتی خارجی، خصوصی تلقی و پذیرفته می شوند.

۴. سرمایه گذاری های خارجی مشمول این قانون از کلیه حقوق، حمایتها و تسهیلاتی که برای سرمایه گذاری های داخلی موجود است به طور

۹. سرمایه گذاری در کلیه زمینه های مجاز برای فعالیت بخش خصوصی امکان پذیر است.
۱۰. محدودیتی از لحاظ درصد مشارکت سرمایه گذاری خارجی وجود ندارد. چنانکه ملاحظه می شود قانون گذار حسب درک اهمیت و ضرورت سرمایه های خارجی در امور زیر بنایی و به منظور عمران و آبادانی

جامعه اطلاعاتی

منوچهر بصیر

هر زمان نو می شود دنیا و ما بی خبر از نوشدن اندرونی مولوی

جامعه اطلاعاتی مفهوم تازه‌ای می‌یابد. انسان باسود کسی نیست که در فلان رشته متخصص باشد، بلکه کسی است که در حرفه خود آخرین معلومات روز را داشته باشد. به همین دلیل است که در کشورهای پیشرفته تمام صاحبان حرفه، خصوصاً استادان و پست‌های علمی مرتب مورد ارزیابی قرار می‌گیرند و چنانچه معلومات آنها به روز نباشد، کنار گذاشته می‌شوند.

حتی بهره دهی و بازده یک کارمند ساده نیز مرتب بررسی و ارزیابی می‌شود و اگر او نتواند به سطح مطلوب بهره وری برسد، حذف خواهد شد. اگر در گذشته دانشمندان مجبور بودند برای آشنایی و تبادل اطلاعات سالمی یکی دو بار با یکدیگر در همایش‌های منطقه‌ای یا فرامنطه‌ای شرکت کنند، امروز به علت گسترش حیرت آور فناوری اطلاعاتی هر ساعت می‌تواند با هم تماس داشته باشد و به تبادل اطلاعات بپردازند.

به همین دلیل یافته‌های علمی و اطلاعات جدید تا به حدی زیاد است که به عصر ما، عصر انفحار اطلاعات نیز می‌گویند.

در جامعه اطلاعاتی، جایی برای وقت کشی، در چازدن و عقب رفتن نیست یا انسان باید همپای تحولات حرکت کند، یا باید تن به برده گی و نابودی دهد.

جامعه اطلاعاتی، جامعه‌ای است که اساس آن نوآوری و خلاقیت است. اگر تمدن حاصل برخورد و تبادل اندیشه‌های است، جامعه اطلاعاتی، که چنین امکاناتی را در دسترس همه قرار می‌دهد، چنین جامعه‌ای است. بدین ترتیب، با جرئت می‌توانیم بگوییم که ما با گسترش فناوری اطلاعات به عصر ارتباطات قدم گذاشته ایم و صفت بارز آن آزادی بیان و اندیشه به منظور نوآوری و خلاقیت است.

رسو، فیلسوف انقلاب کبیر فرانسه می‌گوید «зор ایجاد حق نمی‌کند». بنابراین، همان طور که تاریخ تمدن نشان داده، در برخورد اندیشه‌ها فقط اندیشه برتر بر پایه و استدلال و منطق علمی پیروز می‌شود. ممکن است کشور یا قومی بتواند یک کشور را از لحاظ نظامی شکست دهد، اما سرانجام در برخورد فرهنگی، در مقابل

فرهنگ برتر تسلیم می‌شود.

در جامعه اطلاعاتی اطلاعات به طور مستمر نو می‌شود، لذا حق با کسی است که حرف تازه‌ای مطرح می‌کند و کهنه محکوم به فناست. بانکداری الکترونیکی گوشه‌ای از تحولات جامعه اطلاعاتی است؛ زیرا نه تنها بانکداری، بلکه در کنار آن بازاریابی، آموزش، بهداشت و حتی کار الکترونیکی انجام می‌گیرد. به طور کلی، سواد در

داشتن افرادی با ثروت خالص هنگفت، یعنی در واقع آنها یک که حداقل ۱۰ میلیون دلار دارایی و سرمایه بالرتبه دارند، همیشه هدف اصلی عملکرد بانک خصوصی بوده است. بر طبق نظر جین کیم^۱ کارشناس ارشد تجزیه و تحلیل در زمینه بازارهای سرمایه ای و عضو مرکزیت کالاهای عمومی در فرمانیگاهام^۲، با رشد بازار تخصصی که سالانه حدود ۳ درصد است، رقابت برای جذب مشتری سخت تراز همیشه می شود. بنابراین گفته اوهمان طور که بانکها منظور جذب مشتریان پر منفعت درجهت توسعه عملکرد بانک خصوصی خود تلاش می کنند، آنها در صدد افزایش فناوریهای حمایتی خود برای تأمین خدمات بهتر به مشتری، بهبود سوددهی و گسترش تولیدات وارائه خدمات بیشتر هستند.

به گفته کیم مشتریان بانک خصوصی به دو مقوله اساسی توجه دارند، یک دسته آنها یک هستند که تمام دارایی خود را در یک مؤسسه مستقل نگهداری می کنند، مثل بانک خصوصی سیتی گروپ در نیویورک که عملکرد بانکداری بسیار گسترده ای دارد و دسته دیگر آنها یک هستند که ترجیح می دهند سرمایه و دارایی خود را بین دو یا چند تأمین کننده تقسیم کنند به این منظور که سرمایه و دارایی آنها فقط در یک جا متمرکز نشود. نامبرده در ادامه صحبت خود متذکر می شود وقته که مشتریان بانک خصوصی سرمایه دارتر می شوند و مجموعه دارایی خود را بیشتر گسترش می دهند، در صورتی که قادر به اداره تمام دارایی خود نباشند، در آن صورت به دنبال یک مؤسسه مرکزی می گردند که حداقل برای تمام سرمایه و دارایی آنها گزارش مالی ارائه دهد.

کیم می گوید: «بزرگترین راه و روش درین بانکهای خصوصی آن راهی است که اکنون ایده بخش اطلاعاتی است و توجه به این مسئله است که دیگر تأمین کننده های مالی چه دارایی هایی را نگهداری می کنند». بر طبق نظر کیم، برای تهیه این گزارشها مالی، بانکها مالکیت سهامی و ابزار شخص ثالث را گسترش می دهند که این بیشتر شیوه، اما بیچیده تراز تقاضای کلی صورت حساب خدمات مالی شرکتهایی است که در بازار فعال عمومی استفاده می شود.

شناخت مشتری

بر طبق گفته گولرموکاپ^۳، نایب رئیس تجزیه و تحلیل صنعتی معامل و عضو تاور گروپ در نیدهام، یکی از بزرگترین رقابت‌های بانکی، حتی برای آنها که تمام دارایی بالرتبه دارند، یک بانک خصوصی را دارا می کنند، این است که مقدار واقعی دارایی های مشتریان خود را به دست آورند و این نه تنها به نفع مشتریان است، بلکه این کار به منظور اهداف داخلی صورت می گیرد. او می گوید: «بانکداری خصوصی خود یک بازار سیپارا تخصصی است.»

ون دایک^۴ مؤسس و بنیانگذار راهبرد و پژوهش جاولین در پیلسن^۵، کالیف، این گونه توضیح می دهد که بخشی از این رقابت بر می گردد به این مسئله که این مشتریان به غیر از سرمایه و دارایی قابل توجهی که دارند، غالباً حسابهای اعتباری قابل توجهی نیز دارند؛ مثل کارت‌های اعتباری و امehای اعتباری، به علاوه از آنجاکه مشتریان بانک خصوصی اشخاص متخصصی مثل (دکتر، وکیل، حسابدار و غیره) و همچنین مالکین تجاری هستند، غالباً اعتبار تجاری نسبی برخوردارند.

ون دایک اظهار می دارد که با اینکه برخی از بانکهای بزرگتر مثل ولز فار گو^۶

**فناوری برتر، ارتباط بسیار نزدیک و برخورداری از قروت
خالص هنگفت، نوشتۀ: فیل بربت
ترجمۀ: ابوالقاسم حکیمیان - کارشناس ادارۀ کل خدمات
پشتیبانی و رفاهی**

مثل نسخه های اقتباسی، نسخه های اصلی و دیگر آثار کلکسیونری که بسیاری از مشتریان بانک خصوصی در مجموعه دارای خود دارند.

براساس نظر کیم که عضو گروه مرکزیت کالاهای عمومی است، برای اینکه بتوان به نحوی تری با این مجموعه دارای های فزونی یافته سرو کار داشت،

برخی از بانکها از سیستمهای مدیریتی مجموعه دارای استفاده می کنند که سبقاً توسعه کارگزاران بورس اوراق بهادار و دیگر مدیران فعال سرمایه گذار استفاده می شده است. او می گوید: «بانکهای خصوصی در صددند که خود را نقطه ارتباطی برای دارایی های مالی مشتریان قرار دهند».

ون دایک، عضو گروه جاولین می گوید که بانکهای خصوصی به حسابهای این افراد به عنوان ارتباطات چند نسلی می نگرند، به علاوه برای

دارایی های در سطح بسیار بالا نرم افزاری طرح بزی شده است که در اداره و حسابرسی حسابهای مشتریان بانک خصوصی به آنها کمک می کند و تامد زمان سیار میدیدی دارایی مالکین اصلی را برای اعضا خانواده آنها حفظ می نماید. این مسئله نه تنها باعث شده که این دارایی های سطح بالا ثبات بیشتری بیابند و جایگاه مطمئنی برای درآمد ثابت آنها تامین شود، بلکه آنها پیشنهاد دهنده طرحی برای انتقال این دارایی ها به وارثان آنها هستند.

ون دایک اظهار می دارد که بانکهای بزرگتر برای اینکه به این نیاز پاسخ دهد، خود طراح آن برنامه می شوند، در حالی که بانکهای کوچکتر این نیاز هارا از تامین کننده هایی که ارائه دهنده فناوری برتری هستند، خردباری می کنند.

فلسفه تغییر و تحول

از آنجاکه نیاز مشتریانی که ثروت خالص هنگفت دارند رو به فزونی و گسترش است، برخی از بانکها به این نتیجه رسیده اند که دیگر خود قادر به تأمین خدمات اختصاصی به آنها نخواهد بود.

ون دایک می گوید: «نقینگی دارایی ها برای این دسته از افراد بسیار

ثره و تمند بسیار مهم است. بسیاری از بانکها قادر به تأمین این نیاز نیستند.» برای ارائه خدمات سرمایه گذاری در حد گسترده تر و تولیدات بیشتر، برخی از بانکها با مدیران مستقل مالی که در فروش تولیدات غیراختصاصی فعالیت دارند، کارمی کنند. ون دایک در توضیحات خود می گوید که بانکهای خصوصی هنوز ارتباط شخصی خود را با مشتری از طریق درخواست نامه های ذخیره مالی حفظ کرده اند که به مدیریت مالی در بانک مربوط می شود. اما، تولیداتی مثل صندوقهای سرمایه گذاری متقابل، اوراق قرضه دولتی و یا خصوصی وغیره و خدمات ذی ربط از طریق یک و یا چند شخص ثالث مستقل تأمین می شود.

به علاوه مشتریان بانک خصوصی دوست دارند که این اختیار عمل به آنها داده شود که نه تنها دارایی و سرمایه خود را در بین حسابهای شخصی خود در مؤسسه های مالی قدیمی شان جابه جا کنند، بلکه پول خود را از یک مؤسسه مالی به دیگری انتقال دهند. بر طبق نظر ون دایک با اینکه بانکداران چندین سال است که با این ایده مخالفت

در سانفرانسیسکو و بانک آمریکا در چارلوته ان بی سی^۷ فناوری خود را توسعه داده اند تا هر گونه سپرده، اعتبار و دیگر حسابهای این گونه افراد بسیار ثروتمند را که ناخودآگاه آن را حفظ کرده اند، صاحب شوند، با وجود این، بسیاری از بانکها هنوز در مراحل توسعه چنین سیستمهایی هستند.

ون دایک به این مطلب اشاره می کند که توصیف مختصر این مشتری خاص مهمتر از مسئله حفظ آن مشتری است. او می گوید: «این افراد با ثروت هنگفت خالص بادیگر مشتریان بانک به طور کلی فرق دارند. این دسته از افراد احتمالاً کمتر پیش می آید که از بانک خود رضایت داشته باشد». بر طبق نظر ون دایک در مقایسه با ۵۵ درصد از کل جمعیت تنها ۴۳ درصد از این دسته از مشتریان خاص کاملاً از بانک خود رضایت خاطر دارند و مشتریان ناراضی احتمالاً سرمایه و دارایی خود را به جای دیگری انتقال می دهند.

به دنبال مسئلی که به دنبال ۱۱ سپتامبر ۲۰۰۱ پیش آمد، با اینکه تأکید زیادی روی قانون شناخت مشتری خود شده است، با این حال بسیاری از مؤسسه های هنوز به این مسئله توجه ندارند و با نظریه کاپ عضو تاور گروپ مخالفت می کنند و این خود موجب نارضایتی مشتری می شود.

کاپ یک مثال شخصی برای این مسئله اورده است و آن این است که یک مشتری بانک خصوصی که ۲ میلیون دلار سرمایه و دارایی در بیکی از مؤسسه های دارند، با استفاده از یک کارت اعتباری سعی می کند ۳۰۰،۰۰۰ دلار خرید کند. دایره اعتباری بانک، برای کارتهایی که کمتر از پنج سال نگه داشته شوند، یک محدودیت ۲۵،۰۰۰ دلاری در نظر می گیرد و افزایش های اعتباری تنها به ۱۰ درصد (یعنی ۲۵۰۰ دلار) محدود می شوند. دایره اعتباری بی خبر از دارایی های کامل مشتری که در دیگر حسابهای بانکی وجود دارد، خرید را محدود می کند و موجب نارضایتی مشتری می شود.

کاپ در توضیح خود می گوید: «قوانین کارتهای اعتباری بسیاری از بانکها مثل راههای برش یک کلوچه است، بدون اینکه به حسابهای دیگر و نسبت مشتری با مؤسسه توجه شود.»

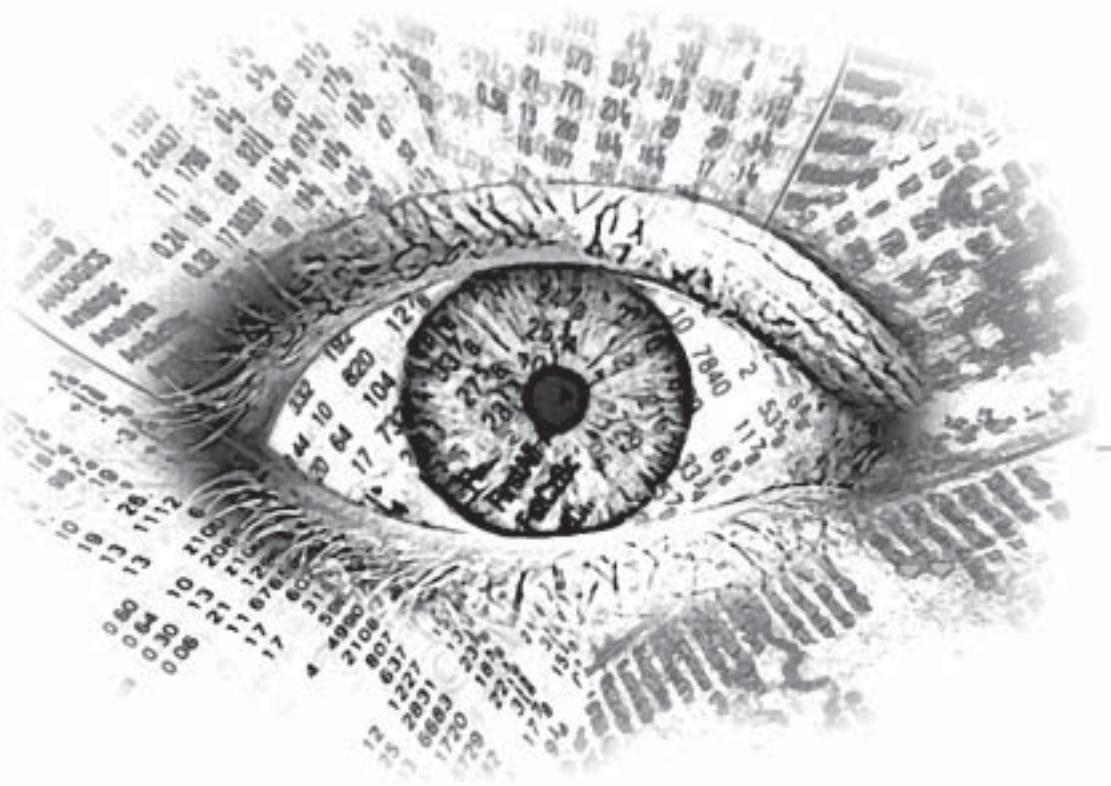
او متذکر می شود که برای حل این مشکل بسیاری از بانکها سیستمهای اختصاصی مدیریت ارتباط با مشتری ایجاد کرده اند و از عرضه کننده هایی مثل اراکل^۸ (در درود شورز، کالیف) و همین طور سیبل و بیبل - سافت^۹ که هر دو بخشی از اراکل هستند، راه حل هایی برای این مدیریت ارتباط با مشتری کسب کرده اند.

ون دایک، مؤسس پژوهشکده جاولین می گوید، سیستمهای قدیمی و اختصاصی مدیریت ارتباط با مشتری هیچگاه وجه

کاملی که مورد نیاز عملکرد بانک خصوصی است، ارائه نداده است. او اضافه می کند که بیشتر این سیستمهای طوری طرح ریزی نشده اند که دارایی های بسیار بیچیده را در نظر بگیرند؛

به دنبال مسئلی که به دنبال ۱۱ سپتامبر ۲۰۰۱ پیش آمد، با اینکه تأکید زیادی روی قانون شناخت مشتری خود شده است، با این حال بسیاری از مؤسسه های هنوز به این مسئله توجه ندارند و با نظریه کاپ عضو تاور گروپ مخالفت می کنند و این خود موجب نارضایتی مشتری می شود

**مشتریان بانک خصوصی
دوست دارند که این اختیار عمل
به آنها داده شود که نه تنها دارایی
و سرمایه خود را در بین حسابهای
شخصی خود در مؤسسه های مالی
قدیمی شان جابه جا کنند، بلکه
پول خود را از یک مؤسسه مالی به
دیگری انتقال دهند**

جای می گیرد. البته همان طور که فناوریهای بانکداری خصوصی در توسعه صنعت نقش سازی دارد، حفظ این ارتباطات شخصی با مشتری خود باعث ایجاد رقابتی شدیدتر می شود. بر طبق نظر ون دایک، بانکهای خصوصی نیازمند برقراری یک توازن هستند و این مسئله میسر نمی شود مگر اینکه بانکها برای مشتریان خود ابزارهای فناوری برتری فراهم کنند و همچنین در خدمات انسانی خود ارتباط شخصی بالایی برقرار سازند.

ون دایک می گوید: «این افراد با ثروت خالص هنگفت خواهان فناوری برتری هستند و این نه برای هوی و هوس است، بلکه برای آسودگی خاطر آهه است.» این مشتریان هنوز به دنبال این هستند که در صورت لزوم توجه خاصی به آنها بشود.

مأخذ:

Britt,Phill,((Private Banking)),Bank Systems and Technology,December 2005.35-36p.

- 1.Gene Kim
- 2.Frominghom
- 3.Guillermo kopp
- 4.VanDyke
- 5.Pleasanton
- 6.WellsFargo
- 7.Charlotte,N.B.C
- 8.Oracle
- 9.RedwoodShores
- 10.Siebel and PeopleSoft

کرده اند که مشتریان بتوانند به راحتی سرمایه و دارایی خود را به شرکتهای خدمات مالی دیگری انتقال دهند؛ اما به تازگی از کار خود پشیمان شده اند؛ زیرا آنها می دانند که اگر بانکها به این افراد اجازه انتقال ندهند، مشتریان بانک خصوصی همه کسب و تجارت خود را به جای دیگری انتقال می دهند و سهمی از سرمایه خود را به تأمین کننده دیگر خدمات مالی که خواهان آن است، ارائه می دهند.

ون دایک اظهار می دارد که دو بانک بزرگ سابقً این قابلیت را جزء عملکرد بانک خصوصی خود قرار داده اند، اما بسیاری از بانکهای دیگر هنوز با این روند به مخالفت برخاسته اند. ون دایک می گوید: «بسیاری از بانکها این قابلیت را ارائه نمی دهند، در حالی که بسیاری از این افراد با ثروت خالص هنگفت در پی آن هستند.»

ون دایک در ادامه صحبت خود می گوید از جمله خدمات دیگری که این دسته از افراد بسیار ثروتمند در طلب آن هستند، مدیریت نقدینگی است. بسیاری از مشتریان بانک خصوصی دارای سرمایه هایی هستند که از بسیاری از سرمایه های حاصل از معاملات تجاری کوچک، تجاوز می کند. بسیاری از این قبیل افراد مبلغ هنگفتی به صورت نقد و قابل دسترسی در اختیار دارند؛ اما به دنبال این هستند که از عواید سرمایه گذاری خود سودی کسب کنند، بدون اینکه با بت صورت حساب هایی که به موقع پرداخت نشده است متحمل هیچ گونه هزینه ای شوند. او می گوید که در نتیجه برخی از بانکها از مدیریت نقدینگی بهره می گیرند و از فناوریهای دیگری استفاده می کنند که از ابتدای مختص مشتریان بانکی طرح ریزی شده است.

در نتیجه، تمام مواردی که ذکر شد همگی در مبحث خدمت به مشتری

طرح پشتیبانی خدمات مالی خرد روستایی

طرح پشتیبانی خدمات مالی خرد روستایی با حمایت مشترک بانک کشاورزی و صندوق بین المللی توسعه کشاورزی (ایفاد)، از سال ۱۳۸۱ در چند استان کشور در حال اجراست، در همین رابطه شماره دوازدهم خبر نامه آسیا و اقیانوسیه ایفاد، صفحه ای را به اخبار مربوط به طراحی سیستم اطلاعاتی مدیریتی (MIS) در ایران اختصاص داده است، که ترجمه آن از نظر همکاران می گذرد.

ترجمه از: معاونت در امور همکاریهای بین المللی

در طرح پشتیبانی خدمات مالی خرد روستایی که با حمایت مالی بانک کشاورزی و کمک بلاعوض صندوق بین المللی توسعه کشاورزی (ایفاد) به اجرا در آمده، یک پایگاه اطلاعاتی شبکه ای ایجاد شده که ارائه دهنده طرح سیستم اطلاعات مدیریت و سیستم تصمیم گیری است.

هدف این پروژه، بانکداری پیوندی در ایران است که مؤسسات مالی محلی و اعضای آن را به بازارهای مالی مرتبط می کند و این امکان را میسر می سازد که تعداد زیادی از اقامه گیرندگان خرد و کارآفرینان کوچک به خدمات مالی روستایی دست یابند. این پروژه به گروههای خوددار و خود مدیریتی دارای مالکیت محلی متکی است و خدمات مالی بانک کشاورزی را در اختیار تهییدستان روستایی و گروههای آسیب پذیر، به ویژه زنان و جوانان قرار می دهد. مجری این پروژه مؤسسه بین المللی توسعه خدمات مالی خرد روستایی است که یک سازمان جامعه مدنی ایرانی محسوب می شود. در این پروژه آزمایشی منطقه جغرافیایی وسیعی با فرهنگها و اوضاع اقتصادی اجتماعی گوناگون تحت پوشش قرار گرفته است. چهار استان در غرب و شمال غربی ایران و دو استان دیگر در این طرح قرار دارند. به علاوه، چند سازمان جامعه مدار، سازمان های غیر دولتی (NGO) در سطح روستا، شعب بانک کشاورزی، دفاتر NGO، آژانس اجرایی در سطح استانی - کشوری و بالاخره ایفاد در سطح بین المللی در آن نقش دارند. از جمله این سازمانها و آژانس هایی توان به کمیته ملی اعتبارات خرد وزارت رفاه اشاره کرد.

طرح پشتیبانی خدمات مالی خرد در روستا به عنوان طرحی آزمایشی، نتایج نویدبخشی در ارتباط با توانمندسازی زنان روستایی و جوانان به همراه داشته است و امکان استفاده از منابع ملی را در آینده میسر می سازد. پایگاه اطلاعاتی شبکه ای ایجاد کاران این طرح را یک دیگر مرتبط ساخته و فرایند طراحی و تصمیم گیری در مورد راهبردهای ذی ربط را تسهیل می کند. این پایگاه اطلاعاتی مزایای بسیاری را برای فعالان این پروژه در سطح مختلف به همراه داشته است. از جمله:

- رفع موانع جغرافیایی موجود در انتشار اطلاعات. به عنوان مثال، این طرح، تعداد زیادی از کاربران از روستاهای کردستان و دیگر استانهای ایران تا ایفاد در رم را به هم متصل می کند.

- امکان بهره گیری از یک فرایند مشارکتی به نام گروه هدف برای وصول، سپرده گذاری، پردازش و به روز کردن اطلاعات در اقصی نقاط طرح.

- ایجاد توانایی جمع آوری و بررسی اطلاعات به دست آمده از جنبه های مختلف، از جمله دستاوردها و مشکلات پیش آمده در روند اجرای طرح.

- انتخاب مطلوب شاخص های مناسب در طرح آزمایشی از طریق ثبت نظام مند و بررسی کمی و کیفی خروجی ها.

- ارتقای فرهنگ ICT در مناطق روستایی کشور از طریق افزایش مشارکت روستاییان در دستیابی به پایگاه اینترنتی.

بازرسی کل با همراهی

هوشینگ مهر علیزاده / بازرس اداره کل بازرسی و حسابرسی

بنابراین، وظیفه بازرسی در واقع حصول اطمینان از وجود این کنترل هاست.

مسئولیت اولیه ایجاد و برقراری کنترل ها به عهده مدیریت عالی بانک است. بر بنای همین اصل هر نظام و روشی در بانک باید با فکر کنترل همراه باشد. به طور کلی، کنترل و بازرسی داخلی عبارت است از مجموعه اقدامات و تصمیماتی که تحت مسئولیت مدیریت ارشد بانک یا مؤسسه به اجرا در می آید تا در موارد زیر اطمینان حاصل شود:

اموال و دارایی های بانک به طور کلی محفوظ و در امنیت کامل است.

نظام اطلاعاتی بانک (داخلی و خارجی) قابل اعتماد است.
مرتب و منظم بودن امور اجرایی سازمان و همخوانی و هماهنگی داشتن امور با قوانین، مقررات و خط مشی کلی و دستورالعمل های ذی ربط به درستی انجام می گیرد.
بازرسی داخلی عبارت است از مروی انتقادی و مستقل بر نظامهای کنترلی و اجرایی درون یک سازمان (بانک) و با اهداف زیر صورت می پذیرد:

خط مشی کلی بانک
و دستورالعمل های

بازرسی و کنترل داخلی یکی از عوامل اساسی و با اهمیت در یک مؤسسه یا بانک است و چون بر تمام عملیات و سیاستها ناظارت و احاطه دارد. بنابراین، می توان آن را با نظام اعصاب در بدن انسان مقایسه کرد؛ گرچه «بازرسی و کنترل» معمولاً به همین ترتیب بیان می شود و یا از نظر خیلی از مردم مفهوم و معنی یکسانی دارد؛ ولی باید گفت که نقش کنترل امور از نظر اهمیت و میزان تأثیر آن، در جایگاه نخست است. در واقع، بخش قابل توجهی از وظیفه بازرسی به بررسی و سنجش ابزار کنترل مربوط می شود و هیچ عمل بازرسی بدون در نظر گرفتن ابزارهای کنترلی مفهومی نخواهد داشت.

ابزارهای کنترلی می تواند مکانیکی، نرم افزاری و یا دستورالعمل باشد که اقدامات خاص و از پیش گفته شده ای را در شرای ویژه ای برقرار می سازد. یکی از مهمترین ابزارهای کنترلی در هر شعبه (مؤسسۀ مالی) مقررات و دستورالعمل هایی است که اجرا می شوند؛ به عنوان مثال، الزامی بودن دو امضای رسمی در پای هر سند بانکی، نوعی کنترل را برقرار می کند، به نحوی که حداقل دو کارمند بانک از وجود هر نوع نقل و انتقالی در حساب های بانک باخبر می شوند.

در زمینه امور محوله نیز باید برخوردار باشند؛ چون هر چه دامنه فعالیت های سازمان و مورد بازرگانی وسیع تر می شود، دانش بانکداری نیز متحول می شود. یک بازرگان با کفایت باید مد adam در جریان تحولات زمینه های کاری قرار داشته باشد و از فکری تحلیل گر و سازنده برخوردار باشد و توانایی هماهنگی با تغییرات و مهارت های سازمان و کارکنان را داشته باشند. همچنین، اداره بازرگانی داخلی باید با ایجاد آموزش حین خدمت، به صورت مداوم سطح کفایت و مهارت بازرگان در کلیه زمینه ها، به ویژه امور رایانه ای را، افزایش دهد.

تجهیز امور سازمان به فناوری ارتباطات و رایانه های جدید، نه تنها بر روی هدف اصلی بازرگانی داخلی تأثیری نمی گذارد، بلکه بازرگان به هنگام بازرگانی از فرایندهای رایانه ای، برنامه ها و نرم افزارهای تهیه شده، مدیریت شبکه و سایر امور رایانه ای کوشانتر باشند و با دقت بیشتری وظایف خود را انجام دهند؛ بدین معنی که یقین حاصل کنند این فرایندها و امور رایانه ای به نحوی طراحی و تعییه شده اند که حفاظ مطمئنی در برابر تقلب و سوء استفاده هستند و از مکانیسم کنترلی لازم برخوردارند.

هیچ فعالیتی در مجموعه سازمان نباید از بازرگانی داخلی مستثنی شود و اداره بازرگان بانک را داشته باشد و به نیابت از طرف مدیریت عالی بانک، کلیه اجزای سازمان، اعم از ستاد و صفحه را کنترل و بازرگانی کند.

وظیفه و نقش بازرگانی داخلی تنها به بررسی دفاتر، حسابها و استناد و امور حسابداری محدود و منحصر نمی شود؛ بلکه فراتر از آن کیفیت و نقش افراد مختلف را در یک واحد سازمان در اجرای مسئولیت هایشان ارزیابی می کند و خود را تنها به بررسی عادی و عمومی اشتباہات کارمندان در امور حسابداری محدود نمی کند؛ بلکه لازم است که ارزیابی همه جانبه ای از وظایف گوناگون اجرایی به نمایندگی از سوی مدیریت عالی بانک را انجام دهد.

با توجه به مطالب بالا، انتظار دارد با بهره گیری از مساعدتها، نظر و رهنمودهای سازنده مدیران عالی بانک، همفکری و همراهی، تعهد شغلی و تقوای کاری سایر عوامل اجرایی در سطح ستاد و صفحه و با اعمال روش های خود کنترلی در همه ابعاد و سطوح و با انکا به نظرارت و بازرگانی های مستمر و مؤثر اداره کل بازرگانی و حسابداری، سازمان بانک از سلامت، پویایی و توانایی لازم برای خدمت رسانی به اقسام مختلف مردم برخوردار باشد.

هیچ فعالیتی در مجموعه سازمان نباید از بازرگانی داخلی مستثنی شود و اداره بازرگانی باید با امانت داری کامل، امکان دسترسی به کلیه اسناد و مدارک بانک را داشته باشد و به نیابت از طرف مدیریت عالی بانک، کلیه اجزای سازمان، اعم از ستاد و صفحه را کنترل و بازرگانی کند

صادر شده قابل قبول است و در کلیه اجزای مؤسسه برقرار و دنبال می شوند.

معیارها و استانداردهای تعیین شده رعایت می شوند.

از منابع مؤسسه به صورت اقتصادی و با بهره وری بالا استفاده می شود.

وظایف محوله به هر یک از اجزا و افراد سازمان بر اساس توانایی ها و قابلیت های آنهاست و به طور واقعی انجام می شود.

یک واحد بازرگانی داخلی، قدرت و اختیار فعالیت های خود را از وظایف و مسئولیت های مدیریت ارشد بانک به دست

می آورد و یقیناً بدون حمایت مدیریت ارشد بانک، قادر

به انجام وظیفه مؤثر و کارآییست. به همین منظور، مدیریت ارشد بانک با تفویض اختیار و ایجاد منزلت خاص به واحد بازرگانی و کارکنان آن موجبات سهولت در انجام بازرگانی داخلی را به نحوی رضایت بخش و مؤثر فراهم می آورد.

واحد بازرگانی و افرادی که در آن مشغول انجام وظیفه اند، باید مستقل و بی طرف باشند و با قوّه ابتکار، دانش و تجربه خود بتوانند به انجام وظایف محوله در تمام امور و فعالیت های بانک بپردازند و در ارائه مشاهدات، گزارشها و تحلیل ها آزاد باشند و بتوانند یافته های خود را به طور مستقل و آزاد در اختیار مدیریت ارشد بانک و در صورت لزوم سایر سازمان های نظارتی قرار دهند. با توجه به این موضوع اداره بازرگانی باید مراقب باشد با مسائل اجرایی سازمان بانک، توسعه و کاربرد اقدامات کنترلی و سازمانی داخلی آن در گیر نشود؛ چون در غیر این صورت اداره بازرگانی مسئول این اقدامات قلمداد خواهد شد و لذابی طرفی خود را در ارزیابی ها از دست خواهد داد.

واضح است این موضوع باعث حذف این احتمال نمی شود که ممکن است مدیریت ارشد بانک لازم بداند که اداره بازرگانی نظر، عقاید و پیشنهادهای خود را، به ویژه در جایی که مقررات، قوانین، دستورالعمل ها و سایر ابزارهای کنترلی ناکافی و ضعیف است، ارائه دهد.

در این راستا، توانایی، دانش و کفایت بازرگان اداره بازرگانی داخلی امری واجب و بدیهی برای انجام وظیفه درست و مؤثر است. این کفایت باید در ذات و نوع وظیفه آنها موجود باشد، مثل بررسی و آزمون اطلاعات و قدرت تحلیل آنها، برقراری ارتباط مناسب و منطقی با سایر اجزای سازمان. بنابراین، گرچه بازرگان داخلی باید دارای دانش نظری در زمینه های کار خود باشند، از تجربه عملی

خواص رنگها

تأثیرات آنها بر جسم و دوام انسان

محمد رضا اکرمی / مدیریت استان یزد

زیر رنگها را عمیق تر مشاهده می کنیم. یوهانس ایتن (۱۸۸۸ سوئیس) می نویسد: ماهیّت اصلی رنگ یک تمواج و ارتعاش تصویری است و در این صورت، رنگ موسیقی است. زمانی که فکر، تصور، تدبیر بارنگ پرورد شود، طلسنم می شکند و یک نقاش در دستان خود نبروی برای ایجاد یک اثر زیبا و دلفریب می باید. به طور کلی، رنگ را می توان تعبیری دانست که آن رامغز انسان ارائه می دهد؛ هنگامی که پرده شبکیه چشم با امواج الکترو مغناطیس در محدوده طول موجهای مرئی تحریک می شود. مسئله رنگ باید از سیاری جهات مورد بررسی قرار گیرد. یک فیزیکدان به نوع نواسانات انرژی و ذرات مؤثر در ایجاد پدیده رنگ و رفتارهای جذبی و انتشاری ذرات توجه دارد؛ در حالی که یک شیمیست به دنبال تحقیق بر

سیاهی است که جسم می تواند به نور سفید تحمیل کند. در قرن پانزدهم میلادی لئوناردو دا وینچی عدم وجود رنگها در غیاب نور بیان داشت و در قرن هفدهم رابرت بویل رنگها را نورهای گوناگون با کیفیت های متفاوت دانست. در سال ۱۶۷۲ اسحاق نیوتن در نوشتۀ ای با عنوان نظریه رنگ و نور نتایج مطالعات خود را در زمینه تفکیک طیف رنگی نور سفید توسط منشور منتشر کرد و بیان داشت: رنگ اجسام، حاصل تمایل آنها در جذب و برگرداندن انتخابی اجزای طیف، سفید است. او پس از معرفی هفت رنگ طیف به تحقیق درباره ارتباط این هفت رنگ و هفت نت موسیقی پرداخت.

امروزه ثابت شده است صدای بر درک رنگ تأثیر می گذارد. با صدای بم، رنگها روشن تر دیده می شود و با صدای

منبع تمام رنگها نور است و بدون وجود نورهای طبیعی و مصنوعی رنگی وجود ندارد. از سالهای پیش نظریه های بسیاری در ارتباط با بینایی رنگی ارائه شده است. فلاسفه یونانی و استادان قرن چهارم میلادی بر این عقیده بودند که چشم انسان شاعهایی به سوی اشیای رنگی می فرستد که مشابه آتش نامرئی هستند و به جسم رنگی جان می بخشند. برخی دیگر بر این عقیده بودند که عناصر آتش و آب در داخل چشم وجود دارد و هوا و خاک در بیرون آن؛ هرگاه به روشهای مختلف با یکدیگر ترکیب شود رنگهای گوناگونی ایجاد می شود. نظر ارسسطو متناقض با این عقاید، ولی کاملتر بود. او می گفت: تمام رنگها چیزی جز مخلوطهای متفاوت از سیاه و سفید نیست. به نظر ارسسطو رنگ میزان

امواج باید انسان را هم تحت تأثیر قرار دهد. سالهاست که کاربرد نور و رنگ در معالجه بشر با نتایج قابل ملاحظه ای همراه بوده است. تحقیقات نشان می دهد که پرتوهای قابل روئیت نه تنها جنبه های فیزیکی، بلکه بر جنبه های ذهنی و روحی انسان تأثیر دارد. به عنوان نمونه، نور آبی باعث کاهش فشار خون، کاهش حملات آسم، کمک به رفع بی خوابی و یک حالت آرامش و ثبات در فرد می شود؛ در حالی که نور قرمز باعث افزایش فشار خون و پر حرکتی بدن می شود و برای رفع کم خونی مفید است.

با کاربرد نور نارنجی، افسرده‌گی کاهش می یابد و احساس سرخوشی و شادمانی جایگزین آن می شود و نور سبز، ساختار دستخورده سلولی را لازمه می پاشد. بنابراین، در موارد سرطان بسیار سودمند است. رنگ فیروزه ای به تقویت سیستم ایمنی و کاهش التهاب بافتی کمک می کند؛ از این رونگی بسیار مفید در درمان عفوت‌های است و رنگ زرد با حل کردن رسوبات کلسیم در مفاصل به بیماران رماتیسمی کمک می کند. تاریخچه رنگ درمانی به دوران باستان باز می گردد. در آن دوران، جواهرات رنگی به عنوان وسیله ای شفا بخش در طب و دایی (ayurvedic) به کار گرفته می شد.

هفت جواهر اصلی که به جای هفت رنگ اصلی به کار می رفت عبارت بود از: یاقوت (قرمز)، مروارید (نارنجی)، مرجان (زرد)، زمرد (سبز)، زبرجد (آبی)، الماس (نیلی) و یاقوت کبود (بنفش). علاوه بر این، هفت جواهر اصلی، دو سنگ دیگر یکی سنگ سلیمانی (onux) برای اشعه فرابنفش و دیگری سنگ چشم گربه (cats-eye)، سنگ عین الهریاسنگ باباغوری برای اشعه مادون قرمز نیز به کار گرفته می شد. این سنگها را به دوروش به کار می برند؛ یا آنها را می سوزانند و خاکستر شان را به بیمار می دادند و یا سنگ را برای هفت روز در یک مایع خوراکی (آب یا الکل) نگهداری می کردند تا ارتعاشات سنگ توسط مایع جذب شود، سپس مایع را به بیمار می خورانند.

هفت جواهر اصلی که به جای هفت رنگ اصلی به کار می رفت عبارت بود از: یاقوت (قرمز)، مروارید (نارنجی)، مرجان (زرد)، زمرد (سبز)، زبرجد (آبی)، الماس (نیلی) و یاقوت کبود (بنفش)

بسته بندی قهقهه در پاکتها دارای راه راه زرد و سفید و ماکارونی در بسته های آبی رنگ اشتباه است؛ زیرا هیچیک از این رنگها با رنگ مخصوص همخوانی ندارد و نهایتاً در نظر انسان ترکیب خوشایندی ایجاد نمی کند. همچنین آزمایش‌های انجام شده با استفاده از نورهای رنگی مختلف بر روی گیاهان نشان داده است که الگوهای رشد این موجودات به شدت تحت تأثیر نورهای مختلف قرار دارد.

مثلاً، در ختم موزیر نور آبی باردهی بسیار بالایی در سالهای اول و دوم رشد خود نشان داده است؛ در صورتی که زیر نور عادی ۵ یا ۶ سال طول می کشد تا این گیاه به مرحله مشابهی از باردهی برسد. برخی گیاهان در زیر نور قرمز به اوج شکوفایی خود رسیده اند و این رنگ باعث ایجاد گیاهان بلندتر با برگ های نازک تر می شود؛ در صورتی که رنگ آبی می تواند باعث ضعیف شدن و رشد ناکامل برخی دیگر از گیاهان شود. آزمایش‌های انجام شده بر روی حیوانات نیز اهمیت رنگ را در زندگی و رشد مشخص می کنند به عنوان مثال، مهاجرت و دوره‌های جنسی پرنده‌گان بیشتر به رنگ نور و شدت آن وابسته است تا شرایط اقلیمی آنها.

اثبات اثر نور و رنگ یا همان امواج الکترو مغناطیس قابل روئیت بر روی گیاهان و حیوانات، خود دلیل این مدعای است که این

ساختار شیمیایی مولکولهای رنگزا و مسائل مربوط به ثبات و تولید رنگهای جدید است. فیزیولوژیست تأثیرات مختلف نور و رنگها را بر روی دستگاههای مختلف بدن، چشم، مغز و روابط تشریحی و اعمال آنها بررسی می کند. روانشناس به مباحث اثر تشعثات رنگی بر روی مغز و روح انسان علاقه مند است و بالاخره یک هنرمند به تأثیرات رنگی از جنبه زیبایی شناسی توجه دارد. می توان گفت تنها کسانی که عاشق رنگ هستند، می توانند زیبایی و گیفیت ذاتی آن را درک کنند. رنگ مواهی خود را به همه تقاضیم می کند ولی، رموز نهان تر خود را فقط برای شیفتگان واقعی مکشوف می سازد. از زمانهای قدیم؛ انسانها مفاهیم و مراتب اجتماعی و مذهبی خود را با استفاده از رنگها و به صورت سمبولیک بیان کرده اند. در چین از فروزان ترین رنگها (رنگ زرد) برای امپراتور و به تعییر آنان فرزند خدا، استفاده شده است و پوشیدن لباس سفید در مراسم عزا نشانه ورود متوفی به قلمرو خاص و بهشت دانسته می شد. کاتولیکهای رومی، رای قرمز را برای کاردینال و ردانی سفید را برای پاپ به کار می بردند امروزه، نقش رنگ در زندگی فردی و اجتماعی انسان بسیار زیاد است و وجود آن در هر جا می تواند مفاهیم خاصی را بیان کند. به عنوان مثال، تولید کنندگان قند و شکر می دانند که باید محصولات خود را در پاکت های آبی رنگ که زمینه آبی آن چشمگیر است به بازار عرضه کنند. آنها به تجربه پی برده اند که باید به هر شکلی از رنگ سبز دوری کنند.

احساس روانی موجود در رنگ آبی احساس شیرینی و مطبوع بودن است؛ در حالی که رنگ سبز با تلخی تداعی می شود. یک گوشت فروشی را باید در مایه های سبز روشن و یا آبی مایل به سبز ترین کرد تا گوشهای مختلف تازه تر و قرمز تر به نظر بیاید. برای قنادی رنگ نارنجی روشن، گلی، سفید یا خاکستری ترجیح داده می شود؛ زیرا این رنگها اشتها را برای شیرینی تحریک می کنند.

می سازد، با این حال نمی توان منکر این واقعیت شد که هر یک از ما به شیوه خاص خود نسبت به رنگها و اکنش نشان می دهیم. برای مثال، رنگ آبی که باعث ایجاد آرامش در یک فرد می شود دیگری را دچار یأس و دلسربدی می کند.

افراد رنگها را به دلایل سودمندی آن برنمی گزینند؛ بلکه این علاقه شخصی است که منجر به برگردان رنگهای خاصی می شود؛ هر چند این انتخاب ها ممکن است متضاد بانیازهایشان باشد. نشان دادن علاقه یا بی علاقگی به برخی رنگها ممکن است ریشه در کودکی افراد داشته باشد یا مبتنی بر عکس العکلهایی باشد که بر پایه ترجیح های احساسات متنضاد با مفاهیم سنتی یا نمادین رنگها استوار است. بسیاری از آزمونهای روان شناختی با این هدف گسترش یافته که مارادر خود شناسی به کمک رنگ ها یاری دهد. ماکس لوشر (maxxiuscher) که آزمون رنگ لوشر را ابداع کرد. ضمن کار بر روی تأثیرات رنگها بر ذهن، به این نتیجه رسید که رنگها ارزش احساسی دارد و ترجیح هر شخص نسبت به رنگهای خاص، ویژگی های نهادین شخصیت اور آشکار می سازد. علاقه شدید فرد به رنگ قرمز میان شخصیت متمکی به نفس اوست و نشان می دهد که انسانی اجتماعی و دارای اراده قوی است؛ در حالی که عدم علاقه به این رنگ، شخصیت خجالتی و احتمالاً مزدوی فرد را نمایان می کند. آزمونهای رنگی دیگری نیز به منظور پی بردن به وضعیت روحی و روانی انسان طراحی شده که توسط روانشناسان به کار گرفته می شود.

در پایان، تفکر درباره این جمله خالی از لطف نیست: "رنگ موahib خود را به همه تقدیم می کند؛ ولی رموز نهان تر خود را فقط برای شیفتگان واقعی مکشوف می سازد."

مأخذ:

۱. باولین و بلر، رنگ درمانی، ترجمه مرجان فرجی
۲. ماکس لوشر، روانشناسی رنگها، ترجمان منبر روانی پور
۳. تدانرور، هاله درمانی، ترجمه همایه‌هی
۴. هواردو دوروتی سان، زندگی بارنگ، ترجمه نعمه صفاریان پور
۵. بوهانس ایتن، عناصر رنگ‌آتین، ترجمه دکتر حسن مجایی

ابوعلی سینا به تأثیر رنگ در ایجاد یاد رسان بیماریهای اعتقاد داشت و توصیه می کرد تا اشخاص مبتلا به خون دماغ باید از رنگ قرمز و زرد حضر کنند

درمانی دیگر و تاباندن آن به نقاط حساس بدن یا مراکز انرژی بدن ضعف یا عدم تعادل به وجود آمده را در الگوی انرژی و ارتعاشی بدن به دلیل ایجاد بیماری -درمان و جبران کرد. در جهان پیرامون ما همه چیز دارای ارتعاشات مخصوص به خود است و هر سلول، عضله و استخوان در بدن انسان نیز با یک سری فرکانس در ارتعاش است.

اگر این فرکانس اشتباہی به ارتعاش در آیدحوza الکترو-مغناطیسی خود را تحت تأثیر قرار می دهد. در نتیجه، حوزه اقتداری عضو ذی ربط را تغییر می دهد و این تغییر سرانجام به هاله انرژی احاطه کننده کل بدن گسترش می یابد. چنانچه ارتعاش مناسب را از طریق فرکانس ارتعاشی رنگ به عضو برگردانیم فعالیت تغییر یافته عضو، به تعادل مجدد خواهد رسید. یکی دیگر ای کاربردهای رنگ که نشانه بازی از تأثیرات گذاری آن بر روان انسان است، بکار گیری رنگ در روانشناسی است که امروزه از اهمیت بسیار زیادی برخوردار است.

شواهد علمی نشانگر این نکته است که نور انعکاس یافته از رنگهای مختلف پس از ورود به چشم از طریق غده های هیپوталاموس و هیپوفیز مستقیماً بر مرکز احساسات تأثیر می گذارد و علی رغم آنکه دلایل علمی قطعی در دست نیست که ثابت کنند آیا رنگها نیز ذهن را همچون بدن متاثر

بدیهی است کاربرد هر سنگ بستگی به تشخیص معالجه کننده و نوع بیماری فرد داشته است. مصریان قدیم، بابلیها و آشوریها خرده های طلا و مروارید را برای مداوای رماتیسم و برونشیت و صرع، خرده های زمرد را برای بهبود دیابت، خرده های یاقوت را برای رفع ناخوشی های مربوط به قلب و مغز به کار می بردند. امروزه، در سراسر جهان معاینه رنگ پوست، زبان، چشمها و مواد دفاعی بدن نقش عمده ای در تشخیص بیماریها ایفا می کند. جالینوس، پزشک نامدار رومی (۱۳۰ تا ۲۰۰ میلادی) تغییر رنگ در اعضای بدن را نشانه ای داخلی می دانست. ابوعلی سینا به تأثیر رنگ در ایجاد یا درمان بیماریها اعتقاد داشت و توصیه می کرد تا اشخاص مبتلا به خون دماغ باید از رنگ قرمز و زرد حذر کنند. او بین نکته پی برده بود که رنگ آبی تأثیر آرامش بخش بر جریان خون دارد، در حالی که در مورد رنگ قرمز عکس این موضوع صادق است. همگام با گسترش شیوه های جدید درمانی و جراحی پزشکی در دوران حاضر، جامعه پزشکان ارزش چندانی برای رنگ درمانی قائل نشده اند. به همین دلیل، این روش چنان که باید مورد بررسی و تحقیق جدی قرار نگرفته است. امروزه پزشکان، به سادگی تأثیر اشعه X و امواج فرا بنفش و فروسرخ را در تحریک سلولهای بدن و یا ازین بردن عوامل بیماری زا پذیرفته اند؛ ولی اثر رنگها را که آن نیز از نوع امواج الکترو مغناطیس با طول موج بین امواج فرو سرخ و فرا بنفش است با شک و تردید قبول می کنند. در سال ۱۸۷۸، ادوین. دی. بایت (استاد دانشگاه هاروارد) به تأثیر نور و رنگ بر انسان توجه کرد و با کوشش های او و همکارانش باز دیگر اثر بخشی نور و رنگ مورد توجه قرار گرفت.

امروزه، رنگ درمانی به عنوان یک روش درمانی تکمیلی مطرح می شود که می تواند همراه با روش های دیگر آثار شفابخش شگرفی داشته باشد. از آنجا که هر رنگ طیف، دارای ارتعاشات و انرژی خاصی است، می توان با کاربرد رنگ به تنها یی یا همراه با روش های

از روزگار رفته

حکایات

قاضی پارک کی سایه

غلامحسین آذری‌مهر

عده‌ای از افسران ارشد در می‌آید. بعد از سهمیه ارتش و سازمانهای دیگر که ذکر نام انها ضرورتی ندارد، آنچه در گوشه و کنار باقی می‌ماند، بانک به قطعات ۲۰۰ تا ۴۰۰ متری تقسیم می‌کند و به کارمندان خودش به بهای نازل می‌فروشد. منظور کارمندانی هستند که تا پایان سال ۱۳۳۴ در استخدام بانک کشاورزی بوده‌اند. با توجه به بیشینه ام، من هم واحد شرایط بودم و در یکی از کوچه‌های خیابان وزرا صاحب یک قطعه زمین ۲۰۰ متری شدم. ناگفته نماند که اراضی بر باختری خیابان وزرا هیئت مدیره وقت بانک به عاملیت دکتر حسین اهری و عضویت فرج الله بزرگ نیا به چند نفر از صاحبان مناصب عالی و اگذارند. به همین جهت بود که نام وزرا به خیابان مزبور اطلاق شد. نامی که از هر لحظه با مسمی بود.

سالهای ۱۳۳۷ تا ۱۳۴۰ بود که دولت ضرورت احداث خیابان جدیدی به نام جاده سوم را به تصویب رسانید. خیابانی که در میان دو جاده دیرینه شمیران (به نام‌های فعلی شریعتی و ولی عصر) و به موازات آنها می‌باید کشیده می‌شد. در یکی از مواد مصوبه بانک کشاورزی مکلف شده بود که یکصد هزار متر مربع از اراضی عباس آباد را در مسیر جاده جدید احداث، برای ایجاد پارک در اختیار شهرداری تهران قرار بدهد. مصوبه مزبور در موقع خود به بانک ابلاغ گردید. جاده سوم قرار بود که از عباس آباد منشعب شود و به سمت شمیران برود و کنار آب مقصود بک به تحریش اتصال یابد. بانک کشاورزی در اجرای تکلیف خود بعد از بررسی تصمیم گرفت قطعه زمینی که امروز به نام پارک ساعی معرفت است و آن روزها به آن جنگل ساعی می‌گفتند و در منتهای غربی پلاک ۶۹۳۳ واقع بود به شهرداری تهران واگذار کند. در سال ۱۳۴۰ من در کوچه بیستم جنوب جنگل

یکی از امتیازاتی که از خدمت در بانک کشاورزی به من رسید، دریافت وام خانه و اخذ زمینی در خیابان وزرای تهران [خالد اسلامبولی فعلی] بود که با استفاده از وام مزبور در آن خانه ای ساختم. خوشحال شدم که در دنیای پر تلاطم قادر بودم برای زن و فرزندانم سرپناه آرام بخشی بسازم. اگر چه سرنوشت خیلی زود خانه و سرنشیان آن را از حیطه تصرف مستقیم و دیدارم خارج ساخت.

خیابان وزرا، منشعب از خیابان اصلی عباس آباد [خیابان دکتر بهشتی فعلی] است و در فاصله دو جاده قدیمی شمیران قرار دارد. بخش وسیعی از اراضی دو طرف خیابان دکتر بهشتی جزء قریه عباس آباد بود که ذیل پلاک شماره ۶۹۳۳ به ثبت رسیده بود. عباس آباد را چنانچه از اسمش بر می‌آید، مسلمان زاده ای به نام عباس در روزگار قدیم آباد کرده است. بنابر آنچه خوانده، دیده و شنیده ام، آخرین مالک ده عباس آباد از قرار در قدیم ششدانگ ده را در گروی بانک سابق استقراضی روس قرار می‌دهد و روی آن وام دریافت می‌کند و چون نمی‌تواند بدھی اش را به موقع بپردازد، قریه عباس آباد در مالکیت بانک مزبور قرار می‌گیرد. سالهای بعد که امتیاز بانک نامبرده در ایران لغو می‌شود، در نتیجه تمام ده عباس آباد به تصرف وزارت دارائی در می‌آید. آن گاه دولت اراضی عباس آباد را به عنوان بخشی از سرمایه قانونی بانک کشاورزی در تصرف بانک اخیرالذکر قرار می‌دهد.

بانک کشاورزی اراضی عباس آباد را قطعه بندی و تفکیک می‌کند و قسمت اعظم آن را از قرار متر مربعی سه و نیم ریال به ارتش می‌فروشد که آنها هم به نوبه خود به افسران و امی گذاشند. لازم به گفتن نیست که اراضی مرغوب بر خیابان‌های اصلی به تصرف امرا و

ساخت و مأموری را در آن مقیم کرد. بدین معنی که تا
وصول طلب زمین رادر تصرف داشته باشد.
مأمورینی که از دو واحد مختلف دولتی (شهرداری
و جنگلبانی) آنجا اسکان کرده بودند، به خلاف اختلاف
دستگاههای وابسته با هم از در دوستی در آمدند و
برای سرگرمی خودشان در آنجا به فکر افتادند. مأمور
کشاورزی برای خودش تعداد ۱۶ رأس گوسفند و بز
خرید و مشغول پرواربندی شد. مأمور شهرداری هم از
چاه قناتی که بسیار آب خوبی داشت و مسیرش از زیر
اراضی جنگل ساعی بود، با دلو آب می کشید و به خانه
های محله می فروخت و چیزی می گرفت.

مأموریت آنها طولانی می شد، زیرا که شهرداری
تهره احداث جاده سوم را به فراموشی سپرده بود و به هر
دلیلی به تعویق می اندشت. از طرفی بانک کشاورزی
مدعی شد و به شهرداری نوشت که اگر جاده سومی در
کار نیست و مسئله منتفی شده، در این صورت اراضی
جنگل ساعی را که به انتکای قانون ایجاد جاده سوم از
بانک گرفته اند، پس بدهند. بدین جهت بانک برای
تصرف مجدد زمین ساعی اقدام کرد و مأموری را به نام
سیف محمدی به آنجا فرستاد و او را اسکان داد. بدین
امید که دو مأمور دیگر را از محل براند.

در این میان گویی کسی سرنخ وقایع را به اطلاع
مقام اصلی کشور، شاه، رسانید و در نتیجه او مسبب
اقدام جدی شد. بدین معنی که اداره کشاورزی مبلغ
یکصد هزار تومان طلبش را به شهرداری بخشید، بانک
کشاورزی از ادعای مجدد خود گذشت و نیز شهرداری
اگرچه موضوع جاده سوم را به تعویق اندخته بود، در
عین حال نسبت به ایجاد پارک که بخشی از اجرای
قانون بود اقدام سریع به عمل آورد.

بدین ترتیب بود که مأموران مقیم زمین را ترک
کردند. در این میان مأمور شهرداری بیشتر در محل ماند.
از آنجا که اهالی او را شناخته بودند و برای آنها کمک
بود. اهالی به بانک پیشنهاد کردند که در صورت امکان
او را در محل نگهدار و اقامتش را در آنجا تضمین کند.
دکتر درویش کسرائی مرد خوش نیتی بود که در آن
موقع ریاست اداره حقوقی بانک را بر عهده داشت. او به
هیئت مدیره پیشنهاد کرد قطعه زمین بی قواره ای را که
به حدود ۷۰ متر مربع در انتهای یکی از کوچه های بن
بست خیابان وزراء بود به او بدهند و بانک در نهایت با
این پیشنهاد موافقت کرد.

باری خصوصیت ها به دوستی گرایید و مقام عالی
وقت، روزی قدم رنجه کرد و یک درخت سرو نقره ای
در آن زمین کاشت. از آن پس نام جنگل ساعی رسماً به
پارک ساعی تبدیل شد.

ساعی سکونت داشتم و ناظر تحويل ده هكتار اراضی
مورد درخواست شهرداری بودم. حدود عصری بود که
کارشناس اداره حقوقی بانک را با چند نفر آنجا دیدم و
از او پرسیدم که در محله ما چه می کند. گفت اراضی
جنگل ساعی را که از دیرباز مورد درخواست شهرداری
تهران بوده به اداره مهندسی آنها تحويل دادم. بعد سرش
را جلو آورد و آهسته زیر گوشم گفت حدود پنج هزار متر
مربع سرشار را کلاه گذاشت! در حقیقت به جای یک
صد هزار متر مربع، حدود نود و پنج هزار متر مربع به آنها
تحويل دادم.

زمین مزبور از شمال به اراضی واکناری بانک
ساختمانی که در تصرف منتفذان وقت بود، از خاور
ابتدا به منزل تیمسار نصیری (رئیس وقت سواک)،
بعد اراضی منتفذان، بعد، خیابان وزرا (جهت مدخل
وروودی پارک) سپس دو قطعه اراضی منتفذان در آخر
منزل عبدالرضا انصاری (وزیر کشور). از جنوب به کوچه
انشعابی از خیابان بیستم و از باخته به جاده شمیران
(خیابان ولی عصر) محدود می شد. آن گاه شهرداری
اتفاقی موقعی در جنوب جنگل ساعی برقرار کرد و یک
نفر پاسبان شهرداری را به نام رضادر آن مقیم ساخت که
مأمور نگهداری زمین باشد و به علاوه اینکه زمین مورد
مالکیت را قانوناً تصرف کرده باشد.

علاوه بر پست و بلندی طبیعی که سطح زمین
مزبور دارد، در زمان رضا شاه خاک برداری فراوانی
هم برای ایجاد جاده (ولی عصر) از آن انجام گرفته بود.
آثار خاک برداری های دستی در کنار نامهواری های
طبیعی هنوز باقی است. در آن زمان یکی از مأموران
وزارت کشاورزی به نام کریم ساعی در آن طرح جنگل
کاری پیاده کرد و سطح زمین را زدرخت عرعر پوشانیده
بود. بدین مناسبت هر کسی در اراضی جنگل ساعی و
اطراف خانه می ساخت ناگزیر بود مبلغی به نام حق
ریشه درخت، از قرار متر مربعی یک تومان (به نسبت
زمین مورد تصرف) به سازمان جنگلبانی وابسته به
وزارت کشاورزی پردازد. کما اینکه من هم قبل از اقدام
به خانه سازی مبلغ ۲۰۰ تومان به نسبت سطح زمین
خانه ام به سازمان مزبور پرداختم، اگرچه یک شاخه
عرعر هم در آن نبود.

سازمان جنگلبانی به نیابت وزارت کشاورزی مبلغ
یکصد هزار تومان برای حق ریشه زمین مورد تصرف
شهرداری، از سازمان اخیرالذکر مطالبه کرد. پرداخت
چنان مبلغی برای شهرداری تهران که آن روزها در
بحران کم پولی به سر می برد گراف می نمود و گویی
 قادر به پرداخت نبود. در نتیجه سازمان جنگلبانی برای
وصول مطالبات خود، اتفاقی موقعی در جنوب زمین

لیگ رویدادهای شجاعی ما...

- بگذریم

کار روزانه ما با مشتری سرو کله زدن است. از مسئولین باجه ها گرفته تا کلر و فاکس و چک رمزدار و اعتبارات! فقط تعداد کمی مثل مسئولین کنترل اسناد و یا حسابداری هستند که در پشت باجه ها فعالیت نمی کنند.

من مثل هر روز مشغول کار روزانه خود شدم و باجه همکاران، چک فاکس و در زمان شلوغی، کمک باجه ها نیز هستم. یکی از همکاران گفت:

- حقوق ها را ریختند!

ای وای امروز ۲۷ برج است و روز حقوق. البته در کل روز خوبی است اما برای من نه! چرا که همکاران موج موج برای گرفتن حقوق سرازیر می شوند و من حتی وقت نمی کنم یک لیوان چای بنشوشم! در همین حین مشتریان برای گرفتن چک فکس هم می آیند و باید جواب آنها را نیز بدهم و تازه از همه آینه‌ها گذشته رئیس شعبه هم بالای سرم می آید و تأکید می کند که «شماره بزن - صدابزن» ای وای خدای من، چطور یک نفر همه این کارها را با هم انجام بدهد! و حالا تلفن زنگ می زند:

- سلام خانم

- سلام خانم

- خسته نیاشید، روزتان بخیر، من چون راهم خیلی دور است یک سوال داشتم. البته به تلفنیانک زنگ زدم ولی می خواستم از خودتان بپرسم چون این طوری

این اتوبوس چقدر آهسته راه می رود. انگار نمی داند بنده یک کارمند و باید به موقع سر کار حاضر شوم. ای وای ۵ دقیقه دیر رسیدم، خدا به خبر کند... در ورودی شعبه سبز است. اصلاً همه جا سبز است، سنگهای مرمر مشکی و لامپهای هالوژن، نمای قشنگی به ساختمان داده است.

به محض وارد شدن دفتر حضور و غیاب را امضا می کنم و با ترس و لرز سلامی به رئیس می دهم. او هم جواب سردی می دهد. هنوز سر جایم ننشسته ام که رئیس نیروی خدماتی را صدامی زند:

- آقای... آنها بی را که دیر آمده اند جلوی اسمشان علامت بزن تابع...

- نگفتم؟!

تا ساعت ۹ (البته به تازگی) همه باید پشت میز یا باجه خود مستقر شوند و در شعبه باز می شود و سیل مشتریان به سمت دستگاه نوبت دهی و باجه ها جاری می شود. لازم به توضیح است که دستگاه نوبت دهی که در بانک کشاورزی رایج است، دستگاهی است که مشتری از آن شماره دریافت می کند و منتظر می ماند تا توسط مسئولین باجه ها فراخوانده شود و حاوی صدای ضبط شده خانمی خوش صداست که شماره هارا می خواند: شماره ۷ الف باجه ۵ - که یک روز یک مشتری که زمان زیادی را در انتظار مانده بود به رئیس شعبه اعتراض کرد که چرا این خانم شماره ها را تندتر صدای نمی زند!

سوز سرما از در و پنجره حمله می کند و تازه یک آقای همکار داریم که ایشان هر چند وقت یک بار گر می گیرند و کولر را روشن می کند! بله کولر در آذر ماه هیچ تعجب نکنید. می گوید می خواهم هوا عوض شود و برای همین ما همیشه سرما خورده ایم، تازه مگر می شود به راحتی مرخصی استعمالاجی گرفت؟ چندی پیش که به شدت مريض بودم و با چند قرص کدئنه خوابم برد، خواب دیدم کنار باجه روی تخت دراز کشیدم با سرمی در دست و یک پرستار هم آمپول به دست بالای سرم ایستاده و می گوید: «شماره بزن» بله و به همین ترتیب می گزرد تا آخر وقت حال زمان بستن حسابهاست و ان شاء الله که حسابها بخواند. و اگر خدای نکرده اختلاف حساب داشته باشی باید تمام سندها را یکی یکی کنترل کنی تا پیدا شود و اگر کسر صندوق بیاوری که هیچ! از جیب مبارک باید پرداخت کنی! امروز شکر خدا همه حسابها خواند و حسابها را بستیم و آماده رفتن به خانه شدیم و با خدا حافظی و خسته نیاشید از شعبه به طرف خانه حرکت کردیم! تا برای روزی نو و فردایی نو دوباره برگردیم و به خلق خدمت کنیم. ای کاش همشهری هایی که از پشت باجه مارانگاه می کنند فکر کنند که ما نیز مثل خود آنها هستیم و اگر لحظه ای تأخیر در کارشان افتاد به حساب خستگی و شلوغی بانک بگذارند و ای کاش کارمندان بانک نیز مثل همیشه، با جان و دل برای مردم کار کنند و با برخورد خوب و خدمت صادقه مشتری ها را راضی نگه دارند. و به امید آن روز!

شبنم رحیمی
مسئول باجه شعبه ولی عصر تهران

طمئن تراست. می دانم که کار دارید ولی می شود شماره حساب من را ببینید در قرعه کشی چیزی برنده شده ام یا نه!

«ای وای نفسم گرفت خدایا این را در یک کلمه هم می توانستی بگویی»

- نخیر خانم جواب ها اعلام نشد

- راست می گویید؟ آخر چرا؟ من اگر برنده بشوم خیلی خوشحال می شوم تصمیم دارم... و تایم ساعت دیگر صحبت ادامه دارد و بالاخره باز حمتاً از خدا حافظی می کنم و البته دستانم روی کیبورد در حال حرکت است و سند می زنم، اما خدا تا آخر وقت را به خیر کند!

اواسط کار برای کار فوری چند دقیقه به پایین می روم و همین که بر می گردم صدای فریادی را می شنوم که از پشت باجه من می آید.

- من الان یک ساعت است اینجا ایستاده ام و مسئول این باجه سر جایش نیست آخه این چه وضعی است؟!

- اما آقای محترم من فقط چند دقیقه نبودم... و خلاصه خودتان که می دانید... خدا نکند مشتری عصبانی بشود؛ چون ما باید سکوت کنیم و عذرخواهی هم بکنیم...

البته همه هم این طور نیستند مثلاً آقای X هر وقت رد می شود سلام و خسته نباشد می گوید و اگر کاری برایش انجام دهی هزار بار تشکر می کند و انگار که با همین تشکرها خستگی از تن ما به درمی رود. تا ظهر بر همین منوال می گذرد. چایی هایی که با تماس و خواهش برایمان می آورند، پشت سر هم سرد می شود و بدون استفاده به آبدارخانه بر می گردد.

از همه اینها بدتر، فکر کنید با این همه کار در حین انجام خدمت از سرما هم بلرزی! آخر شعبه ما خیلی سرد است.

تقدیم به همه آزادگان وطنم

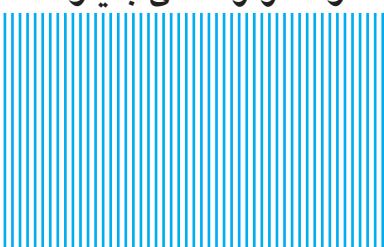
آمد خاک تو را بوسه زنم ای وطنم شمع وجودم
تادر آغوش تو گریم که تو یی بود و نبودم
آمد شکوه کنم پیش تواز غربت و ماتم
ای سرافراز وطن پیش تو من سر به سجودم
آمد تا که نشانت بدhem سینه خودرا
که ز سر نیزه دژخیم ببین سرخ و کبودم
آمد تا که کنم خاک شهیدان وطن سرمه چشم
بی توروزم همه شب، شب همه شب هیچ نبودم
آمد چشم تر مادر بیچاره ببوسم
به دعای تو و «مستی» پر پرواز گشودم

به سفر رفتة من جانی تو
کلبه ام راسرو سامانی تو
گر که رنجور و یاخسته شدم
در درون رنج همه درمانی تو
منتظر دیده به در دوخته ام
انتظارم همه پایانی تو
نام تو خوش بود اندر گوشم
چون که رزمنده ایرانی تو
دشمن از دیدن تو کور شود
زانکه یاقوت درخشانی تو
ای کماندار بلند اختر من
آرش و رستم دستانی تو
آفرین بر تو و آن غیرت تو
شیر دشمن کُش ایرانی تو
«مستی» و خنده من از تو بُود
که سر اپا همه ایمانی تو

رزمنده

ایران

دو شعر از مستی جلیلوند

آقای سیاوش موسوی فرزند خردسال آقای
مهندس موسوی همکار مدیریت استان زنجان
در روز جهانی سالم‌دان با ارسال نقاشی موفق به
دریافت این لوح شده است

آقای حمید جلالوند فرزند همکار پر تلاشمن آقای سیف الله جلالوند در مسابقات استانی سبک کونگ فو توآ استایل باز مایانا در رده سنی جوانان در وزن ۷۱ مقام اول استان همدان را کسب کرده است

نورسیده	نام همکار	محل خدمت
آیلا	بهرام اکبری	شعبة عجبشیر- آذربایجان شرقی
آریا	علی اصغر مهرفر	شعبة ۲۲ بهمن- آذربایجان شرقی
آیلار	بیژن عطایی	شعبة ساوه - استان مرکزی
امیرحسین	مهدی پاشایی بهرام	شعبة منند- آذربایجان شرقی
ابوفضل	مجتبی پورمظاہری	شعبة کوهدشت - لرستان
ارمیا	کیارش فتحی بیرانوند	شعبة سازمان جهاد کشاورزی - لرستان
امیر محمد	جهانگیر شمسی چگنی	شعبة کوهدشت - لرستان
احمدرضا	محمدولی رنجبر	شعبة اراک - استان مرکزی
امیرعلی	اسماعیل کردکتویی	شعبة علی آباد کتول- گلستان
بهاره	ابراهیم کاظمی	شعبة میانه- آذربایجان شرقی
بهداد	طاهره شاه ویسی	شعبة عین القضاط - همدان
پویا	عباس پری زاده	شبة ۲۲ بهمن- آذربایجان شرقی
پریا	مصطفی علی بابایی	شبة الیگودرز - لرستان
حدیثه	هدایت الله سنایی	شبة ساوه - استان مرکزی
رعنا	صادق صادقی پور	شبة تسوج- آذربایجان شرقی
ریحانه	رحیم بهاری قرملکی	شبة صاحب الامر تبریز- آذربایجان شرقی
زهرا	حمدی رسولی	مدیریت استان مرکزی
زهرا	رضا مروتی	شبة ساوه - استان مرکزی
سارا	اصغر عظیمی	شبة تبریز- آذربایجان شرقی
سالار	مجید درویشی	شبة شبستر- آذربایجان شرقی
سحر	ابراهیم انصاری	شبة مهریان- آذربایجان شرقی
سیده مریم	سید غلامرضا عزیزی	شبة خیابان انقلاب خرم آباد - لرستان
سپیده	مرتضی احمدلو	شبه امام غرق آباد - استان مرکزی
سپیده	حمید آفاسی خانی	مدیریت استان مرکزی

نورسیده

پیوند تا نمبارک

نام خانوادگی - نام	محل خدمت
امینی راد - محمد	شعبه شربیان - آذربایجان شرقی
امیری - عیسی	شعبه الشتر - لرستان
باقری - بنفشه	شعبه اراک - استان مرکزی
بهادری - بنفشه	شعبه خرم آباد - لرستان
پسندیده - مونا	شعبه تالار بورس - غرب تهران بزرگ
پور امیر - محمدرضا	مدیریت لرستان
توحیدلو - مجتبی	شعبه تالار بورس - غرب تهران بزرگ
حسینی - سید روح الله	شعبه میدان مقدم - غرب تهران بزرگ
حسن پور - کیانفر	شعبه خرم آباد - لرستان
خادمی - شیرزاد	شعبه خرم آباد - لرستان
rstemi - جواد	شعبه صوفیان - آذربایجان شرقی
شرق - مهدی	شعبه تسوج - آذربایجان شرقی
شهیدی - میرمهدی	شعبه خیابان امامیه - آذربایجان شرقی
طالبی - علی	شعبه بناب - آذربایجان شرقی
طهماسبی - حمیدرضا	شعبه تالار بورس - غرب تهران بزرگ
عزتی - عزیزه	شعبه تالار بورس - غرب تهران بزرگ
علی پور - فرزانه	شعبه فرمهین - استان مرکزی
کاووسی - مليحه	شعبه مامونیه - استان مرکزی
ناجی - مهدی	شعبه دارائی سراب - آذربایجان شرقی
نادری نور عینی - حمید	شعبه ساروق - استان مرکزی
وافى نجار - سیاوش	شعبه شهید بهشتی - استان مرکزی

اداره کل نظارت و امور شعب، طی نامه های جداگانه ای از تلاش های ارزشمند کارکنان شعب زیر در جهت بر نامه های قرض الحسنة ویژه کشاورزی، و انجام شایسته وظایف، تشرک و قدردانی کردنده:

شعب نوشهر، آق قلا، قزوین، خ طالقانی چالدران، مثلث، قلعه تل، سه راه خرمشهر، بلوار گلستان، هفتگل، باغملک، کیان اهواز، شیبان، دارخوین دهدز استان خوزستان، شعب چالانچولان، بازار نورآباد، ایمان آباد، مومن آبادازنا، افرینه، چغلوندی، معمولان، ناصرالدین دورود، خ امام کوهدهشت، دورود، بروجرد، کوئانی، زاغه، آزادی بروجرد، چغابل، ازنا، بربخوردار، پاعلم، بلوار امام بروجرد، تره بار بروجرد، خ سپاه بروجرد، خ امام پلدختر، خرم آباد، خ انقلاب، چگنی، امام الیگودرز، میدان بسیج، پلدختر، فیروز آباد الشتر، پردیس قشم، بازار ونوس، بازار عربهای کیش، جزیره قشم، پردیس ۲ کیش، درگهان، شهداء (کشتارگاه)، چابهار، رجائی شهر، سراسیاب، مرکزی شهریار، هنرمند، دولتی، شریعتی

نام خانوادگی ، نام	سمت	توضیحات	تبلیغ کننده
احمدی - فریده	همکار اداره کل نظارت و امور شعب	مرتضی شهید زاده - عضو هیئت مدیره	کوشش مستمر و ارزشمند در زمینه ساماندهی شعب بدون مجوز و دستیابی به اهداف تعیین شده
ذیبی - اصغر	متصدی امور اداری صندوق رفاه و تأمین آتیه	نادر امین - مدیر امور پشتیبانی و رفاهی	عملکرد مطلوب در زمینه ارائه خدمات مناسب به کلیه همکاران و ادارات مرکزی
رادگودرزی - رامین	کارشناس و رئیس دایرة رفاه صندوق رفاه و تأمین آتیه	نادر امین - مدیر امور پشتیبانی و رفاهی	عملکرد مطلوب در زمینه ارائه خدمات مناسب به کلیه همکاران و ادارات مرکزی
رضائی پور - محمد حسین	دیر شورای امر به معروف و نهی از منکر	مرتضی شهید زاده - عضو هیئت مدیره	همکاری نزدیک با عوامل ستاد احیا در همایش دو روزه بابلسر
زرعکانی - محسن	همکار شعبه آزادی فروشگاه رفاه تهران	مرتضی شهید زاده - عضو هیئت مدیره	همکاری نزدیک با عوامل ستاد احیا در همایش دو روزه بابلسر
صفایی - محمد علی	همکار اداره کل نظارت و امور شعب	مرتضی شهید زاده - عضو هیئت مدیره	کوشش مستمر و ارزشمند در زمینه ساماندهی شعب بدون مجوز و دستیابی به اهداف تعیین شده
علیابوست - عبدالله	متصدی امور بانکی صندوق رفاه و تأمین آتیه	نادر امین - مدیر امور پشتیبانی و رفاهی	عملکرد مطلوب در زمینه ارائه خدمات مناسب به کلیه همکاران و ادارات مرکزی
قرفانی - جواد	اپراتور دایرة کنترل و نگهداری حسابها	محمود صالحی - مدیر امور مالی	تلاش ارزشمند در خصوص تیمهای صورتهای مالی سال ۱۳۸۴ بانک کشاورزی
کیاروستا - عبدالله	همکار شعبه نظرآباد کرج	مرتضی شهید زاده - عضو هیئت مدیره	تلاش در بهبود عملکرد سال ۱۳۸۴ که در زمان تصدی در شعبه هشتگرد باعث ارتقاء درجه شعبه گردیده
همدانی - محمد علی	متصدی امور بانکی صندوق رفاه و تأمین آتیه	نادر امین - مدیر امور پشتیبانی و رفاهی	عملکرد مطلوب در زمینه ارائه خدمات مناسب به کلیه همکاران و ادارات مرکزی
بهروز - پرداز	رئيس دایرة بیمه صندوق رفاه و تأمین آتیه	نادر امین - مدیر امور پشتیبانی و رفاهی	عملکرد مطلوب در زمینه ارائه خدمات مناسب به کلیه همکاران و ادارات مرکزی
یاحقی - زعفر	مدیر عامل صندوق رفاه و تأمین آتیه	حسین الله نظری - عضو هیئت مدیره	تدابیر و عملکرد مطلوب در هدایت آن صندوق در زمینه ارائه خدمات مناسب به همکاران و ادارات مرکزی
یحیوی - سیاوش	کارشناس اداره کل نظارت و امور شعب	حسین شکیبائی - مدیر امور نظارت و بازرگانی	تلاش مستمر در زمینه ساماندهی بازدید مدیران استان ها از شعب و دستیابی نسبی به اهداف تعیین شده

تبلیغ شدگان